

Møteinnkalling

Utvalg: Nordreisa formannskap
Møtested: Formannskapssalen, Rådhuset
Dato: 13.01.2022
Tidspunkt: 09:00

Forfallsmeldinger håndteres av kommunens elektroniske løsning for automatisk varamanninnkalling, representanten skal ikke selv innkalle vara. Når representant melder forfall i systemet skal forfallsgrunn oppgis, det vil deretter automatisk gå ut en sms til første ledige vara, dersom denne ikke kan møte går det automatisk til neste på varamannslisten

Jf. smittevernregler ber vi om at det meldes forfall til møtet dersom du har symptomer på forkjølelse (tett nese, feber, vondt i halsen o.l.) .

Saksliste

Utv.saksnr	Sakstittel	U.Off	Arkivsaksnr
PS 1/22	Referatsaker		
RS 1/22	Utlysning av prosjektskjønnsmidler 2022		2021/29
RS 2/22	Svar på søknad om tilskudd til samiskopplæring skoleåret 2021 - 2022		2015/884
RS 3/22	Utbetalingsbrev for norsktilskudd utbetalt 03.12.2021		2020/121
RS 4/22	Statlige veiledende retningslinjer for økonomisk stønad for 2022		2018/57
RS 5/22	Valgbarhet til meddommerutvalg		2019/1459
RS 6/22	En digital offentlig sektor		2021/1067
RS 7/22	Klagebehandling - midlertidig dispensasjon - ny akvakulturlokalitet vest for Haukøya - Skjervøy - Troms og Finnmark		2020/796
PS 2/22	Økning av egenandel til Bibliotek- og kulturbussen i Nord-Troms		2021/1180
PS 3/22	Inngåelse av avtale med Nord-Troms Regionråd DA om regnskap og andre tjenester		2022/16
PS 4/22	Søknad Smart landsbyutvikling -videre oppfølging		2020/1209
PS 5/22	Ombygging av Halti næringshage - intensjonsavtale om leie av lokaler		2015/453
PS 6/22	Debattheftet "På samme lag" - Innspill til KS for tariffoppgjør 2022		2021/61

I tillegg kommer sak:

Krav om erstatning 21-02643-104 (sak fra desember møte i kommunestyret PS 123/21)

PS 1/22 Referatsaker

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Romssa ja Finnmárkku stáhtahálddašeaddji
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija

Vår dato:

13.12.2021

Vår ref:

2021/11037

Deres dato:

Deres ref:

Kommuner i Troms og Finnmark

Saksbehandler, innvalgstelefon

Gøril Toresen, 77642088

Utlysning av prosjektskjønnsmidler til fornying og innovasjon 2022

Embetets tilbakeholdte skjønnsmidler for 2022 er på 56 mill. kr. Midlene skal blant annet fordeles på prosjektskjønn/utvikling, kommuner i økonomisk ubalanse, kriseskjønn og særskilte forhold i enkeltkommuner. Det er i motsetning til tidligere år ikke angitt noen fordeling på ulike potter i vårt brev som ble oversendt til KMD, dette for å ha mer fleksibilitet til å møte kommunenes behov.

Prosjektskjønnsmidler 2022

Statsforvalteren har en viktig rolle som pådriver for fornyings- og innovasjonsprosjekter i kommunal regi, og en del av skjønnsrammen skal gå til fornyings- og innovasjonsprosjekter i kommunene. Formålet med prosjektmidlene er å gi kommunene støtte til å prøve ut nye løsninger i sin virksomhet. Midlene skal stimulere kommunene til å kunne jobbe med fornying og innovasjon. Prosjektene formål må være å styrke kommunen i rollene som tjenesteprodusent, myndighetsorgan, lokaldemokratisk arena eller som samfunnsutvikler, slik at oppgavene løses bedre.

Søknad om støtte til prosjekter skal sendes i søknadsportalen [Prosjektskjønn](#) innen **15. februar 2022.**

Statsforvalterens hovedsatsingsområder for 2022

Interkommunalt samarbeid

Det pågår nå mange spennende samarbeidsprosjekter i vårt fylke. I Midt-Finnmark og i Vestre Varanger er det to pågående prosjekter som har som formål å etablere en robust og bærekraftig tjenesteproduksjon innen utvalgte tjenesteområder, samtidig som kommunene beholdes som selvstendige enheter. Kommunene i samarbeidene skal i størst mulig grad beholde de kommunale kompetansearbeidsplassene i egen kommune. Resultatet skal bli kommunale tjenester som står seg

E-postadresse:
sftfpost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse:
Strandvegen 13, Tromsø
Damsveien 1, Vadsø

Telefon: 78 95 03 00
www.statsforvalteren.no/tf

Org.nr. 967 311 014

over tid, er faglig utviklende, er attraktive på arbeidsmarkedet, og sikrer tilstrekkelig nærhet til innbyggerne. Kommunene skal i første omgang etablere samarbeid på områdene IKT, barnevern, plan og administrative tjenester.

For de som ønsker å lese mer om disse prosjektene, eller andre prosjekter som har fått tildelt prosjektskjønnsmidler, er det nærmere informasjon på den offentlige siden for prosjektskjønn: <https://prosjektskjonn.fylkesmannen.no/offentlig>

Digital infrastruktur og digitalisering av tjenester

I 2020 gikk kommunene Alta, Hammerfest og Harstad sammen om å starte prosjektet Regionale motorer for digitalisering og IKT-drift. Dette har to hoveddeler: Digitaliseringsnettverket skal sikre at kommunene i nettverket får tilgang til felles kompetanse til å gjennomføre digital transformasjon og realisere gevinster i sine kommuner. I tillegg skal digitaliseringsnettverkene ta imot og implementere nasjonale fellesløsninger. Det er sendt ut invitasjon til alle kommunene i fylket om å bli med i nettverket, og oppslutningen på møter som er avholdt viser at prosjektet er godt mottatt i kommunene.

Samarbeide om IKT-drift skal i samarbeid med andre interesserte kommuner, utrede og etablere modeller for samarbeid, og bruk av IKT- og innovasjonskompetanse på tvers av kommunene. Formålet er å finne gode løsninger som sikrer at kommunene har en profesjonell, stabil og sikker IKT-drift, samt infrastruktur med løsninger som bidrar til at det blir enklere for de ansatte å levere gode tjenester til innbyggerne. De ansatte i kommunene får tilgang til og bistand fra brukerstøtte. I tillegg skal den samlede IKT-, innovasjons- og digitaliseringskompetansen, koordineres og brukes mer effektivt på tvers av kommunene i samarbeidet, for å redusere sårbarhet i IKT-drift og utvikling.

Statsforvalteren har oppfordret alle kommunene i fylket om å bli med på dette samarbeidet. Vi ser at det fortsatt er behov for flere samarbeid på dette området for å sikre mer robust tjenesteyting, og prosjektskjønnsmidler kan derfor søkes av kommuner som ønsker å inngå et driftssamarbeid.

Kommunal planlegging

Det er i dag flere regionale plankontorer under utredning, blant annet i Midt-Finnmark, Vestre Varanger, Nord-Troms og i Midt-Troms. Det vil være vår hovedprioritet å støtte disse prosjektene videre i 2022. Vi ser at det fortsatt er behov for at flere kommuner samarbeider på dette området. Prosjektskjønnsmidler kan derfor søkes av kommuner som ønsker å gå sammen om å få utredet og etablert interkommunale løsninger (regionale plankontor) som kan ivareta behovet for utarbeidelse av lovpålagte planer.

Barn og unge – Fyrtårnsatsinger

Prosjektskjønnsmidler kan søkes av kommuner som ønsker å utvikle nye samarbeidsformer og tverretattlig innsats for barn og unge i sin nærregion. Innsatsen skal både ha en «alle-barn»-strategi og en strategi for å sikre bistand til barn i særlig sårbare livssituasjoner. Lavterskeltilbud til barn og unge, samt fokus på barneperspektivet og barnefattigdom i NAV er eksempler på tiltak som kan være aktuelle. Prosjekter skal både ta sikte på å implementere anerkjente metoder og programmer, men også på å utvikle særlige tiltak som passer til målgruppen i lokalmiljøet, og som kan gi overføringsverdi til andre kommuner. Prosjektene må også kunne knyttes til barnerettigheter som fremgår av FNs barnekonvensjon. I arbeidet må kommunene følgelig ha nær kontakt med representanter for barn og unge som kan gi viktige innspill til behov denne gruppen har. Kommunene må

også tilrettelegge for at de kan gjøre dette på en barnevennlig og inkluderende måte, også gjennom digitale kommunikasjonsformer. Barn og unge bør gis plass i styrende organer for prosjekter som settes i gang.

Barnevern

Barnevernreformen trer i kraft fra 1.1.2022. Den gir kommunene et større ansvar for barnevernet, både faglig og økonomisk. Dette vil stille større krav til ledelsen i barnevernet, til kommunens styring av barnevernet og til det samlede familiestøttende arbeidet, herunder tidlig innsats og forebygging. Barnevernreformen gjør at flere kommuner må vurdere om de kan håndtere det økte ansvaret på barnevernområdet alene. På barnevernsområdet er det i dag en rekke interkommunale barnevernstjenester som er organisert etter vertskommunemodellen. Det er imidlertid fortsatt behov for at flere kommuner, med små og sårbare barneverntjenester, vurderer muligheten for å etablere interkommunalt barnevernssamarbeid eller slutte seg til eksisterende samarbeidsløsninger. Det samme gjelder etablering eller videreføring av nettverkssamarbeid for å utvikle kvalitet, kontinuitet og kompetanse i tjenesten.

Det kan også søkes om prosjektskjønnsmidler for å utvikle det interkommunale samarbeide på andre kommunale tjenesteområder som for eksempel innen sosiale tjenester i NAV, interkommunalt samarbeid innen skogforvaltning med videre, og for å etablere eller videreføre faglige nettverk som et ledd i arbeidet med å styrke kvaliteten på den kommunale tjenesteproduksjonen.

Retningslinjer

For at statsforvalteren skal kunne tildele prosjektmidler, må innholdet i prosjektene oppfylle følgende krav:

- Prosjektmidlene skal benyttes til fornyings- og innovasjonsprosjekter. Det skal ikke gis støtte til ordinær drift.
- Det er kun kommuner som kan søke om midler og stå som ansvarlig for prosjektet. Men kommunene kan gjerne samarbeide med eksterne aktører, som for eksempel lokale lag- og foreninger, interesseorganisasjoner, sosiale entreprenører, private selskaper eller statsforvalterembetene.
- For å få tildelt prosjektmidler, må kommuner i søknaden kunne vise til en gjennomtenkt og realistisk prosjektplan. Kommunen må beskrive sine utfordringer godt, og kunne vise til klare målsetninger for hva de ønsker å oppnå med prosjektet. Så langt det er mulig, skal kommunen beskrive aktuelle virkemidler eller løsninger som skal testes ut i prosjektet.
- Statsforvalteren skal ikke gi støtte til rene næringsutviklingsprosjekter, da dette vil kunne overlape med fylkeskommunens virkemidler og skape uklarhet om ansvarsfordelingen mellom statsforvalteren og fylkeskommunen. Alle søknader som må behandles etter forsøksloven, skal oversendes departementet.
- Tildeling av prosjektmidler skal skje gjennom den integrerte søknads- og rapporteringsdatabasen ISORD. Databasen skal kun benyttes i forbindelse med fordeling av midler til fornyings- og innovasjonsprosjekter.
- Vi forutsetter at kommunene dekker minimum 50 prosent av kostnadene. Det er derfor viktig at prosjektene er forankret i kommuneledelsen.

- Dersom kommunene mottar andre statlige tilskudd hvor det er lagt inn en forutsetning om kommunal egenandel, skal prosjektskjønnsmidler ikke benyttes til å dekke denne egenandelen. Videre må kommunen opplyse om det er søkt/innvilget støtte fra andre finansieringskilder til prosjektet.
- Statsforvalteren er generelt opptatt av at kommunene gjør en grundig vurdering av hvilke prosjekter de vil søke skjønnsmidler til. Dersom en kommune søker om støtte til flere prosjekter krever vi at disse settes opp i prioritert rekkefølge. Dette gjøres enkelt med prioritet i søknadsportalen.
- For å kunne sikre overføringsverdi mellom kommunene og en bevist pengebruk skal resultatene av prosjektene dokumenteres. Dette gjøres i samme portal som søknaden sendes inn. Det er viktig at prosjektene stimulerer til læring og erfaringsutveksling mellom kommunene.

Prosjektene bør gi klare kvalitetsforbedringer eller effektiviseringsgevinster, og prosjektene må ha overføringsverdi til andre kommuner. Det vil ikke være mulig å få støtte til kjøp av utstyr eller tjenester, eller til å utføre lovpålagte oppgaver som f.eks. rullering av planverk. Kommuner som får midler, må påregne å spre kunnskap om erfaringer i prosjektene på ulike arenaer.

Søknadsprosedyre og søknadsfrist

Søknad om støtte til prosjekter skal sendes i søknadsportalen [Prosjektskjønn](#) innen **15. februar 2022**. For flerårige prosjekter er tilfredsstillende fremdriftsrapportering en viktig forutsetning for videre støtte.

Nærmere beskrivelse av databasen og informasjon om brukerveiledning finnes her:

<https://www.statsforvalteren.no/nb/troms-finnmark/kommunal-styring/kommuneutvikling-prosjekter/>

Vi gjør til slutt oppmerksom på at prosjektskjønnsmidlene er en del av rammetilskuddet til kommunene som overføres terminvis 10 ganger i året. Vi tar sikte på å utbetale innvilgede prosjekter for 2022 over rammetilskuddet for mai måned.

Ved eventuelle spørsmål kan dere kontakte:

Gøril Toresen: gotor@statsforvalteren.no

telefon: 77 64 20 88

Jan-Peder Andreassen: fmtrjpa@statsforvalteren.no

telefon: 77 64 20 40/414 70 466

Per Elvestad: fmtrpel@statsforvalteren.no

telefon: 77 64 20 70 / 975 83 620

Med hilsen

Per Elvestad
assisterende justis- og kommunaldirektør

Gøril Toresen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Mottakerliste:

Hammerfest kommune	Postboks 1224	9616	HAMMERFEST
Loppa kommune	Parkv. 1/3	9550	ØKSFJORD
Gáivuona suohkan / Kåfjord kommune	Postboks 74	9148	OLDERDALEN
Guovdageaidnu suohkan / Kautokeino kommune	Bredbuktnesvn. 6	9520	KAUTOKEINO
Ibestad kommune	Emma Olsens vei 1	9450	HAMNVIK
LOABÁGA SUOHKAN / Lavangen kommune	Nesveien 7	9357	TENNEVOLL
Lyngen kommune	Strandveien 24	9060	LYNGSEIDET
Måsøy kommune	Torget 1	9690	HAVØYSUND
Alta kommune	Postboks 1403	9506	ALTA
Harstad kommune	Postboks 1000	9479	HARSTAD
Lebesby kommune	Strandveien 152 - Postboks 28	9790	KJØLLEFJORD
Balsfjord kommune	Rådhusgata 11	9050	STORSTEINNES
Hasvik kommune	Postboks 43, Fjellveien 6	9593	BREIVIKBOTN
Kvæfjord kommune	Bygdeveien 26	9475	BORKENES
Skjervøy kommune	Postboks 145	9189	SKJERVØY
Tjeldsund kommune	Skånlandveien 72/76	9440	EVENSKJER
Tromsø kommune	Postboks 6900	9299	TROMSØ
Vadsø kommune	Postboks 614	9811	VADSØ
Bardu kommune	Postboks 401	9360	BARDU
Gamvik kommune	Vevikv. 6	9770	MEHAMN
Gratangen kommune	Nergårdveien 2	9470	GRATANGEN
Karasjoga gielda / Karasjok kommune	Postboks 84	9735	KARASJOK
Kvænangen kommune	Rådhuset, Gárgu 8	9161	BURFJORD
Nordkapp kommune	Postboks 403	9751	HONNINGSVÅG
Salangen kommune	Postboks 77	9355	SJØVEGAN
Vardø kommune	Postboks 292	9951	VARDØ
Dyrøy kommune	Dyrøytunet 1	9311	BRØSTADBOTN
Porsanger kommune	Rådhuset	9712	LAKSELV
Senja kommune	Postboks 602	9306	FINNSNES
Sør-Varanger kommune	Postboks 406	9915	KIRKENES
Berlevåg kommune	Torget 4	9980	BERLEVÅG
Båtsfjord kommune	Hildberggt. 18	9990	BÅTSFJORD
Deanu gielda / Tana kommune	Rådhusveien 24	9845	TANA
Karlsøy kommune	Rådhusveien 41	9130	HANSNES
Målselv kommune	Mellombygdveien 216	9321	MOEN
Sørreisa kommune	Sykehjemsveien 41	9310	SØRREISA
Unjárgga gielda / Nesseby kommune	Rådhus	9840	VARANGERBOTN
Nordreisa kommune	Postboks 174	9156	STORSLETT
Storfjord kommune	Oldersletta 1	9046	OTEREN

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

*Romssa ja Finnmárkku stáhtahálddašeaddji
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija*

Vår dato:

23.11.2021

Vår ref:

2021/4752

Deres dato:

15.11.2021

Deres ref:

UAVSZF

NORDREISA KOMMUNE

Sentrum 17

9151 Storslett

Att. Edel Gulbrandsen

Saksbehandler, innvalgstelefon

Marit Helene Pedersen, +4778950541

Svar på søknad om tilskudd til samiskopplæring skoleåret 2021 - 2022

Statsforvalteren i Troms og Finnmark viser til søknad fra kommunen av 15.11.2021 og til retningslinjer for forvaltning av tilskudd til samisk i grunnskoleopplæringen under statsbudsjettets kap. 225 post 63.

Målet for tilskuddsordningen er å bidra med finansiering til kommuner som har opplæringsforpliktelser i henhold til § 6-2 i opplæringsloven. Ordningen gjelder for kommuner og frittstående grunnskoler godkjent etter friskoleloven.

Tilskuddet skal benyttes til elever som får opplæring i samisk som førstespråk (samisk 1) eller samisk som andrespråk (samisk 2 og samisk 3) etter læreplanverket for Kunnskapsløftet-samisk.

Tilskuddsberettigede årstimer blir fastsatt etter en vurdering av det merbehovet for lærertimer som opplæring i samisk medfører med bakgrunn i læreplaner, antall grupper og det årstrinn som elevene er på.

Tilskudd til opplæring i og på samisk gis med en sats per klokke time som fastsettes årlig i forbindelse med statsbudsjettet. Tilskuddssatsen for 2021 er kr **607,-** per klokke time.

Statsforvalteren legger til grunn at Nordreisa kommune i henhold til søknad gjennomfører **1857 årstimer** samiskopplæring skoleåret 2021-2022 og bevilger timetallet.

For høsthalvåret 2021 utbetales 5/12 som utgjør kr **469 666,25** til Nordreisa kommunes konto **4740 05 03954**. De resterende 7/12 utbetales i juni 2022.

Tilskuddsmottaker må melde fra til Statsforvalteren i Troms og Finnmark hvis grunnlaget for tilskuddet endres.

Statsforvalteren vil minne om at tilskuddet skal inntektsføres på samme kapittel som det utgiftsføres på i regnskapet, og at de faktiske opplysninger som ligger til grunn for søknaden om tilskudd skal oppbevares i henhold til de samme regler som gjelder for oppbevaring av regnskapsdata.

E-postadresse:
sftfpost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse:
Strandvegen 13, Tromsø
Damsveien 1, Vadsø

Telefon: 78 95 03 00
www.statsforvalteren.no/tf

Org.nr. 967 311 014

Ifølge Statens bevilgningsreglement § 10 kan Statsforvalteren i Troms og Finnmark samt Riksrevisjonen når som helst foreta kontroll med at tildelte midler blir brukt etter forutsetningene. Hvis det viser seg at tilskuddet er utbetalt på gale premisser eller opplysninger, kan beløpet helt eller delvis bli avregnet mot neste utbetaling eller krevd tilbakebetalt.

Med hilsen

Katharine Jakola (e.f.)
Ass. oppvekst- og barneverndirektør

Marit Helene Pedersen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Fra: noreply@imdi.no
Sendt: 03.12.2021 13:49:11
Til: Nordreisa kommune
Kopi:

Emne: Utbetalingsbrev for norsktilskudd utbetalt 03.12.2021
Vedlegg: tilskuddsbrev_nordreisa_persontilsk2021_03.12.2021_automatisk_134610886.docx

[EPOST UTENFRA] Vær forsiktig!

Til Nordreisa kommune,

Vedlagt er utbetalingsbrev for norsktilskudd. For mer informasjon om grunnlaget for utbetalingen, logg på [IMDinett](#).

IMDi ber om at mottaker av denne e-post sørger for at den videreformidles til kommunens ansvarlige for tilskuddsordningen, samt at det sendes en kopi til kommunens økonomienhet.

Dette er ikke en betjent e-postadresse, og e-poster vil ikke besvares. Spørsmål vedrørende tilskudd kan meldes til [kontaktsenteret for IMDinett](#).

Med vennlig hilsen,
Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi)

Nordreisa 5428
Postboks 174
9156 Storslett
postmottak@nordreisa.kommune.no

Dato: 03.12.2021

Fakturanr.: NORSK031221

Fakturadato: 03.12.2021

STATSBUDSJETTET 2021– KAP. 292, POST 60

TILSKUDD TIL OPPLÆRING I NORSK OG SAMFUNNSKUNNSKAP FOR VOKSNE INNVANDRERE, HERUNDER PERSONTILSKUDD

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) har utbetalt kr 69 600 i tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, herunder persontilskudd, til kommunen. Beløpet er utbetalt til kontonummeret som kommunen har oppgitt til IMDi. Utbetalingen er merket Norsktilskudd – Persontilskudd.

IMDi ber om at mottaker av tilskuddsbrevet sørger for at det videreformidles til kommunens ansvarlige for tilskuddsordningen, samt at det sendes kopi til kommunens økonomienhet.

Utbetalt tilskudd

Tildelingskriterier for tilskuddet fremgår av rundskrivet for tilskuddsordningen. Rundskrivet er tilgjengelig på <http://www.imdi.no/tilskudd/>. For ytterligere informasjon om grunnlaget for utbetalingen, se IMDinett.

Tilskudd for 3. kvartal	Tilskuddsår	Antall personer	Tilskuddsbeløp
Persontilskudd år 1	2021	2	Kr 69 600
+ Tillegg for tilflytting	2021	0	Kr 0
- Fradrag for utflytting	2021	0	Kr 0
+ Tillegg for deltakere fra fulltids videregående skole (fylkeskommune)	2021	0	Kr 0
- Fradrag for deltakere i fulltids videregående skole (fylkeskommune)	2021	0	Kr 0
Sum persontilskudd år 1			Kr 69 600
Persontilskudd år 2		0	Kr 0
+ Tillegg for tilflytting		0	Kr 0
- Fradrag for utflytting		0	Kr 0
+ Tillegg for deltakere fra fulltids videregående skole (fylkeskommune)		0	Kr 0
- Fradrag for deltakere i fulltids videregående skole (fylkeskommune)		0	Kr 0

Sum persontilskudd år 2			Kr 0
Persontilskudd år 3		0	Kr 0
+ Tillegg for tilflytting		0	Kr 0
- Fradrag for utflytting		0	Kr 0
+ Tillegg for deltakere fra fulltids videregående skole (fylkeskommune)		0	Kr 0
- Fradrag for deltakere i fulltids videregående skole (fylkeskommune)		0	Kr 0
Sum persontilskudd år 3			Kr 0
Sum utbetalt tilskudd			Kr 69 600

Tilskuddets mål

Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere er en todelt tilskuddsordning, og består av persontilskudd og grunntilskudd. Målet med persontilskudd er å bidra til at kommuner og fylkeskommuner gjennomfører opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere etter integreringsloven kapittel 6, slik at de lærer tilstrekkelig norsk til å fungere i yrkes- og samfunnslivet. Kommunen mottar persontilskudd for perioden personer i målgruppen deltar i kommunal opplæring. Fylkeskommunen mottar persontilskudd for perioden personer i målgruppen deltar på fulltid i videregående skole etter opplæringsloven jf. integreringsloven § 30.

Tilskuddet skal også gå til gjennomføring av prøver i norsk og samfunnskunnskap etter integreringsloven § 37.

Oppfølging og kontroll

Opplysninger som er nødvendige for å gjennomføre, følge opp og evaluere opplæring i norsk og samfunnskunnskap skal registreres av kommunen i Nasjonalt introduksjonsregister (NIR) jf. §§ 41 og 43 i integreringsloven. Kapittel 9 i integreringsforskriften fastsetter hvilke personopplysninger som skal utleveres og registreres av henholdsvis fylkeskommune og kommune. Opplysningene skal registreres innen to måneder.

Kommunen skal ikke legge frem særskilt regnskap for tilskuddet. Dersom kommunen gjennomfører opplæring til en lavere kostnad enn tilskuddet som er mottatt, kan kommunen beholde tilskuddet.

IMDi og Riksrevisjonen har adgang til å iverksette kontroll med at midlene blir benyttet etter forutsetningene jf. Bevilgningsreglementet § 10 annet ledd og riksrevisjonsloven § 12 tredje ledd

Klageregler

Tildeling av tilskudd og krav om tilbakebetaling av tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, er ikke å anse som enkeltvedtak etter forvaltningsloven (fvl) § 2 første ledd bokstav b. Tilskuddsmottaker har derfor ikke klageadgang på verken tildeling av tilskudd eller krav om tilbakebetaling jf. fvl. §§ 3 første ledd og 28. For øvrig gjelder forvaltningslovens saksbehandlingsregler.

Kontakt med IMDi

Spørsmål vedrørende tilskudd skal meldes til kontaktsenteret for IMDinett:

<https://support.imdinett.no/>.

Med vennlig hilsen
for Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

Kolbjørn Karlsen
økonomi- og tilskuddssjef
Økonomi- og driftsavdelingen

Ida Solvold Johansen
rådgiver

Fra: Postmottak ASD (postmottak@asd.dep.no)

Sendt: 23.12.2021 16:44:59

Til: Nordreisa kommune

Kopi:

Emne: 11/5713 Rundskriv A-2/2021 Statlige veiledende retningslinjer for økonomisk stønad for 2022

Vedlegg: Rundskriv A-22021 Statlige veiledende retningslinjer for økonomisk stønad for 2022 .pdf

[EPOST UTENFRA] Vær forsiktig!

Vedlagt følger [Rundskriv A-2/2021 Statlige veiledende retningslinjer for økonomisk stønad for 2022](#) (med virkning fra 1. januar 2022).

Med hilsen

Arbeids- og sosialdepartementet

postmottak@asd.dep.no

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

11/5713-24

23. desember 2021

Rundskriv A-2/2021 Statlige veiledende retningslinjer for økonomisk stønad for 2022

Sosial- og helsedepartementet ga 13. februar 2021 veiledende retningslinjer for utmåling av stønad til livsopphold etter sosialtjenesteloven. Det vises til rundskriv fra Arbeids- og velferdsdirektoratet ([Hovednummer 35 – 2012](#)), hvor det redegjøres for alle bestemmelsene i lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen, også de som gjelder økonomisk stønad. Dette rundskrivet har erstattet tidligere rundskriv til sosialtjenesteloven.

De veiledende retningslinjene for økonomisk stønad til livsopphold er justert årlig siden 2006.

Satsene i de veiledende retningslinjene prisjusteres i 2022 i tråd med anslaget for vekst i konsumprisene i nasjonalbudsjettet for 2022 (1,3 pst.).

De veiledende retningslinjene er fastsatt med følgende satser per måned fra 1. januar 2022 (satser gjeldende fra 1. september 2021 i parentes):

Enslige	kr 6 550	(kr 6 450)
Ektepar/samboere	kr 10 950	(kr 10 800)
Person i bofellesskap	kr 5 450	(kr 5 400)
Barn 0-5 år	kr 3 200	(kr 3 150)
Barn 6-10 år	kr 3 300	(kr 3 250)
Barn 11-17 år	kr 4 300	(kr 4 250)

Den veiledende satsen for økonomisk stønad til livsopphold i kategorien Barn 0-5 år er med virkning fra 1. september 2021 økt tilsvarende økningen i barnetrygden for barn i alderen null år inntil måneden før fylte seks år. Ved utmåling av økonomisk stønad for enslige forsørgere

Postadresse
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo
postmottak@asd.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 64
www.asd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
983 887 457

Avdeling
Velferdspolitisk
avdeling

Saksbehandler
Nicolai Beck
22 24 87 86

med barn 0-5 år bør det også tas hensyn til at de mottar barnetrygd for ett barn mer enn de har forsørgeransvar for.

De veiledende retningslinjene omfatter utgifter til helt grunnleggende behov, som mat, klær, kommunikasjon, husholdningsartikler og hygiene med mer, og tar videre hensyn til andre sider av dagliglivet, som fritid og sosiale behov. Utgifter til andre nødvendige ting, som bolig, strøm og oppvarming, bolig- og innboforsikring og innbo og utstyr inngår i livsoppholdet, men er ikke inkludert ved fastsettelse av de veiledende retningslinjene, da dette er utgifter som varierer mye.

Se rundskriv fra Arbeids- og velferdsdirektoratet, Hovednummer 35 – 2012 punkt 4.18.

Økonomisk stønad etter lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen er en skjønnsmessig ytelse, jf. lovens § 18 første ledd. De kommunale sosiale tjenestene i NAV-kontoret har både rett og plikt til å utøve skjønn når de vurderer om det skal ytes stønad, og ved utmåling av stønaden. Satsene i de veiledende retningslinjene må derfor betraktes som et veiledende utgangspunkt for det skjønn som skal utøves. Dersom stønadsbeløpet til arbeidsfør mottaker er på nivå med, eller over, hva mottakeren kan forventes å få gjennom arbeid, må det foretas en særskilt vurdering av nivået og krav til aktivitet. Det vises for øvrig til rundskriv, Hovednummer 35 – 2012 punkt 4.18.1.5 om forholdet mellom individuell behovsprøving, kommunale normer og statlige veiledende retningslinjer.

Med hilsen

Ulf Pedersen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Vibeke Trålim
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Kopi

Arbeids- og velferdsdirektoratet

Adresseliste

Alstahaug kommune	Rådhuset	8805	SANDNESSJØEN
Alta kommune	Postboks 1403	9506	ALTA
Alvdal kommune	Nyborg, Alvdal kommunehus	2560	ALVDAL
Andøy kommune	Postboks 187	8483	ANDENES
Aremark kommune	Rådhuset, Aremarkveien 2276	1798	AREMARK
Arendal kommune	Postboks 123	4891	GRIMSTAD
Asker kommune	Katrineåsveien 20	3440	RØYKEN
Askvoll kommune	Postboks 174	6988	ASKVOLL
Askøy kommune	Postboks 323	5323	KLEPPESTØ
Aukra kommune	Nyjordvegen 12	6480	AUKRA
Aure kommune	Postboks 33	6689	AURE
Aurland kommune	Vangen 1	5745	AURLAND
Aurskog-Høland kommune	Rådhusveien 3	1940	BJØRKELANGEN
Austevoll kommune	Birkelandsvegen 2	5392	STOREBØ
Austrheim kommune	Sætre marka 2	5943	AUSTRHEIM
Averøy kommune	Postboks 152 Bruhagen	6538	AVERØY
Balsfjord kommune	Rådhusgata 11	9050	STORSTEINNES
Bamble kommune	Postboks 80	3993	LANGESUND
Bardu kommune	Postboks 401	9365	BARDU
Beiarn kommune	Moldjord	8110	MOLDJORD
Bergen kommune	Postboks 7700	5020	BERGEN
Berlevåg kommune	Torget 4	9980	BERLEVÅG
Bindal kommune	Rådhuset	7980	TERRÅK
Birkenes kommune	Postboks 115	4795	BIRKELAND
Bjerkreim kommune	Postboks 17	4389	VIKESÅ
Bodø kommune	Postboks 319	8001	BODØ
Bokn kommune	Boknatunvegen 13	5561	BOKN
Bremanger kommune	Postboks 104	6721	SVELGEN
Brønnøy kommune	Rådhuset	8905	BRØNNØYSUND
Bygland kommune	Kommunehuset	4745	BYGLAND
Bykle kommune	Rådhuset	4754	BYKLE
Bærum kommune	Rådhuset	1304	SANDVIKA
Bømlo kommune	Kommunehuset	5430	BREMNES
Båtsfjord kommune	Postboks 610	9991	BÅTSFJORD
Dovre kommune	Kongsvegen 4	2662	DOVRE

Drammen kommune	postboks 7500	3008	DRAMMEN
Drangedal kommune	Kommunehuset	3750	DRANGEDAL
Dyrøy kommune	Dyrøytunet 1	9311	BRØSTADBOTN
Dønna kommune	Solfjellsjøen	8820	DØNNA
Eidfjord kommune	Simadalsvegen 1	5783	EIDFJORD
Eidskog kommune	Postboks 94	2230	SKOTTERUD
Eidsvoll kommune	Postboks 90	2081	EIDSVOLL
Eigersund kommune	Postboks 580	4379	EGERSUND
Elverum kommune	Postboks 403	2418	ELVERUM
Enebakk kommune	Prestegårdsveien 4	1912	ENEBAKK
Engerdal kommune	Engerdalsveien 1794	2440	ENGERDAL
Etne kommune	Postboks 54	5591	ETNE
Etnedal kommune	Kommunehuset	2890	ETNEDAL
Evenes kommune	Postboks 43	8539	BOGEN I OFOTEN
Evje og Hornnes kommune	Evjemoen	4735	EVJE
Farsund kommune	Postboks 100	4552	FARSUND
Fauske kommune	Postboks 93	8201	FAUSKE
Fedje kommune	Stormarkvegen 49	5947	FEDJE
Fitjar kommune	Postboks 83	5418	FITJAR
Fjaler kommune	Postboks 54	6961	DALE I SUNNFJORD
Flakstad kommune		8380	RAMBERG
Flatanger kommune	Miljøbygget	7770	FLATANGER
Flekkefjord kommune	Kirkegaten 50	4400	FLEKKEFJORD
Flesberg kommune	Lampelandhagan 7	3623	LAMPELAND
Flå kommune	Kommunehuset	3539	FLÅ
Folldal kommune	Nyberg	2580	FOLLDAL
Fredrikstad kommune	Postboks 1405	1602	FREDRIKSTAD
Frogn kommune	Postboks 10	1441	DRØBAK
Froland kommune	Osedalen	4820	FROLAND
Frosta kommune	Alstad	7633	FROSTA
Fræna kommune	Rådhuset	6440	ELNESVÅGEN
Frøya kommune	Postboks 152	7261	SISTRANDA
Fyresdal kommune	Kommunehuset	3870	FYRESDAL
Gamvik kommune	Postboks 174	9770	MEHAMN
Gausdal kommune	Vestringsvegen 8	2651	ØSTRE GAUSDAL
Gildeskål kommune	Postboks 54	8138	INNDYR
Giske kommune	Rådhuset	6050	VALDERØYA

Gjemnes kommune	Kommunehuset	6631	BATNFJORDSØRA
Gjerdrum kommune	Postboks 10	2024	GJERDRUM
Gjerstad kommune	Gjerstadveien 1335	4980	GJERSTAD
Gjesdal kommune	Rettedalen 1	4330	ÅLGÅRD
Gjøvik kommune	Postboks 630	2810	GJØVIK
Gloppen kommune	Grandavegen 9	6823	SANDANE
Gol kommune	Gamlevegen 4	3550	GOL
Gran kommune	Rådhusvegen 39	2770	JAREN
Grane kommune	Industriveien 2	8680	TROFORS
Gratangen kommune	Nergårdveien 2	9470	GRATANGEN
Grimstad kommune	Postboks 123	4891	GRIMSTAD
Grong kommune	Postboks 162	7871	GRONG
Grue kommune	Grue rådhus	2260	KIRKENÆR
Gulen kommune	Eivindvikvegen 1119	5966	EIVINDVIK
Hadsel kommune	Rådhusgata 5	8450	STOKMARKNES
Halden kommune	Postboks 150	1751	HALDEN
Hamar kommune	Postboks 4063	2306	HAMAR
Hamarøy kommune	Kommunehuset	8294	HAMARØY
Hammerfest kommune			
Hareid kommune	Rådhusplassen 5	6060	HAREID
Harstad kommune	Postmottak	9479	HARSTAD
Hasvik kommune	Postboks 43	9593	BREIVIKBOTN
Hattfjelldal kommune	O. T. Olsens vei 3 A	8690	HATTFJELLDAL
Haugesund kommune	Postboks 2160	5504	HAUGESUND
Hemnes kommune	Sentrumsveien 1	8646	KORGEN
Hemsedal kommune	Kommunehuset	3560	HEMSEDAL
Herøy kommune	Postboks 274	6099	FOSNAVÅG
Herøy kommune	Herøy Rådhus	8850	HERØY
Hitra kommune	Rådhusveien 1	7240	HITRA
Hjartdal kommune	Sauland	3692	SAULAND
Hjelmeland kommune	Vågen	4130	HJELMELAND
Hol kommune	Ålmannvegen 8	3576	HOL
Hole kommune	Viksveien 30	3530	RØYSE
Holmestrand kommune	Postboks 312	3081	HOLMESTRAND
Holtålen kommune	Hovsletta	7380	ÅLEN
Horten kommune	Postboks 10	3191	HORTEN

Hurdal kommune	Minneåsvegen 3	2090	HURDAL
Hvaler kommune	Storveien 32	1680	SKJÆRHALDEN
Hyllestad kommune	Hyllestad kommunehus	6957	HYLLESTAD
Hægebostad kommune	Birkeland	4595	TINGVATN
Høyanger kommune	Postboks 159	6991	HØYANGER
Høylandet kommune	Administrasjonsbygget	7977	HØYLANDET
Hå kommune	Postboks 24	4368	VARHAUG
Ibestad kommune	Rådhuset	9450	HAMNVIK
Inderøy kommune	Vennalivegen 7	7670	INDERØY
Iveland kommune	Frikstadveien 20	4724	IVELAND
Jevnaker kommune	Kirkegata 6	3520	JEVNAKER
Karasjok kommune	Postboks 84	9735	KARASJOK
Karlsøy kommune	Rådhuset	9130	HANSNES
Karmøy kommune	Statsråd Vinjes gate 25	4250	KOPERVIK
Kautokeino kommune	Bredbuktnesvn. 6	9520	KAUTOKEINO
Klepp kommune	Postboks 25	4358	KLEPPE
Kongsberg kommune	Postboks 115	3602	KONGSBERG
Kongsvinger kommune	Postmottak	2226	KONGSVINGER
Kragerø kommune	Postboks 128	3791	KRAGERØ
Kristiansand kommune	Postboks 4	4685	NODELAND
Kristiansund kommune	Postboks 178	6501	KRISTIANSUND N
Krødsherad kommune	Kommunehuset	3536	NORESUND
Kvinesdal kommune	Nesgata 11	4480	KVINESDAL
Kvinnherad kommune	Rådhuset	5470	ROSENDAL
Kviteseid kommune	Kviteseidgata 13	3850	KVITeseID
Kvitsøy kommune		4180	KVITSØY
Kvæfjord kommune	Bygdeveien 26	9475	BORKENES
Kvænanen kommune	Burfjord	9161	BURFJORD
Kåfjord kommune	Postboks 74	9148	OLDERDALEN
Landets kommuner			
Larvik kommune	Postboks 2020	3255	LARVIK

Lavangen kommune	Nessveien 7	9357	TENNEVOLL
Lebesby kommune	Postboks 38	9790	KJØLLEFJORD
Leirfjord kommune	Kommunehuset	8890	LEIRFJORD
Leka kommune	Lekatun	7994	LEKA
Lesja kommune		2665	LESJA
Levanger kommune	Postboks 130	7601	LEVANGER
Lier kommune	Postboks 205	3401	LIER
Lierne kommune	Administrasjonsbygget	7882	NORDLI
Lillehammer kommune	Postboks 986	2626	LILLEHAMMER
Lillesand kommune	Postboks 23	4791	LILLESAND
Lindesnes kommune	Nordre Heddeland 26	4534	MARNARDAL
Lom kommune	Midtgard	2686	LOM
Loppa kommune	Parkveien 1-3	9550	ØKSFJORD
Lund kommune	Moiveien 9	4460	MOI
Lunner kommune	Sandsvegen 1	2740	ROA
Lurøy kommune	Rådhuset	8766	LURØY
Luster kommune	Rådhuset	6868	GAUPNE
Lyngdal kommune	Postboks 353	4577	LYNGDAL
Lyngen kommune	Strandveien 24	9060	LYNGSEIDET
Lærdal kommune	Postboks 83	6886	LÆRDAL
Lødingen kommune	Postboks 83	8411	LØDINGEN
Lørenskog kommune	Postboks 304	1471	LØRENSKOG
Løten kommune	Postboks 113	2341	LØTEN
Malvik kommune	Postboks 140	7551	HOMMELVIK
Marker kommune	Postboks 114	1871	ØRJE
Masfjorden kommune	Austfjordvegen 2724	5981	MASFJORDNES
Melhus kommune	Rådhuset	7224	MELHUS
Meløy kommune	Gammelveien 5	8150	ØRNES
Meråker kommune	Rådhuset	7530	MERÅKER
Midtre Gauldal kommune	Rådhuset	7290	STØREN
Modalen kommune	Postboks 44	5729	MODALEN
Modum kommune	Postboks 38	3371	VIKERSUND
Molde kommune	Rådhusplassen 1	6413	MOLDE
Moskenes kommune	Rådhuset	8390	REINE
Moss kommune	Postboks 175	1501	MOSS
Målselv kommune	Kommunehuset	9321	MOEN
Måsøy kommune	Torget 1	9690	HAVØYSUND

Namsos kommune	Postboks 332 Sentrum	7801	NAMSOS
Namsskogan kommune		7890	NAMSSKOGAN
Nannestad kommune	Teiealleen 31	2030	NANNESTAD
Narvik kommune	Postboks 64	8501	NARVIK
Nes kommune	Postboks 114	2151	ÅRNES
Nes kommune	Kommunehuset	3540	NESBYEN
Nesna kommune	Movegen 24	8700	NESNA
Nesodden kommune	Postboks 123	1451	NESODDTANGEN
Nesseby kommune	Rådhuset	9840	VARANGERBOTN
Nissedal kommune	Kommunehuset	3855	TREUNGEN
Nittedal kommune	Postboks 63	1483	HAGAN
Nome kommune	Ringsevja 30	3830	ULEFOSS
Nord-Aurdal kommune	Postboks 143	2901	FAGERNES
Nord-Fron kommune	Nedregata 50	2640	VINSTRÅ
Nordkapp kommune	Postboks 403	9751	HONNINGSVÅG
Nord-Odal kommune	Herredsvegen 2	2120	SAGSTUA
Nordre Land kommune	Postboks 173	2882	DOKKA
Nordreisa kommune	Postboks 174	9156	STORSLETT
Nore og Uvdal kommune	Kommunehuset Rødberg	3630	RØDBERG
Notodden kommune	Postboks 193	3672	NOTODDEN
Oppdal kommune	Inge Krokanns vei 2	7340	OPPDAL
Osen kommune	Kommunehuset	7740	STEINSDALEN
Oslo kommune	Rådhuset	37	OSLO
Osterøy kommune	Rådhusplassen 1	5282	LONEVÅG
Overhalla kommune	Svalivn. 2	7863	OVERHALLA
Porsanger kommune	Rådhuset, Postboks 400	9712	LAKSELV
Porsgrunn kommune	Postboks 128	3901	PORSGRUNN
Rakkestad kommune	Postboks 264	1891	RAKKESTAD
Rana kommune	Postboks 173	8601	MO I RANA
Randaberg kommune	Postboks 40	4096	RANDABERG

Rauma kommune	Vollan 8 A	6300	ÅNDALSNES
Re kommune	Postboks 123	3164	REVELTAL
Rendalen kommune	Hanestadveien 1	2485	RENDALEN
Rennebu kommune	Kommunehuset	7391	RENNEBU
Rindal kommune	Rindalsvegen 17	6657	RINDAL
Ringeby kommune	Hanstadgata 4	2630	RINGEBU
Ringerike kommune	Postboks 123 Sentrum	3502	HØNEFOSS
Ringsaker kommune	Postboks 13	2381	BRUMUNDDAL
Risør kommune	Postboks 158	4952	RISØR
Rollag kommune	Vrågåvegen 10	3626	ROLLAG
Rælingen kommune	Postboks 100	2025	FJERDINGBY
Rødøy kommune	Rødøy rådhus	8185	VÅGAHOLMEN
Røros kommune	Bergmannsgata 19	7374	RØROS
Røst kommune	Rådhuset	8064	RØST
Røyrvik kommune	Kommunehuset	7898	LIMINGEN
Råde kommune	Posttuttak	1640	RÅDE
Salangen kommune	Postboks 77	9355	SJØVEGAN
Saltdal kommune	Kirkegt. 23	8250	ROGNAN
Samnanger kommune	Tyssevegen 217	5650	TYSSE
Sandefjord kommune	Postboks 2025	3202	SANDEFJORD
Sandnes kommune	Postboks 583	4302	SANDNES
Sarpsborg kommune	Postboks 237	1702	SARPSBORG
Sauda kommune	Postboks 44	4201	SAUDA
Sel kommune	Botten Hansens gate 9	2670	OTTA
Selbu kommune	Gjelbakken 15	7580	SELBU
Seljord kommune	Brøløsvegen 13 A	3840	SELJORD
Sigdal kommune	Kommunehuset	3350	PRESTFOSS
Siljan kommune	Postboks 16	3749	SILJAN
Sirdal kommune	Tonstadvegen 28, Rådhuset	4440	TONSTAD
Skaun kommune	Postboks 74	7358	BØRSA
Skien kommune	Postboks 158	3701	SKIEN
Skiptvet kommune	Postboks 115	1806	SKIPTVET
Skjervøy kommune	Postboks 145	9189	SKJERVØY
Skjåk kommune	Moavegen 30	2690	SKJÅK
Smøla kommune	Postboks 34	6571	SMØLA
Snåsa kommune	Sentrum	7760	SNÅSA

Sogndal kommune	Postboks 153	6851	SOGNDAL
Sokndal kommune	Gamleveien 20	4380	HAUGE I DALANE
Sola kommune	Postboks 99	4097	SOLA
Solund kommune	Kommunehuset	6924	HARDBAKKE
Sortland kommune	Postboks 117	8401	SORTLAND
Stange kommune	Postboks 214	2336	STANGE
Statsforvaltaren i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	MOLDE
Statsforvaltaren i Rogaland	Postboks 59	4001	STAVANGER
Statsforvaltaren i Vestland	Statens hus, Njøsavegen 2	6863	LEIKANGER
Statsforvalteren i Agder	Postboks 504	4804	ARENDAL
Statsforvalteren i Innlandet	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Statsforvalteren i Nordland	Postboks 1405	8002	BODØ
Statsforvalteren i Oslo og Viken	Postboks 325	1502	MOSS
Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Postboks 700	9815	VADSØ
Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Statsforvalteren i Vestfold og Telemark	Postboks 2076	3103	TØNSBERG
Stavanger kommune	Postboks 8001	4068	STAVANGER
Steigen kommune	Leinesfjord	8283	LEINESFJORD
Steinkjer kommune	Postboks 2530	7729	STEINKJER
Stjørdal kommune	Postboks 133	7501	STJØRDAL
Stord kommune	Postboks 304	5402	STORD
Stor-Elvdal kommune	Postboks 85	2481	KOPPANG
Storfjord kommune / Omasvouna souhkan	Oldersletta 1	9046	OTEREN
Strand kommune	Postboks 115	4126	JØRPELAND
Stranda kommune	Øyna 13	6200	STRANDA
Stryn kommune	Tonningsgata 4	6783	STRYN
Sula kommune	Postboks 280	6039	LANGEVÅG
Suldal kommune	Eidsvegen 7	4230	SAND

Sunndal kommune	Postboks 94	6601	SUNNDALSØRA
Surnadal kommune	Bårdshaugvegen 1	6650	SURNADAL
Sveio kommune	Postboks 40	5559	SVEIO
Sykkylven kommune		6230	SYKKYLVEN
Sømna kommune	Hovedveien 10	8920	SØMNA
Søndre Land kommune	Hovsbakken 1	2860	HOV
Sør-Aurdal kommune	Tingvollbakkin 15	2930	BAGN
Sørfold kommune	Rådhuset	8226	STRAUMEN
Sør-Fron kommune	Kommunevegen 1	2647	SØR-FRON
Sør-Odal kommune	Øgardsvegen 2	2100	SKARNES
Sørreisa kommune	Storveien 20	9310	SØRREISA
Sør-Varanger kommune	Postboks 406	9915	KIRKENES
Tana kommune	Rådhusveien 24	9845	TANA
Time kommune	Postboks 38	4349	BRYNE
Tingvoll kommune	Kommunehuset	6630	TINGVOLL
Tinn kommune	Postboks 14	3661	RJUKAN
Tjeldsund kommune	Rådhuset	9444	HOL I TJELDSUND
Tokke kommune	Storvegen 60	3880	DALEN
Tolga kommune	Kommunehuset	2540	TOLGA
Tromsø kommune	Postboks 6900	9299	TROMSØ
Trondheim kommune	Postboks 2300 Torgarden	7004	TRONDHEIM
Trysil kommune	Postboks 200	2421	TRYSIL
Træna kommune	Postboks 86	8770	TRÆNA
Tvedestrand kommune	Postboks 38	4901	TVEDESTRAND
Tydal kommune	Ås	7590	TYDAL
Tynset kommune	Torvgata 1	2500	TYNSET
Tysnes kommune	Uggdalsvegen 301	5685	UGGDAL
Tysvær kommune	Postboks 94	5575	AKSDAL
Tønsberg kommune	Postboks 2410	3104	TØNSBERG
Ullensaker kommune	Postboks 470	2051	JESSHEIM
Ulstein kommune	Postboks 143	6067	ULSTEINVIK
Utsira kommune	Postboks 63	5547	UTSIRA
Vadsø kommune	Postboks 614	9811	VADSØ
Vaksdal kommune	Konsul Jepsens gate 16	5722	DALEKVAM
Valle kommune	Postboks 4	4747	VALLE

Vang kommune	Tyinvegen 5161	2975	VANG I VALDRES
Vanylven kommune	Rådhuset	6143	FISKÅ
Vardø kommune	Postboks 292	9951	WARDØ
Vefsn kommune	Postboks 560	8651	MOSJØEN
Vega kommune	Gladstad	8980	VEGA
Vegårshei kommune	Molandsveien 11	4985	VEGÅRSHEI
Vennesla kommune	Postboks 25	4701	VENNESLA
Verdal kommune	Postboks 24	7651	VERDAL
Vestby kommune	Postboks 144	1541	VESTBY
Vestnes kommune	Rådhuset	6390	VESTNES
Vestre Slidre kommune	Slidretun	2966	SLIDRE
Vestre Toten kommune	Postboks 84	2831	RAUFOSS
Vestvågøy kommune	Postboks 203	8376	LEKNES
Vevelstad kommune	Kommunehuset	8976	VEVELSTAD
Vik kommune	Postboks 134	6891	VIK I SOGN
Vindafjord kommune	Rådhusplassen 1	5580	ØLEN
Vinje kommune	Vinjevegen 192	3890	VINJE
Volda kommune	Stormyra 2	6100	VOLDA
Voss herad	Postboks 145	5701	VOSS
Værøy kommune	Værøy kommune	8063	VÆRØY
Vågan kommune	Rådhuset	8305	SVOLVÆR
Vågå kommune	Edvard Storms veg 2	2680	VÅGÅ
Våler kommune	Kjosveien 1	1592	VÅLER I ØSTFOLD
Våler kommune	Vålgutua 251	2436	VÅLER I SOLØR
Øksnes kommune	Storgata 27	8430	MYRE
Ørland kommune	Alf Nebbs gate 2	7160	BJUGN
Ørsta kommune	Dalevegen 6	6153	ØRSTA
Østre Toten kommune	Postboks 24	2851	LENA
Øvre Eiker kommune	Postboks 76	3301	HOKKSUND
Øyer kommune	Kongsvegen 325	2636	ØYER
Øygarden kommune	Ternholmvegen 2	5337	RONG
Øystre Slidre kommune	Bygdinvegen 1989	2940	HEGGENES
Åfjord kommune	Øvre Årnes 7	7170	ÅFJORD
Ål kommune	Torget 1	3570	ÅL
Ålesund kommune	Postboks 1521	6025	ÅLESUND

Åmli kommune	Gata 5	4865	ÅMLI
Åmot kommune	Torget 1	2450	RENA
Årdal kommune	Statsråd Evensens veg 4-6	6885	ÅRDALSTANGEN
Ås kommune	Postboks 195	1431	ÅS
Åseral kommune	Gardsvegen 68	4540	ÅSERAL
Åsnes kommune	Rådhusgata 1	2270	FLISA

Fra: Gerardo Poblete (Gerardo.Poblete@ks.no)

Sendt: 02.12.2021 12:46:47

Til:

Kopi: Hakon Huus-Hansen

Emne: Valgbarhet til meddommerutvalg

Vedlegg: Medlemmer og varamedlemmer til formannskapet er fortsatt valgbare til meddommerutva.pdf

[EPOST UTENFRA] Vær forsiktig!

Til kommunedirektøren

Vedlagt følger en orientering om dom hvor Høyesterett har kommet til at medlemmer og varamedlemmer til formannskapet fortsatt er valgbare til meddommerutvalg.

Gerardo Poblete

[KS Kommunesektorens organisasjon](#)

Epost gerardo.poblete@ks.no

Mobil +47 917 30 434

KOMMUNESEKTORENS ORGANISASJON - KS ADVOKATENE - Advokater MNA

Tor Allstrin - områdedir.
Elisabeth Aasheim
Kristine Røed Brun
Gry Brandshaug Dale
Stig Eidissen
Øyvind Gjelstad
Solfrid Vaage Haukaas

Anne-Lise Hellebostad
Beatrice Dankertsen Hennyng
Hakon Huus-Hansen
Erna Larsen
Frode Lauareid (H)
Andreas Dag Nilsen
Anette Olsen

Øyvind Renslo
Jostein Selle
Johan Nyrrerød Spiten - avd.dir.
Cecilie R. Sæther
Silje Tangen
Siri Tofte
Kristine Vigander

Geir S. Winters
Sabrina Becher (adv.sek.)
Kjersti Benum (adv.sek.)
Stig Dahlsveen (spes.kons.)
Linda Hansen (adv.sek.)
H = møterett for Høyesterett

Alle kommuner

Vår referanse: 21/02336-4
Ansvarlig advokat: Hakon Huus-Hansen
Deres referanse:

Dato:

Medlemmer og varamedlemmer til formannskapet er fortsatt valgare til meddommerutvalg

Høyesterett har i dom 29. november 2021 (HR-2021-2342-A) lagt til grunn at formannskapsmedlemmer og varamedlemmer til formannskapet er valgare til meddommerutvalg.

Høyesterett har dermed satt sluttstrek for den uvissheten som oppsto da Domstoladministrasjonen våren 2020 meddelte landets tingretter og lagmannsretter at formannskapsmedlemmer og varamedlemmer ikke var valgare. Etter Høyesteretts dom kan kommunene se bort fra Domstoladministrasjonens tidligere lovforståelse. Høyesterettsdommen innebærer at det ikke blir tusenvis av gjenopptakelsessaker, slik man ellers måtte ha forventet. Formannskapets medlemmer og varamedlemmer kan med andre ord trygt delta i meddommerutvalg og utføre denne viktige samfunnsoppgaven, forutsatt at de er innvalgt på den måten som er foreskrevet i domstolloven kapittel 4.

Vi er kjent med at enkelte kommuner allerede har vedtatt å slette formannskapsmedlemmer og varamedlemmer fra meddommerutvalget, som en følge av Domstoladministrasjonens meddelelse. Selv om det nå kan konstateres at sletting ikke var nødvendig, vil slike slettevedtak bli stående inntil det eventuelt fattes nytt vedtak om å gjeninnnta vedkommende i meddommerutvalget. Kommunene anbefales å ta kontakt med vedkommende domstol – tingrett og eventuelt lagmannsrett – før det eventuelt treffes nye vedtak, for å sikre at domstollovens regler ivaretas.

Med vennlig hilsen

Hakon Huus-Hansen
advokat

Telefon: 41 56 57 90

E-post: Hakon.Huus-Hansen@ks.no

Fra: Ellinor Anja Evensen (Ellinor.Evensen@nordreisa.kommune.no)

Sendt: 11.10.2021 15:45:40

Til: Nordreisa kommune

Kopi:

Emne: FW: En digital offentlig sektor

Vedlegg: Én digital offentlig sektor.pdf;Digitaliseringsrundskrivet 2019.pdf

From: Nordreisa Kommune <postmottak@nordreisa.kommune.no>

Sent: Tuesday, January 7, 2020 10:32 AM

To: Christin Andersen <Christin.Andersen@nordreisa.kommune.no>; Dag Funderud <Dag.Funderud@nordreisa.kommune.no>; Siri Ytterstad <Siri.Ytterstad@nordreisa.kommune.no>; Rickard Printz <Rickard.Printz@nordreisa.kommune.no>; May Halonen <May.Halonen@nordreisa.kommune.no>; Hilde Anita Nyvoll <Hilde.Nyvoll@nordreisa.kommune.no>; Ellinor Evensen <Ellinor.Evensen@nordreisa.kommune.no>

Subject: FW: En digital offentlig sektor

From: Distribusjonsoppdrag <Distribusjonsoppdrag@dss.dep.no>

Sent: Tuesday, January 7, 2020 10:25 AM

To: Distribusjonsoppdrag <Distribusjonsoppdrag@dss.dep.no>

Subject: En digital offentlig sektor

Vedlagt følger brev til alle kommuner, fylkeskommuner og KS. Dette brevet og rundskrivet blir lagt ut på regjeringen.no.

Eventuelt svar på denne forsendelsen, eller ny henvendelse, sendes på e-post til fellesadressen / Any answer to this letter, or new inquiry, please send e-mail to postmottak@kmd.dep.no.

Med hilsen / Yours sincerely

Kommunal- og moderniseringsdepartementet / Norwegian Ministry of Local Government and Modernisation

DET KONGELIGE KOMMUNAL- OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Kommuner
Fylkeskommuner
KS

Deres ref

Vår ref

Dato

19/5690-1

7. januar 2020

Én digital offentlig sektor

Norsk offentlig sektor er i verdensklasse på digitaliseringsområdet, og det skal vi fortsette å være. Ingen skal oppleve å være kateball mellom offentlige aktører. Derfor må vi i offentlig sektor jobbe sammen for å løse brukernes behov. Målet om én digital offentlig sektor krever at vi endrer arbeidsmåter og samarbeidsformer, har riktig kompetanse og løser flere oppgaver digitalt. Offentlig sektor skal tilby sammenhengende tjenester, benytte fellesløsninger og sørge for at fellesløsninger virker på tvers av forvaltningsnivåer og sektorer. Vi må også dele og gjenbruke mer offentlige data. Staten må sørge for at regelverket er digitaliseringsvennlig.

Teksten nedenfor inneholder tema og tiltak som departementet finner særlig relevant for kommuner og fylkeskommuner i deres digitaliseringsarbeid.

Én digital offentlig sektor - Digitaliseringsstrategi for offentlig sektor 2019-2025

Regjeringen og KS lanserte i juni [Én digital offentlig sektor – Digitaliseringsstrategi for offentlig sektor 2019-2015](#). Strategien er en oppfølging av Stortingsmeldingen Digital agenda (2015-2016). Strategien definerer felles mål og innsatsområder for digitaliseringsarbeidet frem mot 2025, og skal støtte den digitale transformasjonen i hele offentlig sektor.

Dette er derfor en felles strategi for både kommunal sektor og staten.

Digitalisering i offentlig sektor skal samtidig bidra til økt verdiskaping for næringslivet.

KS og regjeringen skal gjennomføre 13 av 28 tiltak sammen. I tillegg er det flere av de øvrige tiltakene som kan berøre kommunal sektor. Det er i strategien beskrevet omforente prinsipper for samarbeid.

I strategien prioriteres å utvikle sammenhengende tjenester innenfor følgende livshendelser:

Postadresse
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo
postmottak@kmd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.kmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 858

Avdeling
Avdeling for IT- og
forvaltningspolitikk

Saksbehandler
Line Richardsen
22 24 72 36

KS deltar i arbeidet med de sammenhengende tjenestene. Digitaliseringsarbeidet er ikke begrenset til disse livshendelsene.

Ett av virkemidlene for å lykkes med utviklingen av sammenhengende tjenester, er deling av data. Regjeringen vil etablere et nasjonalt ressurscenter for deling av data med spisskompetanse på sammenhengen mellom jus, teknologi, forretnings- og forvaltningsprosesser, som et læremiljø og kompetansebank for hele offentlig sektor.

Kunstig intelligens vil sette oss i stand til å få ny kunnskap fra de store informasjonsmengdene vi har i offentlig sektor, og bidra til at vi kan løse oppgaver på nye måter. Mer bruk av kunstig intelligens i offentlig sektor reiser også vanskelige spørsmål rundt åpenhet, ansvar, rettssikkerhet og personvern. Regjeringen lanserer derfor en nasjonal strategi for kunstig intelligens tidlig i 2020.

For å oppnå økt deling av data og mer sammenhengende tjenester, må regelverket legge til rette for det. Regelverket må være klart og forståelig, uten unødvendige skjønnsbestemmelser og med harmoniserte begreper. Regjeringen vil foreta en gjennomgang av regelverk for å kunne vurdere å fjerne gjenstående hindringer for digitalisering med utgangspunkt i arbeidet med sammenhengende tjenester.

Kommuner, fylkeskommuner og statlige virksomheter må kunne samhandle for å utvikle brukerrettede, sammenhengende og effektive digitale tjenester. Regjeringen vil, i samarbeid med KS, etablere et felles økosystem for nasjonal digital samhandling og tjenesteutvikling. Fiks-plattformen til KS vil inngå i økosystemet.

Arkitekturprinsipper utgjør en sentral del av økosystemet. For å legge bedre til rette for digital samhandling i offentlig sektor, er det gjort en oppdatering av arkitekturprinsippene, der både statlig og kommunal sektor har deltatt. Oppdaterte arkitekturprinsipper blir publisert tidlig i 2020. Digitaliseringsdirektoratet holder oversikt over de til enhver tid gjeldende [arkitekturprinsippene](#).

Samhandling og samordning av digitaliseringsarbeidet i kommuner, fylkeskommuner og statlige virksomheter skal legge grunnlaget for utvikling av sammenhengende tjenester til innbyggere, frivillige organisasjoner og næringsliv. Digitaliseringsstrategien beskriver prinsipper for samarbeid som sikrer kommunal sektor tilstrekkelig innflytelse. KS kan i sin medvirkning ta utgangspunkt i samstyringsmodellen etablert for kommunesektoren. I tillegg

vil det etableres en politisk arena innenfor konsultasjonsordningen mellom KS og staten for oppfølging av digitaliseringstiltak som berører kommunal sektor, herunder tiltakene i digitaliseringsstrategien.

Digital kompetanse blir en kritisk faktor for offentlige virksomheters evne til å digitalisere tjenester til innbyggere og næringsliv, og få gevinster av dette. Regjeringen vil utarbeide en strategi for digital kompetanse i offentlig sektor i samarbeid med KS og andre relevante aktører.

Digital sikkerhet er en grunnleggende forutsetning for å opprettholde tillit til offentlig sektors IT-systemer og offentlige digitale tjenester. I januar 2019 la regjeringen frem en [nasjonal strategi for digital sikkerhet](#). Digitaliseringsdirektoratet vil, i samarbeid med KS, NSM og Datatilsynet, ha en sentral rolle i å arbeide med styrket og samordnet tilnærming til digital sikkerhet i offentlig sektor.

Det utarbeides en handlingsplan for operasjonalisering av alle tiltakene i digitaliseringsstrategien. KS deltar i dette arbeidet, og sørger for forankring i KommIT-rådet og underliggende utvalg. Involvering og bruk av ressurser hos kommuner og fylkeskommuner vil være avgjørende for operasjonalisering av tiltakene.

Digitaliseringsdirektoratet

Regjeringen besluttet i 2019 å endre ansvars- og oppgavefordelingen mellom Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi), Brønnøysundregistrene og Direktoratet for økonomistyring (DFØ). Den organisatoriske endringen innebærer blant annet at Altinn skilles ut fra Brønnøysundregistrene og slås sammen med Difi fra 2020. Et viktig mål med å flytte Altinn fra Brønnøysundregistrene til Difi, er å legge til rette for raskere og mer samordnet digitalisering og effektivisering av offentlig sektor. Det restrukturerte Difi sammen med Altinn vil få navnet Digitaliseringsdirektoratet. Det fordeles også oppgaver og ansvar mellom Difi og DFØ. Kommunal- og moderniseringsdepartementet ved digitaliseringsministeren vil ha ansvaret for styringen av direktoratet. Digitaliseringsdirektoratet vil være regjeringens fremste verktøy for raskere og mer samordnet digitalisering av offentlig sektor.

Finansieringsordning for digitaliseringsprosjekter i kommunal sektor – DigiFin

Departementet har bevilget 125 millioner kroner til en KS-administrert ordning for finansiering av kommunale digitaliseringsprosjekter – DigiFin. Kommunal sektor har bidratt med tilsvarende beløp ved at KS og 13 fylkeskommuner og 356 kommuner er blitt med i ordningen. DigiFin skal gi støtte til IKT-prosjekter av nasjonal betydning som kan komme hele kommunal sektor til gode.

Hittil er det gitt finansiering til prosjektene [Digisos](#), [DigiHelse](#), [FIKS MinSide](#) og [Digibarnevern innbyggertjenester](#), der de tre første nå kan tas i bruk av kommunal sektor. I tillegg er tre nye prosjekter under vurdering i KS. For mer informasjon se www.ks.no/digifin.

Torget for digitale fellesløsninger

[Torget for digitale fellesløsninger](#) inneholder samlet informasjon om nasjonale fellesløsninger som allerede er utviklet. Torget inneholder blant annet en [samlet oversikt og beskrivelse av fellesløsningene](#), hvem som eier og forvalter disse, hvem løsningen eller tjenesten er ment for, juridiske forutsetninger for bruk, hvordan løsningen kan tas i bruk, betalingsinformasjon og annen nyttig informasjon. Her finnes løsninger fra Altinn, Brønnøysundregistrene, Kartverket, Skatteetaten og KS. Nedenfor er kort beskrivelse av noen av disse løsningene.

Felles datakatalog

[Felles datakatalog](#) er en oversikt over hvilke data de ulike offentlige virksomhetene har, hvordan de henger sammen, og hva de betyr. Felles datakatalog inneholder over 1300 datasett, der i underkant av 300 datasett kommer fra kommunesektoren. Av disse er over 190 datasett fra Stavanger kommune. Det er viktig at flere kommuner legger ut datasettene sine på felles datakatalog.

Altinn

[Altinn](#) er et felles system for digital innrapportering fra næringslivet og for digital dialog mellom næringslivet, privatpersoner og offentlige etater. Altinn er også en teknisk plattform, som offentlige virksomheter kan benytte for å lage digitale tjenester. På Torget er det beskrivelser av tjenester som tilbys gjennom Altinn. KS benytter Altinns meldingsboks for KS SvarUT. Kommuner og fylkeskommuner anbefales å ta kontakt med KS i en tidlig fase før Altinn ev. tas i bruk til utvikling av digitale tjenester.

Digital postkasse til innbyggere

Digital post gjør innbyggerens kommunikasjon med det offentlige raskere, tryggere og enklere. [Digital postkasse til innbyggere](#) er en sikker løsning. Det betyr at kommuner og fylkeskommuner kan sende både vedtak og andre viktige henvendelser, inkludert sensitive personopplysninger. Med digital post sparer kommunal sektor penger, og innbyggerne får bedre tjenester.

eFormidling

[eFormidling](#) er en løsning som bidrar til en mer sikker, samordnet og effektiv meldingsutveksling, primært i offentlig sektor. eFormidling er koblet sammen med FIKS-plattformen, slik at kommuner og fylkeskommuner som benytter FIKS allerede er koblet til eFormidling.

eInnsyn

[eInnsyn](#) er en felles publiseringstjeneste for statlige virksomheter og Oslo kommune. Virksomhetene bruker tjenesten til å publisere postjournaler som er søkbare for brukerne. Digitaliseringsdirektoratet skal utrede hvordan kommunal sektor kan ta i bruk løsningen.

ID-porten

[ID-porten](#) er en innloggingsløsning som gir innbyggerne sikker tilgang til over 4000 netjtjenester fra over 800 statlige og kommunale virksomheter.

eSignering

[eSignering](#) er en felles tjeneste for elektronisk signering. Tjenesten gjør det mulig for innbyggere å påføre digital signatur (eSignatur) på dokument fra det offentlige. Signeringstjenesten kan brukes både ved integrasjon mot KS SvarUT og kommunens egne fagsystemer, eller som en frittstående tjeneste fra Digitaliseringsdirektoratet.

Kontakt- og reservasjonsregisteret

[Kontakt- og reservasjonsregisteret](#) inneholder mobilnummer og e-postadresser til innbyggere i Norge. Det inneholder også opplysninger om hvem som har reservert seg mot digital kommunikasjon, hvilken digital postkasse innbygger ev. har valgt, og hvilken språkreferanse de har. Løsningen leveres av Digitaliseringsdirektoratet. KS SvarUt benytter Kontakt- og reservasjonsregisteret for oppslag.

Maskinporten

[Maskinporten](#) er en løsning for tilgangsstyring for virksomheter som utveksler data. Løsningen garanterer identiteten mellom virksomheter, og sørger for maskin-til-maskin autentisering. Løsningen leveres av Digitaliseringsdirektoratet. Fiks-plattformen benytter Maskinporten.

Fiks-plattformen og SvarUt/SvarInn

Fiks-plattformen eies av KS. Hovedformålet med Fiks-plattformen er å understøtte samordnet digital tjenesteutvikling i kommunesektoren. Fiks-plattformen er felles kommunal arkitektur som blant annet gjør det mulig å kommunisere på tvers av forvaltningsnivå. Plattformen gjenbraker statlige felleskomponenter der de finnes, utvikles i tett samarbeid med medlemmene, og bygger opp under deres behov for gjennomføringskraft i digitaliseringen.

Plattformen består av felleskomponenter og digitale tjenester, og gir leverandørene et rammeverk de kan forholde seg til som standard for kommunesektoren, noe som igjen understøtter deres mulighet til å skalere og gjenbruke løsninger mellom kommuner. Fiks-plattformen gjør blant annet at kommunene kan sende og motta post digitalt via SvarUt-tjenesten.

Postfordelingstjenesten SvarUt benyttes av alle kommuner og fylkeskommuner samt en rekke IKS'er og statlige virksomheter. Digital postkasse, eFormidling, Meldingsboksen i Altinn, Fiks-SvarInn, samt tradisjonell brevpost er en del av SvarUt-tjenesten.

Matrikkelen

Matrikkelen er Norges offisielle register over fast eiendom, og under dette bygninger, boliger og adresser. Les mer om eiendom her: <https://www.kartverket.no/eiendom/>.

Folkeregisteret

[Folkeregisteret](#) inneholder oppdatert nøkkelinformasjon, som navn, adresse, kjønn, sivilstand med mer, om alle personer som er eller har vært bosatt i Norge.

Nytt folkeregister – nye muligheter for kommunene og fylkeskommunene

Skatteetaten arbeider med å modernisere Folkeregisteret. Nytt folkeregister legger til rette for at kommuner og fylkeskommuner kan få tilgang til opplysninger i sanntid og benytte opplysningene til å effektivisere egne forretningsprosesser. I tillegg kan bruk av det moderniserte folkeregisteret bidra til bedre datakvalitet, flere informasjonselementer og nye tekniske grensesnitt, slik at det kan utvikles nye innbyggertjenester.

I forlengelse av moderniseringen vil Skatteetaten utvikle dagens folkeregister. Skatteetaten samarbeider med KS om kommunal sektors behov for tilgang til opplysninger i et modernisert Folkeregister. I tillegg vurderes muligheten for at kommunal sektor skal kunne sende opplysninger til Folkeregisteret digitalt. KS har egne aktiviteter for å ivareta kommunal sektors behov opp mot modernisert Folkeregister. For at kommuner og fylkeskommuner skal kunne hente ut gevinster ved et modernisert folkeregister, bør den enkelte kommune og fylkeskommune selv kartlegge endringsbehovet og vurdere konsekvensene som følger av et modernisert register. Informasjon fra KS om nytt folkeregister kan leses her:

<https://www.ks.no/fagomrader/digitalisering/utviklingsprosjekter/modernisert-folkeregister/>.

Bruk av IT-standarder

Kommunal sektor skal bruke obligatoriske IT-standarder slik de fremgår av [standardiseringsforskriften](#). I tillegg bør kommuner og fylkeskommuner også benytte de anbefalte standardene. Standardene legger til rette for og fremmer elektronisk samhandling med og i forvaltningen. [Referansekatalogen](#) gir en oversikt over anbefalte og obligatoriske IT-standarder i offentlig sektor. Spørsmål om bruk av standarder kan rettes til Digitaliseringsdirektoratet.

Digihjelpen – kommunale veiledningstilbud innen digital kompetanse

KS, Kompetanse Norge og Kommunal- og moderniseringsdepartementet fortsetter samarbeidet om å hjelpe kommunene med å etablere et lavterskel Digihjelpen-tilbud for innbyggere som har liten eller ingen grunnleggende digital kompetanse. Målet er at alle kommuner skal tilby innbyggere med svake digitale ferdigheter hjelp til å komme i gang med bruk av digitale verktøy, slik at de kan ta i bruk digitale innbyggertjenester fra hele offentlige sektor.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet tildelte i november i fjor fem millioner kroner i engangsstøtte til 36 nye kommuner som ønsker å etablere et veiledningstilbud innen digital kompetanse til sine innbyggere <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/fem-millioner-kroner-til-kommuner-som-vil-gi-digital-hjelp-til-innbyggerne/id2679711/>

Tilskuddsordningen støtter opp om [samarbeidsavtalen mellom KS og Kommunal- og moderniseringsdepartementet om utvikling av Digihjelpen – et kommunalt veiledningstilbud for å øke innbyggernes digitale kompetanse](#).

KS og Kommunal- og moderniseringsdepartementet har blitt enige om å fornye samarbeidsavtalen for to nye år, ut 2021. Samarbeidsavtalen og tilskuddet skal legge til rette for at kommuner får etablert et permanent veiledningstilbud rettet mot innbyggere som mangler grunnleggende digital kompetanse.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet støtter KS med midler til å drifte og videreutvikle en netthåndbok for etablering av Digihjelpen-tilbud (www.digihjelpen.no). På oppdrag fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet tilbyr Kompetanse Norge gratis kurs- og opplæringsmateriell innen grunnleggende digitale ferdigheter (www.digidel.no), som fritt kan brukes av alle kommunale Digihjelpen-tilbud. 105 kommuner har siden 2017 fått tilskudd fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet for å etablere lavterskeltilbud. Flere kommer på plass i 2020, bl.a. i flere av de nye kommunene som etableres fra 1. januar 2020.

Rapportering av geodata og geodatatenester – Geonorge

Kommuner som skal rapportere geodata og geodatatenester, skal benytte Geonorge.no. Rapportering til Felles datakatalog av slike data og tenester er ikke nødvendig, ettersom databeskrivelser i felles datakatalog blir importert fra Geonorge.

Geonorge.no er det nasjonale nettstedet og geoportalen for kartdata og annen stedfestet informasjon i Norge. Portalen er bygd på en åpen infrastruktur, som gir brukere og tilbydere av data og geodatatenester tilgang til portalen. Kartverket har ansvaret for drift og videreutvikling av portalen.

Geonorge er en del av Norge Digitalt: et samarbeid mellom offentlige virksomheter med ansvar for å etablere og forvalte kartdata og annen stedfestet informasjon. Alle kommuner er med i dette samarbeidet. Som en del av de generelle vilkårene for Norge Digitalt-samarbeidet, skal kommunenes offisielle datainnhold og tenester med metadata publiseres i Geonorge.

Digital byggesaksbehandling

Direktoratet for Byggkvalitet (DiBk) har etablert [Fellestjenester BYGG](#) - en digital regelverksplattform på Altinn som kontrollerer og sender inn byggesøknader til riktig kommune. Fellestjenester BYGG kommuniserer med Fiks-plattformen. Dermed er det blitt enklere å levere komplette byggesøknader til kommunen. Fellestjenester BYGG sjekker innsendte byggesøknader mot gjeldende regelverk, og sikrer informasjonsflyt mellom partene i byggesaken. De første nettbaserte søknadsløsningene kom på plass høsten 2018.

Flere kommuner er nå i gang med å anskaffe og ta i bruk nye digitale saksbehandlingssystemer. [eByggesak](#) eies av KS og utvikles i samarbeid med DiBk, Kartverket, SSB og en rekke kommuner. eByggeSak består av en produktspesifikasjon som kommunene kan benytte når de skal digitalisere byggesaksområdet og anskaffe nytt fagsystem/sakstøtte for kommunal byggesaksbehandling. Vi anbefaler at denne spesifikasjonen legges til grunn ved anskaffelser på området.

Digitalisering i kommunal helse- og omsorgstjeneste

Regjeringen har store ambisjoner for digitaliseringen av helse- og omsorgstjenestene, og vil videreutvikle og styrke de nasjonale virkemidlene for å sikre en samordnet og helhetlig e-helseutvikling, som understøtter pasientens helsetjeneste.

Et bærekraftig helse- og omsorgstilbud er avhengig av at teknologi innføres og tas i bruk i tjenesten. I [Nasjonal helse- og sykehusplan 2020-2023](#), Meld. St. 7 (2019-2020), peker regjeringen på to overordnede grep for å lykkes med digitaliseringen – tydeligere mål for digitaliseringen, og tydeligere nasjonal styring og koordinering av IKT-utviklingen. De overordnede målene om én innbygger – én journal ligger fast:

- Innbyggerne skal ha tilgang på enkle og sikre digitale tjenester
- Helsepersonell skal ha enkel og sikker tilgang til pasient- og brukeropplysninger
- Data skal være tilgjengelig for kvalitetsforbedring, helseovervåking, styring og forskning

Regjeringens mål for videreutvikling av samhandlingen mellom spesialisthelsetjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten er beskrevet i Nasjonal helse- og sykehusplan. Gjennomføring og prioritering av konkrete digitaliseringstiltak må knyttes til målene for utvikling av helse- og omsorgstjenesten de neste årene.

I digitaliseringsstrategien for offentlig sektor er det lagt vekt på at statlig og kommunal sektor må samarbeide på nye og mer forpliktende måter. I strategien pekes det på at erfaringene fra samarbeid gjennom den nasjonale styringsmodellen for e-helse kan danne grunnlag for gode samarbeidsmodeller. Erfaringer viser at det fortsatt er nødvendig med mer og bedre samordning mellom statlig og kommunal sektor.

I arbeidet med digitalisering i helse- og omsorgssektoren er det viktig med helhet og sammenheng, og nasjonale e-helseløsninger har best effekt når de brukes av flest mulig. Det er et mål at de nasjonale e-helseløsningene skal innføres og tas i bruk av alle relevante aktører i helse- og omsorgssektoren. Forslag til ny e-helselov, som ble sendt på høring høsten 2019, skal bidra til å styrke digitaliseringen i sektoren. Lenke til høringen her:

<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/ny-lov-skal-styrke-digitaliseringen-i-helsesektoren/id2675566/>. Høringsfristen er 15. januar 2020.

Flere av de nasjonale e-helseløsningene krever innføringsaktiviteter i kommunene de nærmeste årene. En del av løsningene vil kreve tilpasninger i kommunenes IKT-systemer, og etablering av nødvendig infrastruktur og sikkerhetsløsninger. De nasjonale e-helseløsningene, som e-resept, kjernejournal og etter hvert pasientens legemiddelliste, vil gradvis være klare for bruk i kommunal helse- og omsorgstjeneste. Helse- og omsorgsdepartementet vil i samarbeid med KS og kommunesektoren vurdere tiltak for å styrke innføringsarbeidet i kommunene.

I region Midt-Norge arbeides det med innføring av felles løsning for pasientjournal og -administrasjon for både kommuner og sykehus. Trondheim kommune utløste i november 2019 sin opsjon på Helseplattformen. Kommunene i Trøndelag og Møre og Romsdal anbefales å gå i dialog med Trondheim kommune og Helse Midt-Norge RHF om bruk av løsningen.

For kommunal helse- og omsorgstjeneste i resten av landet gjennomfører Direktoratet for e-helse et forprosjekt for felles journal og helhetlig samhandling i samarbeid med KS, utvalgte kommuner og relevante interessenter. Tiltaket har fått navnet Akson. Kommunene som ønsker å engasjere seg i dette arbeidet eller tilslutte seg intensjonserklæring for Akson, bør kontakte KS for videre oppfølging. Mer informasjon om Akson finnes på nettsidene til [KS](#) og på [Direktoratet for e-helse](#).

Digitalisering i kunnskapssektoren

Samordnet opptak til fagskoleutdanning (VFK)

Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning (Unit) utvikler et samordnet opptak for fagskoleutdanninger (høyere yrkesfaglig utdanning). Det første opptaket skjer våren 2020 via <https://www.samordnaopptak.no/info/>. Opptaket er regulert i forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning.

Nytt digitalt system for gjennomføring av prøver og eksamener

Det ble i 2018 besluttet at Utdanningsdirektoratet skulle gå i gang med å anskaffe og implementere et nytt system. Målet med den nye anskaffelsen er å gi elevene og eksamenskandidatene en intuitiv og brukervennlig tjeneste, hvor elevene og kandidatene kan få vist kompetansen sin på flere måter enn i dag. Det nye systemet skal leve opp til lovkravet om universell utforming. I høst ble ny leverandør valgt: Open Assessment Technologies. Dette er et Luxembourg-basert selskap med bred, internasjonal erfaring på prøve- og eksamensfeltet.

I 2020 vil Utdanningsdirektoratet fokusere på implementering av systemet, og teste ut ulike prøveformer før systemet er klart til bruk i 2021. Innføringen av løsningen vil skje i samarbeid med KS og Vigo IKS. I innføringsplanen planlegges også utprøving på noen skoler.

Feide

Feide er etablert som en nasjonal fellesløsning for sikker innlogging og datadeling i utdanningssektoren. Alle kommuner og fylkeskommuner benytter nå Feide, og i 2019 har det vært 161 millioner pålogginger. Feide er nylig videreutviklet til å muliggjøre sikker og enkel deling av data, samtidig som personvernet ivaretas. For å utnytte ny funksjonalitet, må kommunene oppgradere til skjemaversjon 2.0. Dette omfatter bl.a. viktig funksjonalitet som datadeling, mobilpålogging, støtte for flere påliggingsvalg (f.eks. ID-porten og BankId) og tilgang til gruppedata.

Ny Handlingsplan som understøtter [Digitaliseringsstrategien for grunnopplæringen \(2017-2021\)](#)

Digitaliseringsstrategien for grunnsopplæringen ble lansert i 2017. Siden den gang har utviklingen gått raskt, og det er behov for å styrke innsatsen på noen områder. Kunnskapsdepartementet vil derfor i 2020 utvikle en handlingsplan som skal vare ut strategiperioden. Handlingsplanen skal se nærmere på mulige tiltak knyttet til

- stat/kommune samarbeid
- innkjøpsprosesser vedrørende digitale ressurser og utstyr i skolen
- kunnskapsgrunnlaget om digitalisering i skolen

Kunnskapsdepartementet og Utdanningsdirektoratet vil involvere både KS og Kommunal- og moderniseringsdepartementet i arbeidet med å utarbeide gode, relevante problembeskrivelser og tiltak.

Kommune- og regionreformen

Kartverket er teknisk koordinator for kommune- og regionreformene, og bistår kommuner, statlige etater og private leverandører i arbeidet. Ved årsskiftet vil 311 av landets kommuner være involvert i endringer som følger av kommune- og regionreformene. Dette krever endringer av datagrunnlaget i en rekke datasystemer. Status hos alle involverte parter viser at arbeidet følger fremdriftsplanene. For mer informasjon se [Kartverkets nettsider](#) og Kommunal- og moderniseringsdepartementets [nettsider om kommunereformen](#).

Tilrettelegging for sikker og fremtidsrettet fast og mobil bredbåndsinfrastruktur

Bredbånd og mobilnett er blitt en vesentlig del av hverdagen vår, og infrastrukturen for elektronisk kommunikasjon (ekom) er en grunnleggende forutsetning for økt digitalisering og nye tjenester. Ekomsektorens løsninger vil påvirke hvordan vi organiserer virksomheten i andre sektorer i fremtiden, som helse, omsorg, utdanning og samferdsel. Denne infrastrukturen har derfor stor betydning for fremtidig velferd og vekst, og det er viktig å sikre videre utbygging av både faste og mobile ekomnett i hele landet.

Kommunal sektor har en svært viktig rolle i tilretteleggingen for videre utbygging av bredbånd og mobilnett. Kommunene er sentrale, blant annet som grunneier og myndighet. Spesielt vil kommunene ha en viktig rolle i forbindelse med utbyggingen av neste generasjons mobilnett (5G). Med de økte kapasiteter og nye bruksområder som vil komme med 5G, vil det være nødvendig å etablere fiberkabler helt ut til basestasjonene. For å møte forventningene til 5G i form av økt nedlastingshastighet og lavere forsinkelser, vil det også være behov for svært mange nye basestasjoner (spesielt i byene), både innendørs og utendørs. Behovet for fleksibel tilgang til bygg og master for plassering av basestasjoner, vil derfor bli enda viktigere enn i dag. 5G vil i større grad enn dagens mobilteknologi (2G, 3G og 4G) være en bærer av maskin-til-maskin-kommunikasjon, og vil være en sentral teknologi i utviklingen av «smarte» kommuner og fylkeskommuner. Stadig flere tilkoblede sensorer vil for eksempel legge til rette for velferdsteknologi, eHelse, optimalisering av teknisk drift og transport, førerløse kjøretøy, og utbredelsen av smarte hjem, byer og tettsteder. Dette vil blant annet bidra til at kommunens innbyggere vil kunne få et tilbud om å bo hjemme lenger.

Kommunene bør også gå i dialog med tilbydere av bredbånd og mobilnett for å identifisere sårbarheter lokalt og foreslå forbedringer. Nasjonal kommunikasjonsmyndighet bidrar til styrking av mobilnettet i spesielt utsatte kommuner gjennom programmet forsterket ekom.

Kommuner kan skape fremdrift i utbyggingen av bredbånd gjennom å gi tilgang til kommunal infrastruktur (for eksempel tomter, bygninger, master) til bredbåndstilbydere. Kommuner må følge den nasjonale ledningsforskriften. Ifølge en undersøkelse av IKT Norge var det i 2018 bare 13 prosent av kommunene som følger ledningsforskriften. Det er ikke frivillig for kommunene å følge forskriften.

Nye digitaliseringstiltak i 2020

Regjeringen foreslår en offensiv satsing på digitalisering og opprettholder et høyt digitaliseringstempo. Regjeringens budsjettforslag for 2020 innebærer 707 mill. kroner til digitaliseringstiltak. I budsjettforslaget kan flere av tiltakene få betydning for kommunal sektor. Dette er for eksempel digitalarkiv og digital langtidslagring, økt tilskudd til bredbåndsutbygging, markeds plass for skytjenester, medfinansieringsordningen for digitaliseringsprosjekter, digitale løsninger for kommunalt disponerte boliger, forbedring og videreutvikling av matrikkelen, analyser og klargjøring for 5G, deling av data, helseplattformen, samt bedre pasientsikkerhet og samhandling med standardisert språk.

Digitaliseringsrundskrivet for statlige virksomheter

Digitaliseringsrundskrivet gjelder for statlig sektor, og er en helhetlig sammenstilling av pålegg, føringer og anbefalinger for staten. Siden rundskrivet viser til en rekke krav som er hjemlet i lover som også gjelder for kommunal sektor, kan deler av rundskrivet være relevant for kommuner og fylkeskommuner. Rundskrivet er vedlagt.

Departementet oppfordrer kommuner og fylkeskommuner til å gjøre seg kjent med kravene som stilles og anbefalingene som gis til statlige virksomheter på digitaliseringsområdet, og vurdere om noen av disse kan være relevante for digitaliseringsarbeidet i kommunal sektor.

Med hilsen

Jan Hjelle (e.f.)
ekspedisjonssjef

Katarina de Brisis
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Rundskriv

Departementene
Underliggende forvaltningsorganer
Statsministerens kontor

Nr.	Vår ref	Dato
H-5/19	19/3313	20.12.2019

DIGITALISERINGSRUNDSKRIVET

Digitaliseringsrundskrivet er en sammenstilling av pålegg og anbefalinger om digitalisering i offentlig sektor. Rundskrivet gjelder for departementene, statens ordinære forvaltningsorganer, forvaltningsorganer med særskilte fullmakter og forvaltningsbedrifter.

Rundskrivet erstatter [rundskriv H-8/18](#), og gjelder til et nytt digitaliseringsrundskriv sendes ut.

Rundskrivet skiller på alle punkter mellom krav, anbefalinger og veiledning. Der veiledningsmateriell eksisterer, er det vist til med lenke.

Regjeringen besluttet i 2019 å endre ansvars- og oppgavefordelingen mellom Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi), Brønnøysundregistrene og Direktoratet for økonomistyring (DFØ). Den organisatoriske endringen innebærer blant annet at Altinn skilles ut fra Brønnøysundregistrene og slås sammen med Difi. Det restrukturerte Difi sammen med Altinn vil få navnet Digitaliseringsdirektoratet. Ansvarsområdene under avdelingene for ledelse og for utredning og analyse i Difi overføres til DFØ fra 1. januar 2020. I tillegg overføres fagområdet offentlige anskaffelser, inkludert Statens innkjøpscenter, til DFØ i løpet av andre halvår 2020.

Digitaliseringsdirektoratet vil være i drift fra 1. januar 2020.

Vesentlige endringer fra fjorårets rundskriv

De viktigste endringene fra [rundskriv H-8/18](#) er:

- Punkt 1.1 og tidligere punkt 1.2 er slått sammen, og oppdatert i tråd med [Én digital offentlig sektor – Digitaliseringsstrategi for offentlig sektor 2019-2025](#).
- Krav om å registrere datasett i [Felles datakatalog](#) er tatt inn, jf. punkt 1.2.
- Virksomhetens ansvar for å foreta en risiko- og sårbarhetsvurdering og en personvernkonsekvensutredning, før felleskomponenter tas i bruk, er tydeliggjort i punkt. 1.5.
- Krav til digital anskaffelsesprosess er tatt inn, jf. punkt 1.9.

Bakgrunn

Digitalisering handler om å bruke teknologi til å fornye, forenkle og forbedre. Det handler om å tilby tjenester som er enkle å bruke, effektive og pålitelige. Digitalisering legger til rette for økt verdiskaping og innovasjon, og kan bidra til å øke produktiviteten i både privat og offentlig sektor.

Regjeringen og KS la frem [Én digital offentlig sektor – Digitaliseringsstrategi for offentlig sektor 2019-2025](#) i juni 2019. Strategien definerer felles mål og innsatsområder for digitaliseringsarbeidet frem mot 2025, og skal støtte den digitale transformasjonen i hele offentlig sektor. Strategien er en oppfølging av [Meld. St. 27 \(2015-2016\) Digital agenda for Norge - IKT for en enklere hverdag og økt produktivitet](#).¹

1. Hvordan skal virksomheten digitalisere?

1.1 Sett brukeren i sentrum for tjenesteutviklingen

Krav

Forvaltningens kommunikasjon med innbyggere og næringsliv skal normalt skje gjennom digitale, nettbaserte tjenester. Disse tjenestene skal være trygge, helhetlige, brukervennlige og universelt utformet.

Målet er at brukernes møte med offentlig sektor skal oppleves sammenhengende og effektivt, som én digital offentlig sektor. For å nå dette målet, må virksomhetene samarbeide på tvers av forvaltningsnivåer og sektorer. Digitaliseringsstrategien for offentlig sektor vektlegger utvikling av sammenhengende digitale tjenester, på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer, som tar utgangspunkt i livshendelser. I strategien pekes det ut syv livshendelser, der utviklingen av sammenhengende digitale tjenester skal

prioriteres i strategiperioden. Flere av virksomhetene kan forvente å bli involvert i dette arbeidet.

Virksomheten skal sette brukerens behov i sentrum. Brukere kan være innbyggere, næringsdrivende, egne ansatte, andre offentlige og private virksomheter, etc.

Brukere skal få hjelp og veiledning til å benytte virksomhetens digitale tjenester, for eksempel gjennom veiledning på nett, digital dialog eller direkte kontakt.

Relevant regelverk må gjennomgås. Regelverk skal være teknologinøytralt. Det skal ikke lages nye regelverkshindringer, og eksisterende, utilsiktede hindringer skal fjernes. Det enkelte departement er ansvarlig for å gjennomføre de regelverksendringene som er nødvendige for å kunne oppnå gevinster ved digitalisering på eget område, eller bidra til utviklingen av sammenhengende tjenester på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer..

Virksomheten skal bruke et klart og godt språk i all tjenesteutvikling, brukerrettet informasjon og kommunikasjon.

[Altinn](#) skal benyttes som hovedkanal for overordnet informasjon om rettigheter og plikter for etablerere og næringsdrivende.

Anbefalinger

Virksomhetene anbefales å bruke tjenstedesign og andre metoder for brukerinvolvering og brukertesting for å sikre at tjenestene oppfyller brukernes behov. Virksomheter som deler ansvarsområder bør samarbeide, og gi brukerne et hensiktsmessig og helhetlig tilbud, uavhengig av måten forvaltningen er organisert på.

[Norge.no](#) er en veiviser til offentlige digitale tjenester til innbyggerne på tvers av sektorer og nivåer, med en tjenstekatalog over statlige og kommunale digitale tjenester. Oversikt over tjenestene er blant annet organisert etter livshendelser. Statlige virksomheter bør fortløpende registrere sine tjenester her, for å sikre en helhetlig fremstilling av forvaltningens digitale tjenester til innbyggerne.

Virksomheter som har utviklet kurs- og veiledningsmateriell for bruk av publikumsrettede digitale tjenester, bør dele dette på Kompetanse Norges Digidel-side, www.digidel.no. Ressurser fra Digidel-siden brukes av de kommunale DigiHjelpen-tilbudene, som tilbyr kurs- og opplæring i grunnleggende digital kompetanse til sine innbyggere.

Veiledning

Et klart og brukertilpasset språk er en viktig forutsetning for at digitale tjenester blir tatt i bruk, og for at forvaltningens brukere forstår sine rettigheter og plikter. Gode språkråd finnes på www.klarspråk.no.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) og KS har i fellesskap forpliktet seg til å legge forholdene til rette, slik at landets kommuner kan ha et veiledningstilbud i grunnleggende digital kompetanse for innbyggere som trenger hjelp til å komme seg på nett, og bruke digitale tjenester. Et konsept for etablering av slike veiledningstjenester er utviklet i samarbeid mellom KMD og KS (DigiHjelpen).

Konseptet inkluderer hvordan statlige etater med digitale tjenester, som er rettet mot innbyggerne, kan bidra med opplæringsmaterieil og -ressurser for å styrke de kommunale veiledningstilbudene. Se

<http://www.ks.no/fagomrader/utvikling/digitalisering/digihjelpen>.

Se veiledning om sammenhengende tjenester på [Digitaliseringsdirektoratets hjemmeside](#).

1.2 Tilrettelegg for gjenbruk og viderebruk av informasjon

Krav

Den enkelte virksomhet skal ha tilstrekkelig oversikt over hvilke data den håndterer.

Gjenbruk av informasjon bidrar til raskere og enklere saksgang både for brukerne og for de offentlige virksomhetene. Offentlige virksomheter skal ikke spørre brukerne på nytt om forhold de allerede har opplyst om. Dette omtales gjerne som "kun én gang", og er et langsiktig mål og en av hovedprioriteringene i IKT-politikken. Finnes data hos en annen virksomhet, skal data hentes derfra, forutsatt at det foreligger rettslig grunnlag. Se også pkt. 1.5 om bruk av felles offentlige registre. Utvekslingen skal skje på en måte som bevarer dataenes autentisitet og integritet. Utveksling av data som andre offentlige virksomheter har krav på, skal prioriteres.

Virksomheten skal registrere datasett i [Felles datakatalog](#) og på data.norge.no. Dette skal som et minimum gjøres når virksomheten endrer eller etablerer tjenester, herunder etablerer nye, eller oppgraderer eksisterende fagsystemer eller digitale tjenester. Registrering av geodata via geonorge.no tilfredsstillr kravet.

Virksomheter som registrerer/synliggjør datasett, må klargjøre forutsetningene for å dele datasettet med andre virksomheter.

Data skal gjøres tilgjengelig i tråd med viderebruksbestemmelsene i [Offentleglova](#) og [Retningslinjer ved tilgjengeliggjoring av offentlige data](#).

Virksomheten skal følge krav om deling og tilgang til geodata, og bruke infrastruktur for geografisk informasjon i Det europeiske fellesskapet (INSPIRE).

Anbefaling

Virksomheten bør sørge for at data skal kunne gjøres tilgjengelig i et langtidsperspektiv, med opprettholdt integritet, autentisitet, anvendbarhet og pålitelighet.

Ved publisering bør offentlig produsert tekst inneholde bruksvilkår som åpner for innhøsting og gjenbruk til språkteknologiske formål. Disse vilkårene bør være videre enn for andre typer gjenbruk. Terminologi og begrepslister bør leveres til [Felles begrepskatalog](#). Ved kjøp av oversettelsestjenester, bør avtalene inneholde krav om levering av oversettelsesminner sammen med det ferdige resultatet. Oversettelsesminnene bør leveres til Nasjonalbibliotekets språkbank.

Veiledning

Digitaliseringsdirektoratet [har etablert](#) et rammeverk for informasjonsforvaltning, som bør brukes av virksomheten for å oppnå en helhetlig tilnærming til sikring, kvalitet og optimal utnyttelse av data.

Språkdata som brukes som grunnlag for språkteknologi, omfatter ikke bare oversettelser og begrepslister, men også tekst, som for eksempel nettsider, rapporter og saksdokumenter. De språklige strukturene i tekst produsert av det offentlige, utgjør verdifulle data for språkteknologisk forskning og utvikling. Det er viktig å legge til rette for gjenbruk til dette formålet utover viderebruk av innholdet i tekstene.

1.3 Følg opp informasjonssikkerheten

Krav

Departementene skal følge opp virksomhetenes informasjonssikkerhetsarbeid basert på vesentlighet og risiko, jf. [økonomireglementet § 15](#) og [Nasjonal strategi for digital sikkerhet kapittel 3](#).

I henhold til [eForvaltningsforskriften § 15](#) skal virksomheten ha en internkontroll (styring og kontroll) på informasjonssikkerhetsområdet som baserer seg på anerkjente standarder for styringssystem for informasjonssikkerhet. Internkontrollen bør være en integrert del av virksomhetens helhetlige styringssystem. Omfang og innretning på internkontrollen skal være tilpasset risikoen.

Anbefalinger

KMD har pekt ut Digitaliseringsdirektoratet til det organ som skal gi anbefalinger på området, jf. eForvaltningsforskriften § 15. En veileder finnes på [Digitaliseringsdirektoratets nettsider](#). Denne veilederen understøtter virksomhetsledelsens arbeid med helhetlig internkontroll, blant annet ved å hjelpe virksomheten til å identifisere plikter etter annet regelverk, som personvernforordningen. (jf. nedenfor pkt 1.4).

I tillegg til Digitaliseringsdirektoratets veileder, er også [NSMs grunnprinsipper for IKT-sikkerhet](#) et nyttig hjelpemiddel i virksomhetsledelsens arbeid med informasjonssikkerhet. NSM har i denne sammenheng definert et sett med prinsipper for hvordan IKT-systemer bør sikres for å beskytte verdier og leveranser.

1.4 Bygg inn personvern

Krav

Virksomhetene skal følge kravene i den nye [Personopplysningsloven](#) (POL), og gjennomføre nødvendige tilpasninger og endringer. Virksomhetene skal ha en risikobasert tilnærming til personvernarbeidet. Virksomhetene skal etterleve krav til innebygd personvern og personvernvennlige standardinnstillinger, slik at det tas

hensyn til både risikoer for fysiske personers rettigheter og friheter, virksomhetsmål og gjennomføringskostnader, jf. [forordningens artikkel 25](#).

Veiledning

Veileder for Personopplysningsloven finnes på [Datatilsynets nettsider](#).

1.5 Bruk nasjonale felleskomponenter og fellesløsninger

Krav

Virksomheten skal følge regjeringens [strategiske prinsipper for nasjonale felleskomponenter](#). Disse gir rammer og føringer for bruk og utvikling av felleskomponentene.

Før virksomheten tar stilling til om felleskomponenten kan tas i bruk, må virksomheten selv foreta en risiko- og sårbarhetsvurdering knyttet bruk av komponenten, og en [personvernkonsekvensutredning](#)². Virksomheten skal ha en beredskapsplan for evt. nedetid e.l. knyttet til en felleskomponent.

ID-porten: Virksomheten skal ta i bruk ID-porten for digitale tjenester som krever innlogging og autentisering.

Altinn: Virksomheten skal i utgangspunktet ta i bruk Altinns infrastruktur og tjenesteplattform for produksjon av relevante tjenester. Virksomheter som på kort sikt ikke kan få dekket sine behov i Altinn på en hensiktsmessig måte, kan benytte løsninger i markedet eller utvikle løsningen selv. Virksomheten må kunne begrunne unntak. Aktuelle digitale tjenester rettet mot næringsdrivende skal gjøres tilgjengelige på Altinns portal.

Altinn skal benyttes for digital post fra forvaltningen til næringsdrivende og andre virksomheter med organisasjonsnummer.

Digital postkasse til innbyggere: Virksomheten skal bruke Digital postkasse til innbyggere som beskrevet i punkt 1.6.

Felles datakatalog: Virksomheten skal registrere datasett i Felles datakatalog og [data.norge.no](#) som beskrevet i punkt 1.2.

Kontakt- og reservasjonsregisteret: Virksomheten skal bruke kontaktinformasjon fra kontakt- og reservasjonsregisteret ved varsling av innbyggere om og utsendelse av enkeltvedtak og andre viktige digitale henvendelser, jf. [eForvaltningsforskriften](#) § 8.

Felles offentlige registre: For å unngå dobbeltrapportering, sikre gjenbruk av oppdatert og korrekt informasjon om personer, virksomheter og eiendommer, skal statens virksomheter bruke folkeregisteret, enhetsregisteret og matrikkelen, så fremt vilkår for bruk er oppfylt.

² Privacy impact assessment (PIA)

Oppgaveregisteret: Virksomheten skal [melde nye eller endrede rapporteringsplikter som pålegges næringsdrivende](#) til Oppgaveregisteret før de iverksettes. Virksomhetene plikter å samordne rapporteringsplikter der det er praktisk mulig.

Anbefaling

Virksomhetene bør forberede seg på det kommende moderniserte folkeregisteret, og sørge for å gjøre nødvendige tilpasninger i egne system.

Virksomhetene bør øke andelen dokumenter som fulltekstpubliseres på eInnsyn.

1.6 Bruk digital postkasse til innbyggere

Krav

Virksomheten skal bruke [Digital postkasse til innbyggere](#) for utsending av post til innbyggere som har valgt digital postkasse, og som ikke har reservert seg. Kravet om bruk av digital postkasse til innbyggere, gjelder alle tjenester hvor det sendes brev som har dokumentasjonsverdi for innbygger. Slike brev kan være både vedtak og andre viktige henvendelser. Virksomheten skal vurdere hvilke brev som har viktig dokumentasjonsverdi for innbygger.

Formålet med *Digital postkasse til innbyggere* er å legge til rette for at innbygger skal kunne oppbevare dokumenter på ett sted i eget eierskap. Virksomheten må jobbe aktivt for at deres målgrupper oppretter digital postkasse.

Innbygger skal gis mulighet til å velge å få tilsendt kopi av skattedialogen (skattekort og skatteoppgjør) fra Altinn til sin digitale postkasse. Dersom innbygger ikke har valgt digital postkasse, skal innbygger tilbys mulighet for å opprette digital postkasse.

Virksomheter som ved etablering av *Digital postkasse til innbyggere* benyttet Altinns meldingsboks for utsending av post til innbyggere, skulle fra 1. oktober 2016 bruke *Digital postkasse til innbyggere*. Har innbyggeren ikke valgt postkasse og ikke reservert seg mot digital post, kan post fortsatt sendes til Altinns meldingsboks.

Altinn skal benyttes for digital post til virksomheter. Se punkt 1.5 ovenfor.

Anbefaling

Alle virksomheter bør på sine nettsider gi informasjon om digital postkasse til innbyggere. Informasjon om digital postkasse til innbyggere finnes på norge.no.

1.7 Følg krav om arkitektur og standarder

Krav

Virksomheten skal følge den til enhver tid gjeldende versjon av [statens overordnede arkitekturprinsipper på IKT-området](#). Virksomheten må kunne dokumentere og begrunne eventuelle avvik.

Virksomheten skal bruke obligatoriske standarder, slik de framgår av [standardiseringsforskriften](#).

Virksomheten skal følge krav til universell utforming av IKT-løsninger, slik de framgår av [likestillings- og diskrimineringsloven](#) og [forskrift om universell utforming av IKT-løsninger](#).

Nye nettløsninger og automater som retter seg mot allmennheten, må tilfredsstillende internasjonalt anerkjente standarder for universell utforming, jf. [forskrift om universell utforming av IKT-løsninger](#). Eksisterende IKT-løsninger skal være universelt utformet innen 1. januar 2021.

Anbefalinger

På områder som ikke dekkes av de obligatoriske standardene, bør virksomheten benytte de anbefalte standardene.

Ved utvikling av digitale løsninger som skal samhandle med andre, bør Norsk arkitekturrammeverk for samhandling benyttes. Rammeverket er basert på [European Interoperability Framework \(EIF\)](#).

Ved nyutvikling av løsninger for informasjonsutveksling, bør referansearkitekturene for [eMelding](#) og [eOppslag](#) benyttes.

For å forenkle tilknytning til eksisterende infrastrukturer for meldingsutveksling til andre offentlige virksomhet, innbyggere og virksomheter, bør [eFormidling](#) benyttes.

Regelverket om universell utforming av IKT-løsninger oppstiller minstekrav. Virksomhetene står fritt til å sette strengere krav til IKT-løsningen.

Departementet arbeider med å innarbeide [EUs Web Accessibility Directive](#) i norsk rett. Departementet har en intensjon om at de nye reglene som følger av direktivet, skal gjelde fra 1. januar 2021. Ved nye anskaffelser av IKT-løsninger, bør virksomhetene i offentlig sektor stille krav til universell utforming av IKT i krav- og behovsspesifikasjoner, i tråd med reglene som følger av nasjonal rett og av EUs Web Accessibility Directive.

Veiledning

[Referanse katalogen](#) gir en oversikt over anbefalte og obligatoriske IT-standarder i offentlig sektor.

Tilsynet for universell utforming av ikt i Digitaliseringsdirektoratet håndhever regelverket om universell utforming av ikt. Tilsynet kan gi pålegg om å iverksette nødvendige tiltak for å sikre oppfyllelse av kravene, og kan ilegge tvangsmulgt dersom frist for oppfyllelse av pålegg overskrides. [Veiledning om regelverket og hvordan kravene skal oppfylles, er tilgjengelig på nettsidene til Digitaliseringsdirektoratet.](#)

1.8 Grenseoverskridende tjenester

Krav

Digitale tjenester skal, når det er formålstjenlig, tilpasses til grenseoverskridende informasjonsutveksling, for å gi offentlige myndigheter, næringsdrivende og innbyggere mulighet til å utføre oppgaver digitalt på tvers av landegrenser innenfor EØS-området.

Nasjonale felleskomponenter og tjenester skal, når det er hensiktsmessig, være forenlig med EUs digitale infrastruktur implementert gjennom EU-programmet CEF Digital, som Norge deltar i. Det kan søkes om finansiering av grenseoverskridende digitale løsninger fra CEF Digital. Digitaliseringsdirektoratet kan bistå med informasjon om søkemuligheter.

Anbefaling

Digitale tjenester kan, når det er formålstjenlig og innenfor gjeldende rett, tilpasses til grenseoverskridende informasjonsutveksling, for å gi offentlige myndigheter, næringsdrivende og innbyggere mulighet til å utføre oppgaver digitalt på tvers av landegrenser, også utenfor EØS-området.

1.9 Ta i bruk digital anskaffelsesprosess

Krav

Virksomhetene skal håndtere følgende steg i anskaffelsesprosessen digitalt:

- Kunngjøring av konkurranser mv, direkte på Doffin, eller gjennom eget fagsystem for konkurransegjennomføring.
- Mottak av tilbud og forespørsel om deltakelse gjennom eget fagsystem for konkurransegjennomføring.
- Faktura
 - Virksomheten skal følge [forskrift om elektronisk faktura i offentlige anskaffelser](#).
 - Virksomheter skal kreve elektronisk faktura i EHF-format for alle kontrakter uavhengig av kontraktens verdi.

Anbefalinger

KMD anbefaler virksomhetene å benytte infrastrukturen Digitaliseringsdirektoratet forvalter for formidling av elektroniske handelsdokumenter (PEPPOL-nettverket). Virksomheten skal påse at kontaktinformasjon om elektroniske handelsdokumenter er oppdatert i Elektronisk mottakeradresseregister (ELMA). Virksomhetene bør sende elektroniske fakturaer i EHF til næringsdrivende som er registrert i Elektronisk mottakeradresseregister (ELMA) via PEPPOL-nettverket.

Virksomhetene bør benytte infrastrukturen «forsterket PEPPOL-nettverk» med tilhørende sikring av betalingsfiler, for betalingsinstruksjoner til bank, og benytte Bits versjonen av ISO 20022-baserte betalingsmeldinger.

Virksomheter bør ta i bruk løsninger som støtter standardene Elektronisk handelsformat (EHF) og PEPPOL BIS senest 6 måneder etter at standardene er publisert i referansekatalogen for IKT-standarder i offentlig sektor for alle steg i anskaffelsesprosessen innenfor følgende hovedkategorier:

- Avklare behov og forberede konkurransen
- Konkurransgjennomføring
- Kontraktsoppfølging

1.10 Lag sourcingstrategi

Krav

Virksomheten skal, i det omfang det er relevant, utvikle en egen sourcingstrategi. Strategien må ta høyde for de risikovurderingene virksomheten har gjort som en del av sitt internkontrollsystem for informasjonssikkerhet (se punkt 1.3).

Anbefaling

Det offentlige skal i utgangspunktet ikke gjøre selv det som markedet kan gjøre bedre og mer effektivt.

Veiledning

Ved utvikling, forvaltning og drift av digitale løsninger, må virksomheten ta stilling til hva de skal utføre selv gjennom intern organisering og ansettelser, og hva som helt eller delvis skal overlates til eksterne aktører. Effektiviteten av å bruke markedet vil variere mellom virksomhetene.

Veileder er tilgjengelig på Digitaliseringsdirektoratets nettsider: <https://www.difi.no/fagomrader-og-tjenester/effektivisering/ideer-til-effektivisering/sourcingstrategi>.

1.11 Bruk skytjenester

Krav

Virksomheter som etablerer nye eller oppgraderer eksisterende fagsystemer eller digitale tjenester, eller endrer eller fornyer avtaler knyttet til drift, skal vurdere skytjenester på linje med andre løsninger.

Når det ikke foreligger spesielle hindringer for å ta i bruk skytjenester, og slike tjenester gir den mest hensiktsmessige og kostnadseffektive løsningen, bør en velge slike tjenester.

Anbefalinger

KMD la i 2016 fram [Nasjonal strategi for bruk av skytjenester](#). Bruk av skytjenester kan gi økt fleksibilitet og mer kostnadseffektiv bruk av IKT. Spesielle hindringer for bruk av skytjenester kan for eksempel være særlige krav til sikkerhetsvurderinger, eller eksisterende systemer og infrastruktur som gjør at bruk av skytjenester ikke vil være

kostnadseffektivt. Det er en forutsetning at valgt løsning tilfredsstiller virksomhetens krav til informasjonssikkerhet. Dette krever at virksomheten kjenner verdien av egne data og systemer, og at det gjennomføres en risikovurdering.

2. Hvordan skal prosjektene gjennomføres?

2.1 Planlegging, styring og gjennomføring av digitaliseringstiltak

Krav

I gjennomføringen av IKT-prosjekter med en anslått samlet investeringskostnad på mer enn 10 millioner kroner, skal virksomheten bruke en prosjektmodell basert på god praksis. Kravet gjelder ikke digitaliseringsprosjekter med en kostnadsramme (P85) på over 300 millioner kroner, som må følge kravene til utredning, planlegging og kvalitetssikring i Statens prosjektmodell (KS-ordningen), jf. R-108/19.

Anbefalinger

I sin utvikling av digitale tjenester bør virksomheten vurdere om dette best mulig kan styres og gjennomføres gjennom prosjekter, eller som mindre utviklingsaktiviteter styrt i linjeorganisasjonen.

Digitaliseringsdirektoratets Prosjektveiviseren er anbefalt prosjektmodell for alle tiltak.

Virksomheten skal jobbe med å redusere kompleksitet og risiko i sitt digitaliseringsarbeid. Linjeorganisasjonen bør kontinuerlig sørge for forbedring av tjenestene gjennom mindre utviklingsaktiviteter styrt av linjen. Følgende prinsipper bør legges til grunn for digitaliseringsprosjekter, enten det er mindre utviklingsaktiviteter styrt i linjeorganisasjonen, eller prosjekter som følger Prosjektveiveiseren:

1. Start med behov
2. Tenk stort – start smått
3. Velg riktig samarbeidspartner
4. Sørg for riktig kompetanse og god lederforståelse
5. Lever hyppig – skap nytte hele veien

Veiledning

Veiledning om gevinstrealisering og prosjektgjennomføring finnes på www.dfo.no og www.difi.no.

2.2 Samordning med kommunesektoren

Krav

Virksomheter som forbereder digitaliseringstiltak som berører kommunesektoren, skal i en tidlig fase drøfte tiltaket med kommunenes interesseorganisasjon KS.

Virksomheter som etablerer nye eller oppgraderer eksisterende fagsystemer eller digitale tjenester, må ta høyde for endringene i kommunestrukturen, og sørge for at systemene er tilstrekkelig fleksible for å håndtere dette.

For oppgaver som løses på tvers av statlig og kommunal sektor, skal statlige virksomheter ta et større ansvar for at det utvikles helhetlige digitale løsninger, som også kommunesektoren kan bruke.

Anbefaling

Virksomheter oppfordres til å bruke Digitaliseringsdirektoratet og KS sin sjekkliste, med en enkel veiledning for involvering av kommunene i statlige digitaliseringsprosjekter. Sjekklisten er tilgjengelig på [Digitaliseringsdirektoratets nettsider](#).

Veiledning

Som en del av [kommunereformen](#) har Kartverket fått i oppdrag fra KMD å ivareta rollen som [teknisk koordinator av statlige etater om IKT-spørsmål i kommune- og regionreformen](#).

3. Finansiering

3.1 KMDs vurdering av IT-relaterte satsningsforslag

Krav

Som ansvarlig for regjeringens IT-politikk, skal KMD vurdere departementenes satsningsforslag om utvikling av IT-løsninger, og deretter sende en uttalelse til Finansdepartementet for bruk i det videre budsjettarbeidet.

Når fagdepartementet sender inn IT-relaterte budsjettforslag i regjeringens budsjettprosess, skal det også sende en kopi til KMD. KMD vurderer og prioriterer mottatte satsningsforslag, og avgir en administrativ uttalelse til FIN før regjeringens første budsjettkonferanse i mars. Fagdepartementene får kopi av KMDs uttalelse til FIN.

3.2 Medfinansieringsordning for samfunnsøkonomisk lønnsomme digitaliseringsprosjekter

Veiledning:

Det er etablert en medfinansieringsordning for små til mellomstore digitaliseringsprosjekter i staten. Ordningen dekker deler av utgiftene i digitaliseringsprosjekter som er samfunnsøkonomisk lønnsomme.

Fra 2020 er potten delt på:

1. Små og mellomstore digitaliseringstiltak, og
2. Tiltak som understøtter regjeringens digitaliseringsstrategi (fellesløsninger og tverrgående tiltak).

Fordelingen av tildeling mellom de to pottene er fleksibel, og avhengig av mottatte søknader.

Alle søknadene prioriteres først etter samfunnsøkonomisk lønnsomhet. Modenhet, og for kategori 2, i hvilken grad de støtter opp under regjeringens digitaliseringsstrategi, skal også vektlegges i en samlet vurdering. Tiltak knyttet til de syv utvalgte livshendelsene i digitaliseringsstrategien prioriteres over andre livshendelser.

[Medfinansieringsordningen forvaltes av Digitaliseringsdirektoratet.](#)

Se også informasjon om andre finansieringskilder på Digitaliseringsdirektoratets nettsider: <https://www.difi.no/fagomrader-og-tjenester/digitalisering-og-samordning/finansiering-av-ikt-prosjekter>.

3.3 Adgangen til å overskride driftsbevilgningene til investeringsformål mot tilsvarende innsparing på driftsbudsjettet følgende budsjettår

Veiledning:

[Bevilgningsreglementet](#) § 11 fjerde ledd nr. 3 gir forvaltningen adgang til å overskride driftsbevilgningene med inntil fem prosent til investeringsformål, mot tilsvarende innsparing på driftsbudsjettet i løpet av de følgende tre budsjettår.

Som en prøveordning samtykket Stortinget i desember 2016 i at innsparingsperioden for budsjettårene 2017-2019 ble økt til fem år. Stortinget [vedtok 13. desember 2019](#) å forlenge prøveordningen til 2022. Det er presisert at IKT-baserte tjenester og systemer også er omfattet. Ordningen vil derfor kunne brukes til å finansiere digitaliseringsprosjekter som kan effektivisere driften og gi innsparing i virksomheten.

Med hilsen

Jan Hjelle (e.f.)

ekspedisjonssjef

Katarina de Brisis

avdelingsdirektør

Kopi: Riksrevisjonen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke håndskrevne signaturer

SKJERVØY KOMMUNE
Postboks 145
9189 SKJERVØY

Saksbehandler, innvalgstelefon
Anita Røberg Berntsen, 75 53 16 23

Klagebehandling - midlertidig dispensasjon - ny akvakulturlokalitet vest for Haukøya – Skjervøy – Troms og Finnmark

Statsforvalteren i Nordland er ved brev fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet av 16.04.2021 oppnevnt som settestatsforvalter i saken. Sakens dokumenter ble mottatt her den 10.08.2021, og supplert av kommunen den 22.10.2021.

Settestatsforvalteren endrer Skjervøy kommunes vedtak om midlertidig dispensasjon. Etter vår vurdering er vilkårene i plan- og bygningsloven § 19-2 for å gi slik dispensasjon ikke oppfylt. Dispensasjonssøknaden avslås.

Sakens bakgrunn

I det følgende gis en gjennomgang av sakens bakgrunn. Det legges imidlertid til grunn at partene er kjent med sakens dokumenter, og det vil derfor ikke bli gitt et fullstendig saksreferat.

Saken gjelder klage fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark, Henry Normann Nilsen på vegne av grunneiere, Nordreisa kommune, Skjervøy fiskarlag v. Dag Olav Mollan, Fiskeridirektoratet, Sametinget, Norges kystfiskarlag og Fiskarlaget Nord, om innvilget midlertidig dispensasjon fra kystsoneplanen for etablering av akvakulturlokalitet vest for Haukøya i Skjervøy kommune.

Søknad om dispensasjon

Mowi ASA søker om dispensasjon fra formål i kystsoneplanen vedtatt 17.06.2015 for å kunne etablere ny akvakulturlokalitet vest for Haukøya. Oppdrettsanlegget vil ikke være i tråd med arealformålet i kystsoneplanen. Deler av anlegget vil ligge innenfor område avsatt til arealformål «fiske», og deler av anlegget vil ligge innenfor område avsatt til arealformål «bruk og vern av sjø og vassdrag, underformål natur, friluftsliv, ferdsel og fiske.

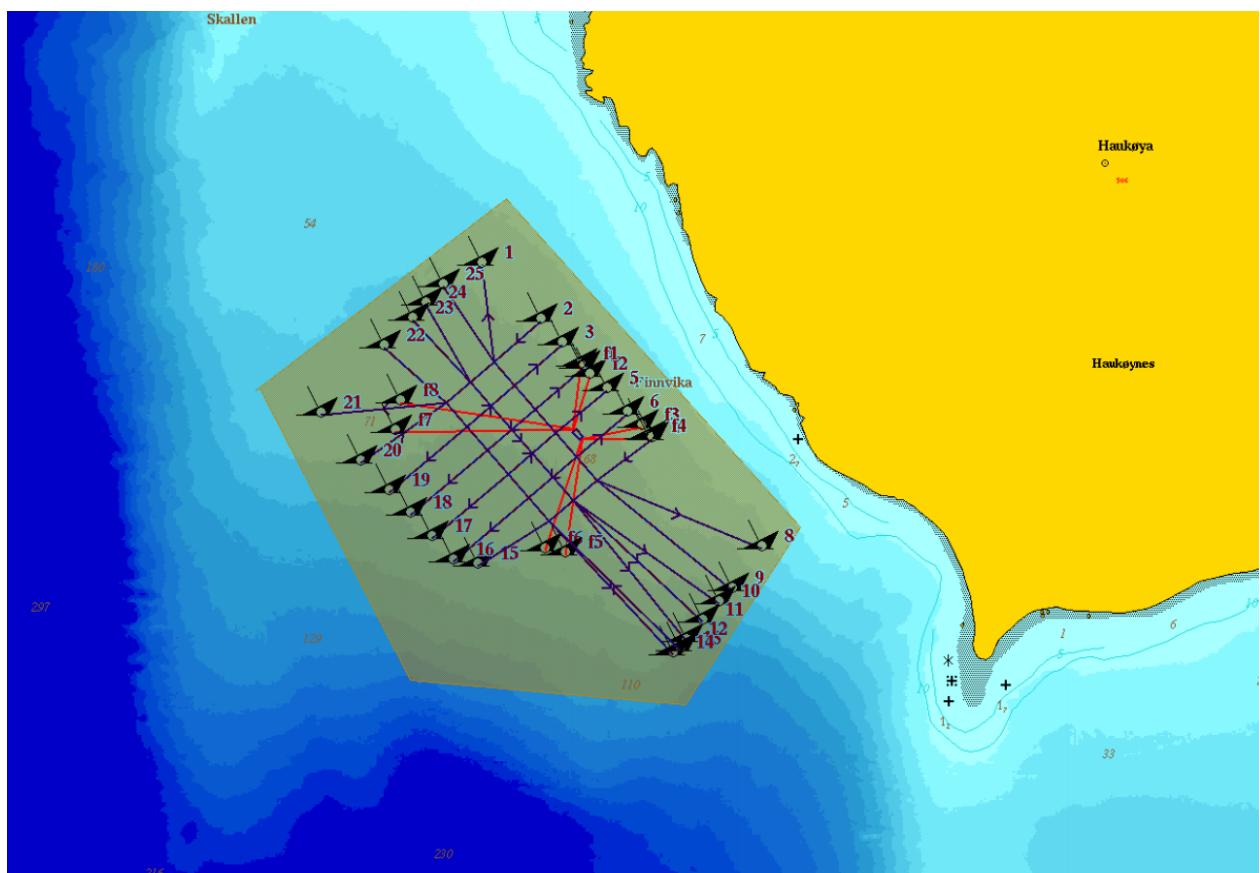
Bakgrunnen for søknaden:

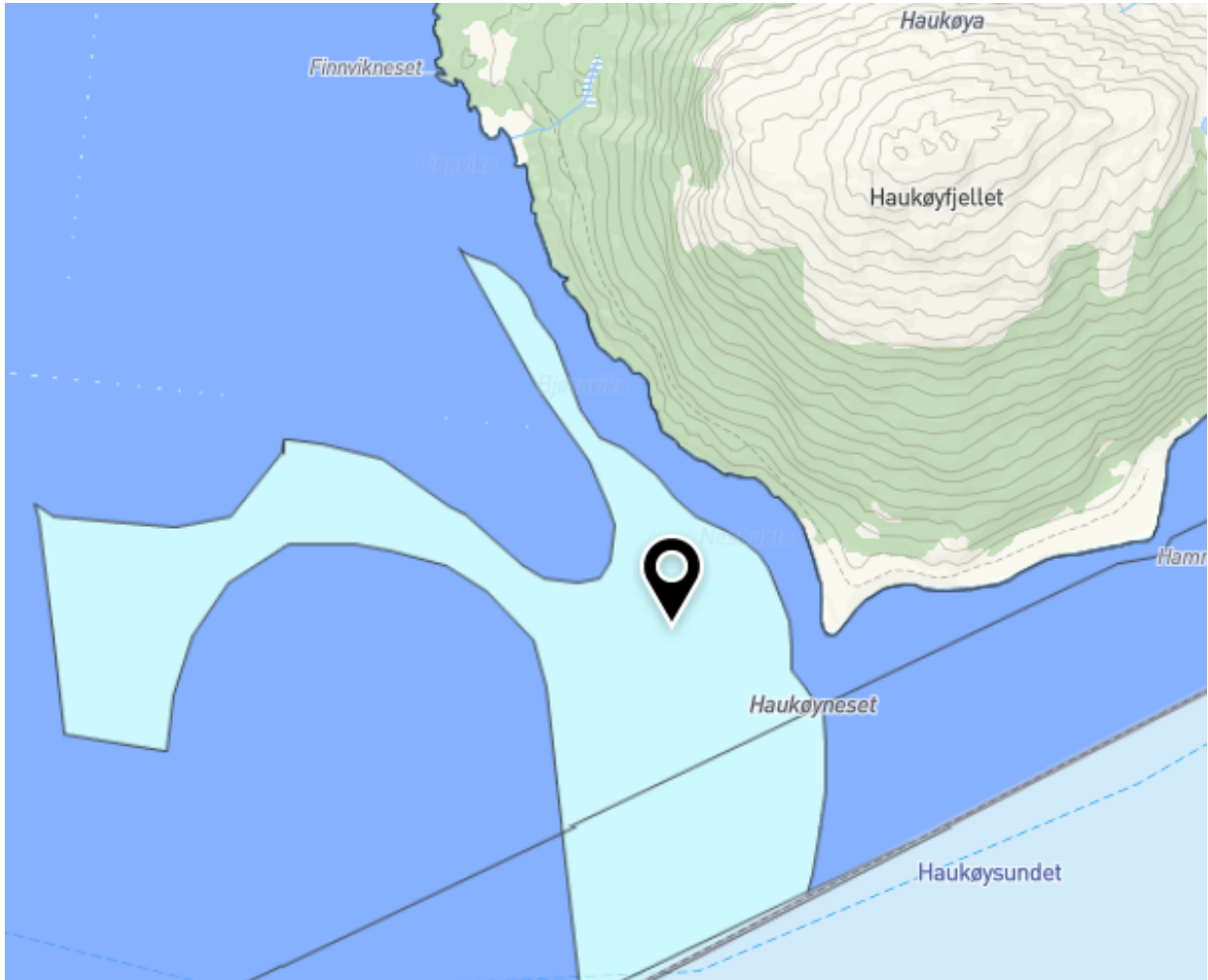
Søker opplyser i innledning til søknaden at de ønsker å etablere ny akvakulturlokalitet i Skjervøy kommune. Dette som et ledd i å tilpasse og sikre driften i henhold til Mattilsynets nye håndtering av bekjempelsessoner. «Siden området vi ønsker å etablere lokalitet på ikke er avsatt til akvakultur i gjeldende kystsonenplan søker vi med dette om dispensasjon fra nevnte plan. For å kunne overholde soneregimet og brakkleggingsperioder er Mowi avhengig av nye lokaliteter i produksjonsområde 11. Arealet vi søker dispensasjon om er i tidligere planprosess foreslått som område A29.»

Søker opplyser videre at Mowi fikk et utbrudd av ILA på sin lokalitet Fjellbukta i Kvæangen sommeren 2019. «Mattilsynet fattet vedtak om tømning og brakklegging av lokaliteten og innførte samtidig en bekjempelsessone med minsteavstand mellom berørte lokaliteter på 10 km. Dette medførte at Rakkenes faller inn under regimet i bekjempelsessonen.» Det uttales at med mindre Mowi får etablert erstatningslokaliteter risikerer de å måtte permittere store deler av arbeidsstokken i Kvæangen.

Om anleggsstørrelse opplyses følgende: «Rammeareal er ca. 190 x 475 m. Anlegget består av 10 bur. Typisk areal forflåte er ca 300-450 m².»

Utsnitt av kart til søknaden som viser «tenkt plassering».

Utsnitt av plankart - kommuneplanens arealdel med kystzoneplan:

mørk blå farge=formål «Fiskeområder F – nåværende»

lys blå farge=formål «Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone NFFF – nåværende»

Innkomne uttalelser

Kommunen sendte saken på høring til regionale og statlige myndigheter, og andre berørte, den 15.01.2021. Søknaden ble oversendt berørte grunneiere i området den 27.01.2021. Uttalelsesfristen for alle interessenter ble satt til 21.02.2021.

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Statsforvalteren i Troms og Finnmark viser til at området vest for Haukøya tidligere har blitt foreslått som akvakulturlokalitet A29 i arbeidet med gjeldene kystzoneplan, og at Fylkesmannen i Troms den gang fremmet innsigelse til planen. Innsigelsen ble fremmet på bakgrunn av økt belastning for anadrom laksefisk og nærhet til Reisafjorden som er en nasjonal laksefjord.

Følgende utdrag fra innsigelsen siteres:

«Regjeringens mål for villaksen og villaksforvaltningen er nedfelt i St. prop. 32 (2006-2007) hvor det bl.a. heter at Regjeringen har som mål å bevare og gjenoppbygge laksebestander av en størrelse og sammenheng som sikrer mangfoldet av arten og utnytter dens produksjonsmuligheter. Føre-var tilnærming skal legges til grunn i lakseforvaltningen av alle sektorer. Beskyttelsesregime for nasjonale laksevassdrag og laksefjorder skal sikre villaksen en særlig

beskyttelse. Regimet bygger på en grunnleggende forutsetning om at summen av endringer i aktivitetene i vassdragene og fjordområdene over tid ikke skal medføre økt, men snarere redusert risiko for villaksen. I brev fra Direktoratet for naturforvaltning 7.7.2009 er det presisert at også nærområdene til nasjonale laksefjorder og tidligere sikringssoner for laksefisk er særlig viktige områder for å ivareta anadrom laksefisk og må vies særlig oppmerksomhet mht. oppdrett av laksefisk.»

Av statsforvalterens vurdering med hensyn til anadrome bestander fremgår det at Reisaelva er et nasjonalt vassdrag som munner ut i Reisa fjorden. Fjorden er en nasjonal laksefjord med grense omtrent 5 km sør for omsøkte lokalitet. Munningen av Reisaelva ligger omtrent 30 km fra omsøkte lokalitet. Når gytebestanden er lavere enn gytebestandsmålet er det fare for at produksjonskapasiteten ikke blir utnyttet og rekrutteringen blir redusert.

Det fremgår at gytebestandsmålet for laks i Reisaelva er satt til 3652 kg hunnfisk, men oppnåelsen av dette målet er vurdert av Vitenskapelig råd for lakseforvaltning, VRL, til å være svært dårlig. Bestanden har svært god genetisk integritet, men på grunn av moderat oppnåelse av gytebestandsmål er kvalitet etter kvalitetsnormen satt til moderat. Når det gjelder sjørørretbestanden vurderes denne til svært god i Lakseregisteret. Norsk institutt for naturforskning, NINA, gjorde kartlegginger av laks, sjørørret og sjørøye i Reisaelva i 2016 og konkluderte med at bestanden av sjørøye var kraftig redusert sammenlignet med perioden 1995-2005. I Lakseregisteret er bestanden av sjørøye vurdert til sårbar.

Det opplyses videre at Oksfjordvassdraget også munner ut i Reisa fjorden (omtrent 18 km fra omsøkte lokalitet) og har et gytebestandsmål for laks på 248 kg hunnfisk. Høstningspotensialet og gytebestandsmåloppnåelse i dette vassdraget er vurdert til god, men genetisk integritet er vurdert til svært dårlig. Villaks i dette vassdraget er dermed vurdert til å ha svært dårlig bestandstilstand.

Det er også registrert sjørørret og en svært god bestand av sjørøye i dette vassdraget. Det ser det ut til at en del av sjørøyene gyter ved innløpselvene i tillegg til oppvekst. I studien *Effects of laboratory salmon louse infection on Arctic char osmoregulation, growth and survival*, har Havforskningsinstituttet sett på hvilke effekter lakselus kan ha på sjørøye. De konkluderte med at hvis sjørøye blir utsatt for lakselus i naturen kan effektene være begrenset individvekst og økt dødelighet. Dette kan føre til reduksjon i sjøvandring og reproduksjon (Fjelldal et al. 2019).

Direktoratet opplyser at omsøkte området ligger i produksjonsområde 11. Havforskningsinstituttet gir ut en årlig risikovurdering av norsk fiskeoppdrett og for PO 11 har de påvist store genetiske endringer i to tredeler av 88 % av bestandene og genetisk status i området er derfor satt til dårlig (Risikorapport norsk fiskeoppdrett 2019). Den genetiske statusen til villaksen i Reisaelva (svært god genetisk integritet) skiller seg her fra majoriteten. Produksjonsområde 11 Kvaløya – Loppa er blant de områdene som vurderes av Havforskningsinstituttet til å ha høy risiko for ytterligere genetisk endring som følge av rømt oppdrettslaks.

Statsforvalteren viser også til NINAs rapport publisert i 2018 «Evaluering av nasjonale laksevassdrag og nasjonal laksefjorder: Rømt oppdrettslaks, genetisk innkrysning og bestandsstatus», der de viser til at villaksbestander i nasjonale laksefjorder og nasjonale lakseelver har en viss beskyttelse ved at det er liten oppdrettsbiomasse i nærområdet. De viser til en studie der oppdrettssmolt ble funnet i elver opptil 60 km unna elven de ble utsatt i. En etablering av oppdrettsanlegg 30 km unna Reisaelva, og 5 km fra nasjonal laksefjord, øker sannsynligheten for innslag av rømt oppdrettsfisk i elva. Videre opplyses det at tallrike bestander har evnen til å tynne ut betydningen av rømt oppdrettslaks

Etter dette fårådet Statsforvalteren i Troms og Finnmark at søknad om dispensasjon fra kystsoneplanen innvilges.

Troms og Finnmark fylkeskommune

Fylkeskommunen uttaler at de har stor forståelse for at Skjervøy kommunen ønsker å tilrettelegge for næringsutvikling. Fylkeskommunen vurderer imidlertid at å tilrettelegge for næringsutvikling og aktivitet gjennom å åpne opp for dispensasjoner fra eksisterende planer er en uheldig og uønsket praksis, og spesielt i forhold til arealplaner i sjø. Avsetning av nye areal til ønsket vekst i oppdretts- og havbruksnæringen bør skje gjennom planlegging, der hensynet til fiskeri, øvrige samfunnsinteresser og miljøhensyn blir ivaretatt gjennom en regional og helhetlig vurdering. Det vil ikke være tilfelle ved en dispensasjonsbehandling. Fylkeskommunen fraråder kommunen å innvilge søknad om dispensasjon.

Fylkeskommunen anbefaler at kommunen forserer oppstart av revisjon av kystsoneplanen, og at dette skjer gjennom et interkommunalt samarbeid med de øvrige kommunene i Nord-Troms.

Sametinget

Sametinget påpeker anleggets negative påvirkning på fiskeriinteresser. Sametinget uttaler at ved en dispensasjon vil naturgrunnet for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv ikke ivaretas, jf. pbl. § 3-1 første ledd bokstav c). Sametinget er sterkt kritisk til akvakultur vest for Haukøya og anmoder om at søknaden om dispensasjon fra kystsoneplanen ikke innvilges.

Kystverket

Kystverket vurderer at omsøkte plassering, ut fra de opplysninger de sitter på i dag, ikke vil få vesentlige negative konsekvenser for ferdsel og sjøsikkerhet i området.

Norges arktiske universitet

Universitetet har ingen merknader til søknaden og ser ikke behov for KU i forhold til kulturminner under vann.

Mattilsynet

Mattilsynet avd. Troms og Svalbard opplyser at de har gått igjennom søknaden, med fokus på regelverk på fiskehelse og fiskevelferd og eventuelle konflikter knyttet til lokalisering av den foreslåtte lokaliteten. Iht. §§ 5 og 7 i forskrift om etablering og utvidelse av akvakulturanlegg, zoobutikker m.m. (17. juni 2008 nr. 823), skal etablering av akvakulturlokaliteter være godkjent av Mattilsynet og det er satt føringer for hvilke forhold Mattilsynet skal vurdere ved søknadsbehandling.

Ved sin behandling av søknaden vil ett av forholdene som skal vurderes av Mattilsynet være lokalitetens avstand til lakseførende vassdrag og nasjonale laksefjorder. «I etableringsretningslinjen er anbefalt minsteavstand til vassdrag med oppgang av anadrom fisk 2,5 km. Det foreligger en egen forskrift 22.06.2009 nr.961 om særskilte krav til akvakulturelert virksomhet i / ved nasjonale laksevassdrag og laksefjorder. Denne forskriften stiller ikke særskilte krav til anlegg utenfor laksefjorder, men den angir at akvakulturanlegg med produksjon av anadrom og marin fisk i sjø, samt nye slakterier og tilvirkningsanlegg for marin fisk, skal lokaliseres minst 5 km fra nasjonalt laksevassdrag.

Nærmeste lakseførende vassdrag er Oksfjordvassdraget, som ligger ca. 17 km unna planlagt plassering av lokalitet Haukøya Vest. Ifølge informasjon på lakseregisteret, er tilstanden i Oksfjordvassdraget vurdert som god når det gjelder gytebestandsmåloppnåelse for laks, mens den

genetiske integriteten er vurdert som svært dårlig. For sjørøye vurderes tilstanden i elva som svært god, mens for sjøørret vurderes den som hensynskrevende.

Oksfjordvassdrag ligger i en nasjonal laksefjord, sammen med to andre lakseførende vassdrag: Rungadalsvassdraget og Reisavassdraget. Området som er avmerket som nasjonal laksefjord ligger på det nærmeste kun ca. 3,7 km unna planlagt plassering av lokalitet Haukøya Vest. Det ligger allerede to lokaliteter nærmere den nasjonale laksefjorden enn 5 km (lokalitet Skognes og Hagebergan). Etablering av enda en lokalitet nærmere laksefjorden enn 5 km kan utøve et ytterligere press på de ville laksebestandene.»

Mattilsynet påpeker også anleggets nærhet til farled. «I etableringsretningslinjen er anbefalt minsteavstand til farled for oppdrettslaks 1,5 km. Formålet med anbefalt avstand til transportled for levende akvakulturdyr, er å sikre en viss avstand ved trafikk av akvakulturdyr forbi et sjøanlegg. Planlagt plassering av Haukøya Vest ligger kun ca. 1 km fra biled. En gjennomgang av båttrafikk på Barentswatch i perioden uke 53 2020 – til uke 4 i 2021, viser båttrafikk som går ca. 700 meter unna planlagt plassering av lokalitet Haukøya Vest.»

I sin vurdering i forhold til naturmangfoldloven påpekes det at planlagt plassering av anlegget også ligger tett opptil viktige fiskearealer. «Etablering av lokaliteter i slike områder kan få negativ effekt på villfisk- og rekebestander. Dette er noe som må hensynstas av sektormyndighetene ved vurdering av søknad om etablering, jf. Naturmangfoldloven., og at etablering av lokaliteter i slike områder kan få negativ effekt på villfisk- og rekebestander. Dette må hensyntas av sektormyndighetene ved vurdering av søknad om etablering, jf. Naturmangfoldloven.»

Mattilsynet opplyser at disse momentene kan føre til avslag på en etableringssøknad hos dem.

Fiskeridirektoratet

Fiskeridirektoratet viser til at Skjervøy kommune vedtok arealplan for sjøområdene i 2015, og at kommunen skal starte rulleringen i 2022. A29 var foreslått som akvakulturområde i arbeidet med kystsoneplanen, men forslaget ble trukket. Dette var i tråd med deres anbefaling (brev av 11.06.2014) om at kommunen opprettholdt A30 øst for Haukøya, men at A29 vest for Haukøya ble tatt ut av planen. Omsøkt areal er satt av til bruk og vern av sjø og vassdrag og til fiske.

I forhold til lokalitetsbehov uttales det at fiskesykdom er en kjent risiko ved akvakulturdrift, men at de vurderer at sykdomsutbrudd ikke er et særskilt grunnlag for dispensasjon når denne vil være til ulempe for andre interesser. Direktoratet uttrykker forståelse for ønsket om endringer i lokalitetsstruktur i Kvæningen, men uttaler at slike hensyn bør ivaretas i arbeidet med kystsoneplanlegging gjennom en helhetlig prosess, og ikke gjennom dispensasjoner som gir en fragmentert og stykkevis arealplanlegging.

Når det gjelder fiskeriinteresser opplyse det at kystnære fiskeridata (bruks- og ressursområder for fiskeriinteressene), er kartlagt over tid. Det ligger en fiskeplass for aktive redskaper (snurrevad, not og trål) innenfor omsøkte areal. Det fiskes her etter torsk, hyse og rødspette. Fortøyningene vil i vest komme i konflikt med en fiskeplass for passive redskaper (garn, line juksa) hvor det fiskes etter uer. Inn mot land er det registrert fiske etter rognkjeks. Planlagt fortøyning ligger helt opptil nærøstlig avgrensing av rekefeltet Ytre Reisafjorden. Det opplyses videre at omsøkt areal vil berøre et oppvekstområde for torsk og hyse.

Fiskeridirektoratet uttaler at «innmeldte faststående bruk bekrefter at vestsiden av Haukøya er en viktig område for fiske. Bare innenfor omsøkt areal er det meldt inn hundrevis av garnbruk fra og med 2018.»

Videre opplyses det at *«sporingsdata bekrefter høy fiskeriaktivitet i området, og sett i sammenheng med fangstdata ser vi at særlig garnfiske etter torsk er viktig. Sporingsdata viser også at området benyttes til en rekke ulike fiskerier, blant annet sildefiske. Sporingsdata viser også at nordøstlige del av rekefeltet Ytre Reisafjorden er hyppig brukt.»*

Om samiske fiskeriinteresser uttales det følgende:

«Det foreligger ingen særskilte registreringer eller kartlegging av samiske fiskeriinteresser i området. Skjervøy kommune er imidlertid omfattet av deltakerloven § 21 om retten til å fiske torsk, hyse og sei med konvensjonelle redskaper for merkeregistrerte fartøy under 11 meter, som er begrunnet i sjøsamiske interesser. Området omfattes også av det geografiske virkeområdet for Sametingets tilskuddsordninger for næringsutvikling.»

Vi legger følgelig til grunn at det er samiske fiskeriinteresser i området, som også må ivaretas. Utøvelsen av dette fisket foregår oftest i de samme områdene som annet fiskeri, og inngår dermed i vurderingen vi gjør av fiskeriinteressene generelt. Sametinget har i sin uttalelse av 21.01.2021 anført at omsøkt areal er av vesentlig betydning for fiske i et samisk kyst- og fjordområde.»

Direktoratet viser også til innspill fra fiskarlag og at deres uttalelser underbygger direktoratets beskrivelse av fiskeriaktiviteten i område. Det vises dessuten til at Kvæningen fiskarlag fremhever et gytefelt for rognkjeks ved Haukøya som særdeles viktig.

Når det gjelder marint miljø og ressursgrunnlag henvises det til beiteområdet rundt Haukøya, og Havforskningsinstituttets risikorapport fra 2017. I rapporten står det at oppdrett potensielt kan påvirke rekrutteringen hos torsk på flere måter, og at oppdrettspåvirket sei kan påvirke oppfatningen av kvaliteten på fisken.

Direktoratet opplyser videre at sør og nord for Haukøya, ca 2 km fra anlegget, er det registrert marint biologisk mangfold i form av skjellsandforekomster. Skjellsand er habitat for kamskjell. Det opplyses at det finnes lite forskning på hvordan faunaen tilknyttet skjellsandforekomster påvirkes av utslipp fra akvakultur.

I direktoratets sammenfatning og konklusjon uttales det at omsøkt areal berører flere registreringer av kystnære fiskeridata. Sporing av fiskefartøy, fangstdata og historiske faststående bruk viser at en dispensasjon vil være til hinder for fiskeriinteressene. Fiskeridirektoratet vurderer på denne bakgrunn med at fiskeriinteressene blir vesentlig tilsidesatt ved at muligheten til å drive fiske begrenses. Fiskeridirektoratet region Nord vurderer også at omsøkt dispensasjon vil være til vesentlig ulempe for fiskeriinteressene.

Etter dette fraråder Fiskeridirektoratet at søknad om dispensasjon fra kystsoneplanen innvilges.

Norges Kystfiskarlag

Norges Kystfiskarlag mener at det ikke kan tillates oppdrett i det omsøkte området. Området er et viktig fiskeriområde for lokal- og fremmedflåte, og ligger innenfor både registrerte fiskeplasser og registeret rekefelt, gytefelt, beite- og oppvekstområde for torsk, hyse, sei, sild, rødspette og uer. Tiltaket vil komme i konflikt med fiskeriaktivitet og kunne ha store negative konsekvenser for miljø og økosystem, for fisk som gyter i området, og for fisk som har området som beite og oppvekstområde.

Kystnære fiskeridata fra Fiskeridirektoratet viser også ett område for aktive redskap og ett for passive redskap innenfor lokalitetens areal. Det nevnes flere redskapstyper (snurrevad/trål) etter

torsk, hyse, rødspette og uer. Det påpekes også at kartlegging av fiskeridata kun er oppdatert for enkelte rekefelt (2018), og ikke for annet siden 2004.

Norges Kystfiskarlag uttaler at de ser en tydelig tendens til at fiskere til stadighet fortrenses og taper fiskefelt i konkurranse med annen næringsvirksomhet, især oppdrett. Det uttales at dispensasjon kan kun gis i spesielle tilfeller hvor det ikke foreligger konflikter med andre interesser og hvor hensikten med planformålet ikke blir tilsidesatt.

Norges Kystfiskarlag mener søknad om akvakulturlokalitet ved Haukøya derfor må avslås.

Fiskarlaget Nord

Fiskarlaget Nord uttaler at den omsøkte lokaliteten vil redusere muligheten for å utøve fiske, spesielt rekefeltene siden anlegget vil etableres tett inntil rekefelt. Det påpekes at opplysninger om rekefeltene ble revidert i 2018, etter at Skjervøy kommune vedtok sin gjeldende kystsoneplan. Dette er kunnskap som må tas inn i kommunens kystsoneplan ved neste revisjon. Fiskarlaget uttaler at det fremstår uheldig dersom det ikke tas tilstrekkelig hensyn til oppdatert kunnskap gjennom ny rullering av kystsoneplanen, og at det gis dispensasjon på mangelfullt kunnskapsgrunnlag.

Fiskarlaget mener at kommunen må avvente klarering av nye lokaliteter til kommunens kystsoneplan er rullert. Dette kan gi kommunen mulighet til å ha tettere dialog med både fiskere, akvakulturnæringen og andre brukerinteresser om å finne passende lokaliteter. Og ikke minst å kunne gjøre nye, grundige avveininger av de forskjellige arealinteressene i kommunens sjøareal. En god avveining av ulike arealinteresser skjer best gjennom revisjon av kommuneplanen fordi det gir en mer oversiktlig og helhetlig måte å se arealer, næringsutvikling og verneverdier i sammenheng, samtidig som en kan unngå fragmenterte og dårlig forankrede løsninger

Fiskarlaget stiller også spørsmål ved om de formelle vilkårene for å kunne innvilge dispensasjon er oppfylt i dette tilfellet. De mener den omsøkte disponeringen vil sette til side hensynene som ligger til grunn for at områdene er avsatt til fiske, og bruk og vern av sjø og vassdrag. I tillegg påpekes det at kommunen ikke kan stille vilkår som ikke har sammenheng med de hensyn som loven skal ivareta.

Skjervøy fiskarlag

Skjervøy fiskarlag påpeker at det aktuelle området etter at kystsoneplanen ble vedtatt, har blitt utnyttet mer enn tidligere til fiskeriaktivitet, både med passive og aktive redskaper. Ny kartlegging er foretatt etter at kystsoneplanen ble vedtatt. Området blir benyttet av fiskere både lokalt, regionalt og nasjonalt.

Fiskarlaget påpeker også nærheten til rekefeltet «Meilandshola». De går derfor på det sterkeste imot at det tillates etablert akvakultur i det omsøkte området Haukøya Vest (A29). De går også imot at det gis midlertidig tillatelse til akvakultur ut fra tidligere erfaringer med at midlertidige tillatelser blir til permanente tiltak.

Kvænangen Fiskarlag

Kvænangen Fiskarlag uttaler at de er helt imot dispensasjon fra kystsoneplanen for ny lokalitet vest for Haukøya. De mener at dispensasjoner er med på å undergrave legitimiteten til kystsoneplanen og umyndiggjøre denne som et verktøy i kommunal saksbehandling. De viser også til at søkers begrunnelse for søknaden er sykdom og lakselus. Fiskarlaget uttaler at det forholdet at søker ikke klarer å drive oppdrett uten omfattende problemer med sykdom og lus viser at deres måte å drive på ikke er bærekraftig. Det må stilles spørsmål ved om dette er en riktig måte å drive oppdrett på.

Kvæningen Fiskarlag mener at all ny oppdrettsvirksomhet bør skje i lukkede anlegg. Videre uttaler de at *«all den tid oppdrett er med på å ødelegge biologien i fjordene, må det stanses opp i nytildelinger og gjøres omfattende undersøkelser av skadevirkninger som oppdrett har medført.»* Følgende skadevirkninger listes opp: *«ødelagte rev, bunnflora, vannkvalitet, lusepåvirkning på villaks, neddreping av krepsdyr ved bruk av lusegift, bortfall av fiskeslag, påvirket slik at gytetorsken har forsvunnet, ødeleggelse av rekefelt og bortfall av disse osv.»*.

Fiskarlaget påpeker at omsøkte lokalitet vil ligge midt i et særdeles viktig gytefelt for rognkjeks. Det er også en meget viktig gyteplass for torsk, og en viktig fiskeplass for torsk med garn og line. Lokaliteten berør også viktige rekefelt på Reisafjorden. Det påpekes at bunnslam fra anlegget vil legge seg rett ned på rekefeltet, som her smalner inn mellom indre og ytre del av feltet. Det vises også til en betydelig terskel mellom feltene, og at avfallet vil hope seg opp i den dypeste delen. Det opplyses at trålerne i dag kan tråle over denne kanten, men at dette vil bli umulig med alt slammet som vil hope seg opp og gå i trålen. De uttaler videre av erfaring viser all forskning at oppdrettsaktivitet er med på å ødelegge rekefelt over hele kysten. De mener at utøvelsen av deres yrke i nærområdene allerede er betydelig innskrenket etter overetablering av oppdrett. Kvæningen Fiskarlag går derfor imot dispensasjon.

Vest-Finnmark Kystfiskarlag

Vest-Finnmark Kystfiskarlag uttaler at de ser med stor bekymring på at en oppdrettsaktør prøver å etablere seg midt i et fiskefelt som brukes av både fremmedfiskere og lokal flåte. De har valgt å gi uttalelse til saken fordi omsøkte område i stor grad også brukes av fiskere fra Vest-Finnmark.

De uttaler at de ser et stadig større press på deres fiskefelt fra havbruksnæringen, og uttaler følgende: *«Havbruksnæringen prøver nå å etablerer seg i områder med annen planstatus enn det som er avsatt i kommunens arealplaner til havbruk. Dette er en uheldig praksis og vil undergrave kommunens arealplan. Store fortøyningsanlegg og sikkerhetssoner rundt gjør at et hvert anlegg båndlegger flere kvadratkilometer havbunn og umuliggjør bruk av området for tradisjonelt fiskeri.»*

De mener en tillatelse til oppdrett i dette område vil påføre fiskerinæringen store ulemper og økonomiske konsekvenser. *«Vi vet fortsatt for lite om havbrukets innvirkning på torskens vandring, gytefelt, rekefelt og bunnfauna i nærområdet. Tap av viktige og skjermede fiskefelt er tungtveiende for fiskerinæringen, spesielt den mindre flåten, som ikke har alternativ.»*

Vest-Finnmark Kystfiskarlag ber om at søknaden avvises.

Nordreisa kommune

Nabokommunen Nordreisa har i sin høringsuttalelse til saken uttalt følgende:

«Nordreisa kommune viser til høringsbrev fra Skjervøy kommune med søknad om dispensasjon fra kystsoneplanen for etablering av akvakulturlokalitet vest for Haukøya.

Nordreisa kommune vil på det sterkeste fraråde en slik dispensasjon blir gitt i dette området.

Det begrunnes med at lokaliteten ligger rett utenfor Reisafjorden som er en nasjonal laksefjord og som Nordreisa kommunestyre har vedtatt skal være en oppdrettsfri fjord.»

Det opplyses at Nordreisa kommunestyre behandlet kystsoneplanen i sak 63/14, hvor følgende vedtak ble fattet:

«Nordreisa kommune viser til plan- og bygningslovens § 11-15 og vedtar kystsoneplan for Nordreisa kommune 2014-2026.

Kommunestyret tar ikke innsigelsen til område FFA 18 Uløya sørvest til følge. Arealene unntas rettsvirkning og tas videre til mekling.

Henstilling til Skjervøy kommune: Fremmer forslag om at A29 og A30 Haukøya øst og – vest tas ut da de to områdene er for nært trekkruta til vill-laksen, og skade for fiskeriene»

Nordreisa kommune opplyser også i sin uttalelse at det omsøkte området (A29) ble forslått til akvakultur, men at område ble tatt ut før sluttbehandling etter merknader og innsigelser fra Fylkesmannen i Troms, Fiskeridirektoratet, Kystverket og Sametinget. Merknadene og innsigelsene gikk ut på at dette er et viktig fiskefelt og at området ligger rett utenfor Reisa fjorden som er en nasjonal laksefjord. Det opplyses videre at Nordreisa kommune har vedtatt at Reisa fjorden skal være en oppdrettsfri fjord. Det uttales at hensynene til fiskeri og villaksen som må passere dette området på sin vandring inn til Reisaelva ikke er endret siden 2014. Kommunen mener disse hensynene fortsatt må gjelde. Det opplyses at spesielt villaksbestanden i Reisaelva er under press og har hatt en nedgang de siste åra, og at det er viktig å opprettholde innløpet til elva fri for oppdrett.

Nordreisa kommune kommenterer også at det i Skjervøy kommunes foreløpige vurdering pekes på mulige tiltak, og at dette er midlertidig i påvente av rullering av kystsoneplanen. Nordreisa kommune uttaler at de er redd for at denne midlertidigheten kan bli permanent. Hensynet til at Mowi skal få en midlertidig lokalitet veier ikke opp de miljømessige hensynene for denne lokaliteten rett i utkanten av Reisa fjorden.

Etter dette tilrår Nordreisa kommune at søknaden avslås.

Grunneiere i området

Henry Normann Nilsen har uttalt seg på vegne av grunneierne på Haukøya.

I uttalelsen vises det til deres tidligere innsigelse til Kystsoneplanen for Skjervøy og Nordreisa vedrørende A29. Følgende utdrag gjengis:

” Haukøya ligger ytterst i Kvænangsfjorden og har en gunstig plassering mht. sesongvandring av torsk og annen fisk inn Kvænangsfjorden hvor det kan være et rikt sesongfiske. Her gyter torsken før den vandrer ut i havet igjen. Videre er sjøbunnen rundt Haukøya omgitt av rik vegetasjon som gir gode beiteforhold for alle fiskearter som har tilhold her. Undersjøisk topografi og bunnforhold gir vern og gode oppvekstvilkår for småfisk. Villaksen passerer Haukøya på vandring til Kvænangselven, Oksfjordelven og Reisaelven for gyting.”

Nilsen uttaler at A29 kommer i konflikt med lokale fiskeplasser. Han mener lokaliteten vil legge beslag på store områder som i dag benyttes av lokalbefolkningen, kystfiskerne og «fisketurister». Han opplyser også at området er mye brukt både av nyttetraffikk og fritidsbåter. Strekningen Buktefjæra – Finnvikneset er et attraktivt område for garn- og linefiske fra små båter for lokalbefolkningen og hytteeiere.

Det uttales også at etablering av oppdrettsanlegg ved Haukøya vil være forstyrrende mht. bråk og synstetrykk, noe som vil forringe både naturopplevelsene og verdiene på fritidsboligene.

I tillegg påpekes det at anlegget vil frata grunneierne muligheten for laksefiske med landfast bruk.

Nilsen mener registreringen av rødlistearter er mangelfull. Han påpeker at både lomvi, lundefugl, alke og fiskemåke har tilhold i området. Ærfuglen, som er totalfredet, har hekkeplasser langs kystlinjen rett øst for A29. Det uttales at anlegget vil være forstyrrende i hekketiden og medføre en fare for ungene når disse skal jakte på mat. Kan uttaler at oppdrettsanlegget legger beslag på et viktig beiteområde for sjøfugler, og at lysinstallasjoner, tyngre båttrafikk og fysiske hindringer vil ha en uheldig påvirkning på fuglelivet.

Nilsen opplyser videre at det vest av omsøkte anlegg er bra forekomst av vanlig uer. Miljøgifter fra rensing av anlegg, medisiner og lakselus vil være svært uheldig for ueren. Når det gjelder villaks opplyser han at det erfaringsmessig gjennom laksesett var godt laksefiske mellom Buktefjæra og Finnvikneset. Han mener man kan trekke slutning om at laksen vandrer langs vestkysten av Haukøya og videre til innlandselvene, og at laksen vil vandre mellom merdene og land. Han uttaler blant annet at det er rimelig å anta at laksen på sin vandring vil bli påført lakselus som bringes med til elvene, og at omsøkt lokalitet vil være kilde til økt smittepress. Han uttrykker også bekymring for at også andre fiskearter vil bli negativt påvirket.

Nilsen opplyser også at A29 ligger i et område som er svært værutsatt. Han viser til at anlegget i A30, Haukøya øst, måtte demonteres etter kort tid. Etter det han kjenner til ble anlegget demontert fordi det ikke lot seg drifte av værmessige årsaker. Han uttrykker bekymring for havari fordi A29 ligger mer utsatt til enn A30 pga nordlige og nordvestlige stormer med ugunstig bølgemønster. Han mener resultatet av havari vil være katastrofalt med tusenvis av rømt oppdrettsfisk på vandring. Nilsen henviser til forvaltningslovens regler om forsvarlig saksforberedelse, forskrift om konsekvensutredning og naturmangfoldloven § 7, og at prinsippene i §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer i saker der natur og miljø berøres. Han påpeker at når offentlige myndigheter gjør beslutninger skal disse prinsippene vurderes, og det skal fremgå hvordan disse er tatt hensyn til og vedlagt.

Henry N. Nilsen fraråder på det sterkeste at det gis dispensasjon for etablering av oppdrettsanlegg på A29, Haukøya vest.

Vedtak

I kommunedirektørens innstilling til politisk behandling av saken er hensynet til fiske, og bruk og vern av sjø, vurdert. Forholdet til naturmangfoldloven er ikke vurdert. Det er henvist til vurdering foretatt i forbindelse med vedtakelse av kommunens kystsoneplan.

Det fremgår av kommunedirektørens vurdering at de hensyn som planen skal ivareta, og hensynet til naturmangfoldet, ikke blir vesentlig tilsidesatt ved at dispensasjon innvilges. Kommunedirektøren vurderer også saken slik at fordelene ved å gi dispensasjon er klart større enn ulempene og at vilkårene for å kunne gi dispensasjon vurderes å være innfridd. I sin vurdering av om kommunen «bør» gi dispensasjon anbefaler imidlertid kommunedirektøren at søknaden avslås.

Kommunestyret fulgte ikke kommunedirektørens tilråding i saken. Søknaden om dispensasjon ble isteden innvilget av kommunestyret i møte den 09.03.2021 i sak 04/21:

Følgende vedtak ble fattet mot tre stemmer:

«1. Med hjemmel i plan- og bygningslovens § 19-2 og §19-3 gis det midlertidig dispensasjon fra kystsoneplanen for etablering av ny akvakulturlokalitet vest for Haukøya. Dispensasjonen gis i utgangspunktet for framføring av en generasjon. I forbindelse med rulleringen av kystsoneplanen stiller vi krav om at det skal gjøres en konsekvensanalyse av hvordan denne lokaliteten har påvirket fiskeri og miljø.»

2. Etter vårt syn vil en dispensasjon ikke medføre at hensynene bak kystsoneplanen eller hensynene i plan og bygningslovens formålsbestemmelse bli vesentlig tilsidesatt. Det vektlegges også at en dispensasjon ikke vil få negative konsekvenser for helse, miljø sikkerhet og tilgjengelighet. Kommunen ønsker å sette vilkår for tillatelsen som hensyntar lokale fiskere. Vi ser ikke at det vil medføre vesentlige negative konsekvenser å gi slik dispensasjon i stedet for å avvente ny planprosess. For det første er tiltaket reversibelt og etableringen av oppdrettsvirksomhet kan enkelt tas bort igjen dersom ny plan ikke omfatter akvakultur for området. For det andre vil en midlertidig dispensasjon kunne sikre oss den kunnskap som vi trenger for å vurdere om man skal avsette området til akvakultur permanent. På den annen side er det mange positive samfunnsmessige konsekvenser av å innvilge dispensasjon; vi får verdiskaping fra en næring vi ønsker å legge til rette for, som gir både arbeidsplasser og inntekter til kommunen. Statsforvalteren har uttalt seg negativt til søknaden. I plan og bygningsloven § 19-2 står det at kommunen ikke bør godkjenne søknader dersom statlige eller regionale myndigheter har uttalt seg negativt. Dette er likevel en "bør"-bestemmelse og pålegger oss ikke en plikt. Videre fremgår det av forarbeidene til loven at dersom dispensasjonen gjelder forhold av lokalpolitisk karakter så skal det lokale selvstyret tillegges betydelig vekt. Med bakgrunn i at planen skulle ha vært rullert og at det er usikkert når dette arbeidet skal starte opp, ønsker kommunestyret å gi MOWI ASA midlertidig dispensasjon under gitte betingelser. Det presiseres at Mowi ASA må søke på nytt når ny kystsoneplan er vedtatt. Dersom det aktuelle området ikke blir avsatt til akvakultur i ny plan, kan ikke videre dispensasjoner påregnes. Gjeldende kystsoneplan for Skjervøy og Nordreisa ble vedtatt i kommunestyret i 2015. Rulleringen av planen skulle vært startet opp, men av forskjellige årsaker er dette ikke gjort. Tromsø-området regionråd har sendt en formell henvendelse til Skjervøy (Nord-Troms regionråd) om vi i fellesskap skulle rullere kystsoneplanen, regionrådet har ikke klart å bli enig hvordan dette arbeidet skal organiseres. Det mest sannsynlige er at kommunene Lyngen, Storfjord og Kåfjord i fellesskap ruller sin kystsoneplan og at kommunene Skjervøy, Kvænangen og Nordreisa utarbeider en felles kystsoneplan. Skjervøy kommune har i planstrategien planlagt oppstart av planarbeidet i 2022, men dette forutsetter at det blir avklart om kommunene Nordreisa og Kvænangen ønsker ei felles rullering av kystsoneplanen.»

Orientering om vedtaket er gitt i brev av 24.03.2021.

Klager

Norges Kystfiskarlag

I brev av 09.04.2021 er vedtaket påklaget av Norges Kystfiskarlag.

Norges Kystfiskarlag uttaler at det ikke kan tillates oppdrett på det omsøkte arealet, og at vedtaket er i strid med plan- og bygningslovens bestemmelser for dispensasjon. Området det er søkt om dispensasjon for er i gjeldende kystsoneplan avsatt til fiske, og bruk og vern av sjø. Klager med flere har ment at det ikke bør tillates oppdrett i det omsøkte området både av hensyn til fiskeinteresser og miljøhensyn. Området er et viktig fiskeriområde for lokal- og fremmedflåte, og ligger innenfor både registrerte fiskeplasser og registrert rekefelt, gytefelt, beite- og oppvekstområde for torsk, hyse, sei, sild, rødspette og uer.

Vi oppsummerer Norges Kystfiskarlags anførsler slik:

- Tiltaket vil komme i konflikt med fiskeriaktivitet og kunne ha store negative konsekvenser for miljø og økosystem, for fisk som gyter i området, og for fisk som har området som beite og oppvekstområde.
- Kartlegging av fiskeridata, utenom enkelte rekefelt, har ikke blitt oppdatert siden 2004, og at det per i dag ikke er krav om rapportering av faststående bruk innenfor grunnlinjen (jf. Utøvelsesforskriften § 30), og fartøy under 15 meter er ikke pålagt sporing (ERS eller AIS). I realiteten må det legges til grunn at faktisk fiskeriaktivitet i virkeligheten er langt større enn

kartdata viser. Disse forholdene må legges til grunn slik at kommunens konklusjon om at fiskeriinteresser ikke blir vesentlig tilsidesatt må revurderes.

- Det vises til sakens kompleksitet og konfliktnivå. De mener det ikke er riktig å bruke dispensasjon i denne saken, og at dispensasjonen strider med plan- og bygningslovens bestemmelser om dispensasjon. Det vises til at dispensasjon ikke kan gis dersom formålet med planen vesentlig tilsidesettes, og at dispensasjon ikke bør gis når nasjonale og regionale myndigheter har uttalt seg negativt.
- Etablering av oppdrettsanlegg er sterkt i konflikt med det avsatt formålet fiske, og bruk og vern av sjø og vassdrag, og i strid med kystsoneplanens bestemmelser §§ 3.6 og 3.7. Klager mener at vedtaket om dispensasjon uten tvil tilsidesetter formålet i kystsoneplanen.
- Det henvises til pbl. § 19-2 fjerde ledd og påpekes at både Fiskeridirektoratet og Troms og Finnmark fylkeskommune frarådet at det etableres oppdrettsanlegg i området, med bakgrunn i fiskeriinteressene, og den uheldige og uønskede praksisen ved å tilrettelegge for næringsaktivitet gjennom å åpne opp for dispensasjoner fra eksisterende planer, spesielt arealplaner i sjø. Dispensasjonen er derfor også i strid med føringene i pbl. § 19-4 fjerde ledd.

På denne bakgrunn mener Norges Kystfiskarlag at det ikke er grunnlag for å gi verken midlertidig eller permanent dispensasjon fra kystsoneplanen for etablering av ny akvakulturlokalitet vest for Haukøya.

Fiskarlaget Nord

I brev av 13.04.2021 er vedtaket påklaget av Fiskarlaget Nord.

Klager påklager vedtaket og mener kommunedirektørens innstilling om å avslå søknad om dispensasjon må følges. De viser til sin uttalelse til saken av 12.02.2021 og gjentar de innvendinger og påpekninger som følger av denne.

Skjervøy Fiskarlag

I brev av 12.04.2021 er vedtaket påklaget av Skjervøy Fiskarlag.

Klager viser til høringsuttalelse av 02.02.2021. Klager kan ikke se at det er noe som har endret seg i favør av at det skal kunne etableres oppdrett i det omsøkte område, heller det motsatte. Klager stiller spørsmål om hvorfor det er gjennomført en høringsrunde, når kommunen deretter ser helt bort fra svarene de får. Det uttales følgende: «*Vi fiskere som i dette tilfellet vil bli berørt av denne etableringen blir ikke hørt kommunen. Kan vi da stille oss det spørsmål om fiskeri er velkommen i kommunen lenger eller skal oppdrett og det tilhørende prioriteres over det allerede etablerte fiskerisamfunnet vi har på Skjervøy.*»

Klager mener at det er nok oppdrett innenfor Skjervøy kommune, i den form det drives på i dag med åpne installasjoner.

Grunneiere på Haukøya

I brev av 25.03.2021 er vedtaket påklaget av Henry Normann Nilsen, på vegne av grunneierne.

Nilsen påpeker at det ikke er tatt hensyn til grunneiernes innsigelse, og gir følgende oppsummering:

- Det er ikke tatt hensyn til verdiforringelse av fritidsboligene.
- Det er ikke tatt hensyn til at flere av eiendommene har rett til fiske etter laks med landfast bruk. Ved etablering av oppdrettsanlegg blir grunneierne fratatt denne retten.
- Det er ikke tatt hensyn til at det hekker ærfugl på eiendommene i umiddelbar nærhet av det omsøkte oppdrettsanlegget.

- Det er ikke tatt hensyn til at området er fiskeplasser som grunneierne har benyttet i uminnelige tider, både med håndsnøre og stående bruk.
- Det er ikke tatt hensyn til at villaksen på sin vandring til elvene passerer oppdrettsanlegget i umiddelbar nærhet.
- I dispensasjonssøknaden fra MOWI, heter det bl.a.:
« Det er ikke registrert rødliste arter av betydning i området anlegget er plassert.»
Dette er direkte feil. Det er bl.a gode forekomster av uer. Videre er det i flg. artsbanken flere fuglearter som er rødlistet og har tilhold i området.
- Det er ikke tatt hensyn til de særdeles ugunstige værforhold i området anlegget ligger i, med den konsekvens dette vil avstedkomme ved et eventuelt havari.

Nilsen viser også til forvaltningsloven §§ 17 og 25 som angir at forvaltningsorganet skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes. Han mener denne saken er så alvorlig og an en slik karakter at saken må ha en mye grundigere forberedelse, hvor faktagrunnlag/faktakunnskap er grunnlaget for å fatte vedtak.

Nilsen henviser også til deler av kommunens vedtak: «For det første er tiltaket reversibelt og etableringen av oppdrettsvirksomheten kan enkelt tas bort igjen dersom ny plan ikke omfatter akvakultur for området.» Nilsen mener dette er en merkelig argumentasjon, fordi det tydelig blir skapt forventninger. Etter store investeringer av søker til midlertidig anlegg vil forvaltningsorganet/politikerne føle seg presset til å gi permanent konsesjon. Det bemerkes også at kommunen ikke har kommentert eller drøftet alle innsigelsene fra grunneierne i saksbehandlingen.

Nilsen uttaler også at det er oppsiktsvekkende at det fattes vedtak som går imot både Kystverket, Fiskeridirektoratet, Sametinget, Statsforvalteren i Troms og Finnmark, Nordreisa kommune, samt innstillingen fra administrasjonen i Skjervøy kommune.

Nilsen kan heller ikke se at fordelene ved etablering av oppdrettsanlegget, veier opp for ulempe for naturvern, påvirkning av villaks, villaks, fugleliv, bunnvegetasjon, samt transport av lus til lakseelvene i fjordene rundt anlegget.

Fiskeridirektoratet

I brev av 13.04.2021 er vedtaket påklaget av Fiskeridirektoratet.

Fiskeridirektoratet vurderer at vilkårene i plan- og bygningsloven § 19 ikke er oppfylt, og at dispensasjon ikke kan gis.

Søknaden ble vurdert da søknaden var på høring og klager viser til sin uttalelse av 19.02.2021 hvor de frarådet at det ble gitt dispensasjon med begrunnelse i vesentlig ulempe for fiskeinteressene. I klagen gis det følgende utdypende begrunnelse: «*Vi oppfatter at bakgrunnen for dispensasjonssøknaden er knyttet aktørens behov for flere lokaliteter og en mer robust lokalitetsstruktur, samt sårbarheten aktørens lokaliteter i Kvæningen har i forhold til sykdomsutbrudd som forsterker aktørens behov lokaliteter utenfor Kvæningen.*

Vekst i akvakulturnæringen og ønsket om en mer robust lokalitetsstruktur bør søkes løst gjennom arbeidet med helhetlige kystsonerplaner. Her vil forskjellige interesser bli ivarettatt gjennom en helhetlig planprosess. Vekst i akvakulturnæringen og robuste lokalitetsstrukturer vil her kunne legges til rette for innen omforente og mulige rammer. Vi fraråder at vekst i akvakulturnæringen skjer gjennom dispensasjoner. Dette vil kunne føre til en uheldig bit for bit-utbygging i kystsonen, med manglende forutsigbarhet og økt konfliktpotensial.»

Fiskeridirektoratet viser også til at kommunens adgang til å dispensere fra arealplan er i pbl. kapittel 19 (§ 19-2 andre ledd,) begrenset.

Fiskeridirektoratet vurderer at en akvakulturlokalitet som omsøkt vest for Haukøya vil bli en vesentlig ulempe for fiskeriinteressene. Samlet vurderer de ikke fordelene ved å gi dispensasjon å være større enn ulempene.

Sametinget

I brev av 13.04.2021 er vedtaket påklaget av Sametinget.

Sametinget viser til sin uttalelse av 21.01.2021 hvor de var sterkt kritisk til akvakultur vest for Haukøya og anmodet om at søknaden ikke ble innvilget. Det vises også til innsigelse vedrørende område A29 i forbindelse med behandling av kystsoneplanen i brev av 28.05.2014.

Klagen begrunnes med at Skjervøy kommune er innenfor samisk tradisjonelt område, og har en historie og kultur som knytter seg til samisk næringsutøvelse både på land og i sjø. Skjervøy kommune omfattes av deltakerlovens § 21 om retten til å fiske torsk, hyse og sei med konvensjonelle redskaper for den som står i fiskermanntallet og eier et merkeregistrert fartøy under 11 meter. Denne paragrafen er spesielt begrunnet ut fra sjøsamiske interesser og bosetting. Kommunen omfattes også av Sametingets virkeområde for tilskudd til næringsutvikling. Det må derfor legges til grunn at det er samiske fiskeriinteresser i kommunen.

Sametinget uttaler at det på bakgrunn av høringer til kystsoneplanen, høringer til dispensasjonssaken og fiskeridata i området, er betydelige fiskeriinteresser i det aktuelle området vest for Haukøya. Det vises til Fiskeridirektoratets høringsuttalelse hvor det vurderes at omsøkte dispensasjon vil være til vesentlig ulempe for fiskeriinteressene, og fraråder at dispensasjon innvilges. Det vises også til høringsinnspill fra fiskarlagene. Disse uttalelsene underbygger fiskeridirektoratets beskrivelser om høy fiskeaktivitet i området, og at det frarådes dispensasjon.

Sametinget viser også til at det omsøkte området er i nærheten til den nasjonale laksefjorden Reisafjorden, og at akvakultur i dette området kan føre til økt belastning på anadrom laksefisk. Klager påpeker at et viktig hensyn i planlegging etter plan- og bygningsloven, er å sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv (jf. § 3-1, bokstav c.). Ifølge Sametingets planveileder skal planlegging i nødvendig utstrekning sikre arealene til tradisjonelle fiskeplasser og gyteområder av vesentlig betydning for fiske i samiske kyst- og fjordområder.

Ifølge artikkel 27 i den internasjonale konvensjonen om sivile og politiske rettigheter, skal tiltak ikke gå utover muligheten til å utøve samisk tradisjonell næring og kultur i området. Havressursloven (§ 7 bokstav g) påpeker også at forvaltningstiltak skal sikre det materielle grunnlaget for samisk kultur ved forvaltning av de viltlevende marine ressursene og det tilhørende genetiske materialet.

Sametinget anser at det er vesentlige samiske fiskeriinteresser i dette området, og mener at det materielle naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv ikke blir ivaretatt ved en midlertidig dispensasjon fra kystsoneplanen og etablering av akvakultur i dette området.

Sametinget viser til at det omsøkte området i kystsoneplanen er avsatt til fiske, og til generell bruk og vern av sjø. Ved etablering av akvakultur mener klager at hensynene bak bestemmelsen i kystsoneplanen blir vesentlig tilsidesatt gjennom vesentlig ulempe for fiskeriinteressene. De mener derfor at kommunen ikke har anledning til å gi dispensasjon

Sametinget anfører videre at kommunen heller ikke bør gi dispensasjon hvis oppgaver og hensyn i loven blir vesentlig tilsidesatt. I følge § 3-1 bokstav c i plan- og bygningsloven er det en viktig oppgave og hensyn å ta i planleggingen å sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv. En dispensasjon vil etter klagers mening i vesentlig grad tilsidesette dette hensynet.

Sametinget viser også til at pbl. § 19-2 fjerde ledd angir at kommunen heller ikke bør dispensere fra planer når en direkte berørt statlig eller regional myndighet har uttalt seg negativt om dispensasjonssøknaden. I tillegg til Sametinget har Statsforvalteren i Troms og Finnmark, Troms og Finnmark Fylkeskommune og Fiskeridirektoratet, uttalt seg negativt til dispensasjonssøknaden.

Sametinget viser til at kommunestyret i sitt vedtak argumenterer med at dispensasjonen er midlertidig og at det gir mulighet til å få erfaring med akvakultur i området med tanke på utarbeidelse av konsekvensanalyse ved rullering av kystsoneplanen. De er kritisk til en slik midlertidighet og at en framtidig konsekvensutredning skal bygge på utprøving av tiltak man skal utarbeide konsekvensutredning for. Det uttales at man ikke bør gi en slik dispensasjon når det ikke foreligger konsekvensutredning av nyere dato, og i områder hvor fiskeriinteresser og sektormyndigheter har vært sterkt imot. Klager uttaler at forslag til nye områder for akvakultur bør behandles gjennom rullering av kommuneplaner hvor det er bred medvirkning fra ulike interesser.

Sametinget konkluderer med at kommunestyrets vedtak om midlertidig dispensasjon fra kystsoneplanen gjør at samisk næringsutøvelse og kultur blir vesentlig tilsidesatt, og påklager vedtaket med begrunnelse i at tiltaket strider mot intensjonene bak bestemmelsene i Plan- og bygningslovens § 3-1 bokstav c og § 19-2 andre og fjerde ledd, artikkel 27 i den internasjonale konvensjonen om sivile og politiske rettigheter, Havressursloven (§ 7 bokstav g) og Deltakerloven § 21.

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

I brev av 29.03.2021 er vedtak om dispensasjon påklaget av Statsforvalteren i Troms og Finnmark. Supplerende begrunnelse for klagen er gitt i brev av 15.04.2021. De fastholder det som kommer frem deres brev av 08.02.2021 og 29.03.2021, og klager på at søknad om dispensasjon er innvilget.

Klager viser til sin høringsuttalelse av 08.02.2021, hvor de frarår at søknad om dispensasjon innvilges, og sitt brev av 29.3.2021, hvor det fremmes foreløpig klage på kommunens avgjørelse i saken.

I sin vurdering med hensyn til anadrome bestander opplyses det at laksebestanden i Reisaelva har fått moderat kvalitet etter kvalitetsnormen, og at det er oppnåelse av gytebestandsmål og høstbart overskudd som trekker kvaliteten ned.

I Oksfjordvassdraget, som munner ut lengre ut i fjorden, opplyses det at laksebestanden har svært dårlig kvalitet etter kvalitetsnormen. «Bestanden har svært dårlig genetisk integritet som følge av innblanding av rømt oppdrettslaks. Dersom målet om god kvalitet skal nås, er det viktig at bestanden i Oksfjordvassdraget ikke utsettes for ytterligere press.»

Statsforvalteren i Troms og Finnmark konkluderer med følgende:

«Av hensyn til laksebestandene i Reisaelfjorden mener vi at det ikke bør gis dispensasjon for Haukøya vest. Laksebestanden i Reisaelva skal ha særlig beskyttelse mot inngrep og aktivitet i de nærliggende fjord- og kystområder jf. St.prp.nr 32 (2006-2007), vi kan ikke se at det er kommet ny kunnskap som tilsier at en slik dispensasjon er forsvarlig.»

Nordreisa kommune

I brev av 06.04.2021 er vedtaket påklaget av Nordreisa kommune.

Formannskapet i Nordreisa kommunen fattet den 25.03.2021 følgende vedtak:

«Nordreisa kommune påklager vedtaket gjort i Skjervøy kommunestyre i sak 04/21 den 09.03.2021 hvor MOWI ASA gis midlertidig dispensasjon fra Kystsoneplanen til etablering av ny akvakulturlokalitet vest for Haukøya.

Klagen begrunnes med at det ikke er tatt hensyn til at Nordreisa kommune, Statsforvalteren i Troms og Finnmark og Mattilsynet har frarådet dispensasjonen med samme bakgrunn og at innstillinga til vedtaket også frarådet dispensasjonen. Felles for de negative høringsuttalelsene var tiltakets økte belastning for anadrom laksefisk og nærheten til nasjonal laksefjord, noe som ikke bare er et regionalt hensyn, men et nasjonalt hensyn som må vektlegges.»

I saksfremlegget opplyses det under vurdering at kommunens viktigste hensyn er at lokaliteten skal plasseres rett utenfor Reisafjorden som er en nasjonal laksefjord, og som deres kommunestyre har vedtatt skal være en oppdrettsfri fjord.

Det anføres videre at i vedtak fra Skjervøy kommunestyre er det lagt vekt på at det er en midlertidig tillatelse for i utgangspunktet fremføring av en generasjon, at tiltaket er reversibelt og at oppdrettsvirksomhet enkelt kan tas bort igjen dersom ny plan ikke omfatter akvakultur for området. Det er også lagt vekt på at en midlertidig dispensasjon kan sikre den kunnskap som de trenger for å vurdere om området skal avsetts permanent til akvakultur. Klager viser til saksfremstillingens utredning og konklusjon i forhold til naturmangfoldlovens §§ 8-10 om kunnskapsgrunnlag er tilstrekkelig, og at § 9 om føre-var-prinsippet ikke kommer til anvendelse.

Klager viser til at det i veiledning til Naturmangfoldloven om § 9 blant annet står at utredning og innhenting av ny kunnskap i en tidlig fase av sak vil være at aktuell der:

- *Det er usikkerhet om effekten av påvirkninger på dette naturmangfoldet*
- *Tiltakshaver er profesjonell*
- *Det er store økonomiske interesser i utfallet av saken.*

Det vises også til at veilederen slår fast at selv om § 8 er oppfylt, skal føre-var-prinsippet i § 9 alltid vurderes. Dette gjelder særlig når effekten av tiltaket og området ellers ikke er tilstrekkelig kartlagt. I slike saker blir føre-var-prinsippet relevant.

Nordreisa kommune påpeker at selv om tiltaket skal lokaliseres utenfor hensynssonen til en nasjonal laksefjord, blir anlegget liggende rett utenfor fjorden og i vandringsvei for villaksen. Det vises til at kommunen har vedtatt at Reisafjorden skal være en oppdrettsfri fjord, og uttaler følgende:

«Spesielt villaksbestanden i Reisaelva er under press og har hatt en nedgang de siste åra. Da er det særlig viktig å opprettholde innløpet til elva og fjorden oppdrettsfri. Selv om dispensasjonen er midlertidig og i utgangspunktet kun er gitt for en generasjon laks, kan denne perioden være nok til at lokasjonen kan påføre villaksen negative konsekvenser som ikke er reversibelt.

Da kystsoneplanen ble vedtatt, ble nettopp dette området tatt ut av planen fordi blant annet hensynet til villaksen og nærheten til en nasjonal laksefjord ble vektlagt. Dette er ikke bare et regionalt hensyn, men et nasjonalt hensyn som må vektlegges.»

Nordreisa kommune påpeker at hensynet til laksen og nærheten til en nasjonal laksefjord også er vektlagt av Mattilsynet og Statsforvalteren i Troms og Finnmark i denne høringsrunden. Klager mener Skjervøy kommune har vektlagt økonomiske hensyn, og kan ikke se at fordelene med denne midlertidige dispensasjonen er klart større enn ulempene etter en samlet vurdering.

Forberedende klagebehandling

Kommunedirektøren foreslår i sin innstilling at Skjervøy kommune opprettholder sitt vedtak i sak 04/21 om å gi midlertidig dispensasjon fra kystsoneplanen for etablering av ny akvakulturlokalitet vest for Haukøya.

Kommunedirektøren konkluderer i sin vurdering av klagen med følgende:

«Klagens innhold er stort sett det samme som kommer frem i flere av høringsuttalelser med enkelte utdypelser. Ut ifra de klagen som er innkommet er ikke saken blitt tilført noen nye momenter som skulle tilsi at vedtaket bør endres. Kommunedirektøren anbefalte kommunestyret å avslå søknaden, og fastholder fortsatt på dette, men saken er ikke tilført nye opplysninger som setter saken i et annet lys.

Det er ikke innkommet nye momenter i saken som ikke var kjent på vedtakstidspunktet. Klagen bør ikke tas til følge.»

Kommunestyret behandlet saken i møte den 11.05.2021 som sak 13/21.

Følgende vedtak ble fattet mot 7 stemmer:

«Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket i sak 04/21 om å gi midlertidig dispensasjon fra kystsoneplanen for etablering av ny akvakulturlokalitet vest for Haukøya opprettholdes.

Saken oversendes Statsforvalteren i Troms og Finnmark for endelig avgjørelse.»

Statsforvalterens lovforståelse, vurdering og forståelse av faktum i saken

Statsforvalterens kompetanse som klageinstans

Statsforvalterens avgjørelse bygger på de opplysninger som er framkommet i det skriftlige materialet som er oversendt fra kommunen, så vel kommunens egne opplysninger som de opplysninger klager har framlagt.

Statsforvalteren kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye omstendigheter. Vi skal vurdere de synspunkter som klageren legger fram, og vi kan også ta opp forhold som ikke er berørt i klagen. Vi skal legge stor vekt på hensynet til det kommunale selvstyre ved prøving av det frie skjønn, jf. forvaltningsloven (fvl.) § 34 annet ledd.

Innledende bemerkninger

Statsforvalteren finner at saken er tilstrekkelig opplyst til å gjøre vedtak, jf. forvaltningsloven § 33. Videre legger vi til grunn at klagerne har rettslig klageinteresse i saken, og at klagen er rettidig fremsatt, jf. forvaltningsloven §§ 28, 29 og 32.

Videre bemerker Statsforvalteren at det er flere vilkår som må være oppfylt for at akvakultur skal kunne etableres, jf. akvakulturloven § 6. Et av vilkårene er at akvakulturen ikke er i strid med vedtatte

arealplaner etter plan- og bygningsloven, jf. akvakulturloven § 15 første ledd bokstav a. Imidlertid følger det av akvakulturloven § 15 annet ledd at tillatelse til akvakultur bare kan gis dersom det foreligger samtykke fra vedkommende planmyndighet. I dette tilfellet er tillatelse gitt av kommunestyret i Skjervøy etter plan- og bygningsloven § 19-2, jf. § 19-3. Statsforvalteren skal her kun behandle klage på kommunens vedtak om dispensasjon.

Gjeldende lov- og plangrunnlag

Det omsøkte tiltaket omfattes av plan- og bygningsloven (pbl.) § 1-6, og skal etter bestemmelsens annet ledd ikke tillates i strid med lov, forskrift eller plan.

Etablering av akvakulturanlegg er et søknadspliktig tiltak, jf. plan- og bygningsloven § 20-1 og § 20-2, jf. § 1-6. Etter § 1-6 annet ledd skal tiltaket ikke tillates i strid med lov, forskrift eller plan.

Det aktuelle området omfattes av Kystsoneplanen for Nordreisa og Skjervøy, ikraftsatt 17.06.2015. Området vest for Haukøya er i digitalt plankart avsatt til område for «Fiske – nåværende», og område for «Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone – nåværende».

Underformål er ikke angitt i planen, men det fremgår av pbl. § 11-7 nr. 6 at følgende underformål omfattes: ferdsel, farleder, fiske, akvakultur, drikkevann, natur- og friluftsområder (hver for seg eller i kombinasjon).

Oppdaterte planbestemmelser til planen er ikke oversendt oss, og er heller ikke funnet i kommunes kartløsning eller på kommunens hjemmeside på internett. Ved forespørsel til Skjervøy kommune er kun forslag til planbestemmelser oversendt oss.

Av retningslinjene til planbestemmelsenes pkt. 3.1 fremgår det at i område A 29 er akvakultur tillatt. Skjervøy kommune har imidlertid opplyst i dispensasjonssaken at da planen ble utarbeidet var A 29 foreslått som område for akvakultur. På grunn av innsigelser fra Fylkesmannen i Troms og Finnmark, Sametinget, Kystverket og Fiskeridirektoratet ble område A 29 tatt ut av planen.

Vi legger dermed til grunn for vår vurdering av saken at de mottatte planbestemmelsene ikke er oppdatert med vedtatte endringer, og at plankartet som ligger i kommunens kartløsning angir endelig vedtatt arealformål for området vest for Haukøya.

Aktuelle planbestemmelser i denne saken er pkt. 3.6 om fiskeområder «F» og pkt. 3.7 om bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone «NFFF».

Planbestemmelsenes pkt. 3.6 lyder slik:

- a) *I områdene som er avsatt til fiskeområde er akvakultur ikke tillatt. Områdene omfatter viktige fiskeområder med passive og med aktive redskaper.*

Planbestemmelsenes pkt. 3.7 lyder slik:

- a) *Formålet er bruk og vern av sjø og vassdrag uten spesifisert underformål. Dette er flerbruksområder for natur, friluftsliv, ferdsel og fiske (NFFF).*
- b) *Tiltak eller inngrep som er i konflikt med natur, friluftsliv, ferdsel eller fiske, er ikke tillatt.*

Omsøkte tiltak er i strid med nevnte arealformål i kystsoneplanen. Kystsoneplanen fastsetter framtidig arealbruk for området og er ved kommunestyrets vedtak bindende for nye tiltak eller utvidelse av eksisterende tiltak som nevnt i plan- og bygningsloven § 1-6, jf. § 11-6.

Det følger av plan- og bygningsloven § 19-2 at kommunen kan gi varig eller midlertidig dispensasjon fra bestemmelser fastsatt i eller i medhold av denne lov, herunder kommunens arealplan for kystsonen.

Vilkårene for dispensasjon

Vilkårene for å kunne gi dispensasjon følger av plan- og bygningsloven § 19-2 annet ledd. Denne bestemmelsen fastslår at dispensasjon ikke kan gis dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse blir «vesentlig tilsidesatt». I tillegg er det et vilkår at fordelene ved å gi dispensasjon skal være «klart større» enn ulempene. Begge disse vilkårene må være oppfylt for at det skal kunne gis dispensasjon.

Det sistnevnte vilkåret innebærer at man må foreta en interesseavveining, der relevante fordeler ved tiltaket må være klart større enn ulempene som tiltaket medfører. Ifølge forarbeidene må det foreligge klar overvekt av hensyn som taler for dispensasjon, jf. Ot.prp. nr. 32 (2007–2008) s. 242. Hvilke hensyn som er relevante ved en slik dispensasjonsvurdering må sees i sammenheng med de offentlige hensyn som skal ivaretas etter loven og gjennom planlegging. Det vil være relevant å vektlegge fordeler og ulemper både for samfunnet, tiltakshaver eller tredjeparter. Fordelene er begrenset til forhold som ivaretar generelle areal- og ressursdisponeringshensyn. I tillegg kan spesielle sosialmedisinske, personlige og menneskelige hensyn påberopes, men det skal føres en restriktiv praksis når det gjelder vektleggingen av disse, jf. Ot.prp. nr. 32 (2007–2008) s. 242. Vurderingen av om fordelene er klart større enn ulempene skal skje etter en konkret helhetsvurdering.

Ot.prp. nr. 32 (2007–2008) s. 242 gir retningslinjer for vurderingen av om det skal gis dispensasjon fra kommunale arealplaner. I vurderingen av om det skal gis dispensasjon fra kommunale arealplaner følger det av forarbeidene at det ikke skal være en kurant sak å fravike gjeldende arealplan. Videre nevnes det at dispensasjoner må heller ikke undergrave planene som informasjons- og beslutningsgrunnlag. I tillegg er det av hensyn til offentlighet, samråd og medvirkning i planprosessen viktig at endringer i planer av betydning ikke skjer ved dispensasjoner, men behandles etter reglene om kommuneplanlegging og reguleringsplaner. Dette er likevel ikke til hinder for at det for eksempel dispenseres fra eldre planer som ikke er fullt utbygget, og der reguleringsbestemmelsene er til hinder eller direkte motvirker en hensiktsmessig utvikling av de gjenstående eiendommene.

Kommunens vedtak er fattet etter § 19-2 slik den lød før lovendringen som trådte i kraft 01.07. 2021. Etter dagjeldende § 19-2 fjerde ledd andre punktum fremgår det at kommunen ikke bør dispensere fra planer og lovens bestemmelser om planer når en direkte berørt statlig eller regional myndighet har uttalt seg negativt om dispensasjonssøknaden. Bestemmelsen forutsetter at den negative uttalelsen er bygget på en konkret, og saklig basert, vurdering innenfor rammen av det planvedtaket eller den lovbestemmelsen det skal dispenseres fra, jf. Ot.prp. nr. 32 (2007–2008) s. 243.

Av det som er nevnt over følger det at den klare hovedregelen er at arealplaner skal følges inntil de endres eller oppheves. Dispensasjonsadgangen er dermed ment som en unntaksbestemmelse, og terskelen for å gi dispensasjon fra kommunale arealplaner er etter forarbeidene satt relativt høyt. Vurderingen av lovens vilkår for å kunne dispensere er underlagt rettsanvendelsesskjønn, som kan overprøves fullt ut av domstolene.

Av det ovenstående følger det at terskelen for å gi dispensasjon fra arealplaner er satt relativt høyt.

Vurdering av om vilkårene for dispensasjon er oppfylt i denne saken

Statsforvalteren vil i det følgende først vurdere hvorvidt omsøkte dispensasjon vil medføre en vesentlig tilsidesettelse av hensynene bak bestemmelsen i kommuneplanens arealdel, og deretter hensynene i lovens formålsbestemmelse.

Hensyn bak bestemmelse i kommuneplanens arealdel for kystsonen

Ifølge kommunens kystsoneplan er deler av området vest for Haukøya avsatt til fiske, og deler av området er avsatt til bruk og vern av sjø og vassdrag. Det følger av planbestemmelsenes pkt. 3.6 at akvakultur ikke tillates i fiskeområder. Det følger av bestemmelsenes pkt. 3.7 bokstav b) at tiltak eller inngrep som er i konflikt med natur, friluftsliv, ferdsel eller fiske, ikke er tillatt.

Skjervøy kommune har konkludert med at hensynene bak kystsoneplanen, eller hensynene i plan- og bygningslovens formålsbestemmelse, ikke vil bli vesentlig tilsidesatt ved innvilgelse av dispensasjon. Kommunen har også uttalt at en dispensasjon ikke vil få negative konsekvenser for helse, miljø, sikkerhet og tilgjengelighet.

Statsforvalteren vil foreta en vurdering av om de aktuelle hensynene bak bestemmelsene i kystsoneplanen og lovens formålsbestemmelse vil bli vesentlig tilsidesatt ved dispensasjonen.

Vurdering - område avsatt til formål «Fiskeområder F – nåværende»

Av opplysninger gitt til saken forstår vi at lokaliteten ønskes plassert i et område som ble forslått avsatt til akvakultur (A29) i Kystsoneplanen, men at det ble varslet innsigelser til dette området fra Fylkesmannen i Troms, Fiskeridirektoratet, Sametinget og Kystverket. Område A29 ble deretter tatt ut av planen.

Planbestemmelsenes pkt. 3.6 angir at i områdene som er avsatt til fiskeområde er akvakultur ikke tillatt. Områdene omfatter viktige fiskeområder med passive og med aktive redskaper.

Vi legger til grunn at det er behovet for å ivareta næringsmessig fiske som er det mest tungtveiende hensynet bak formål «fiskeområder F – nåværende».

Spørsmålet i denne saken blir da om dette hensynet blir «vesentlig tilsidesatt» dersom det gis dispensasjon til den omsøkte akvakulturlokaliteten, jf. pbl. § 19-2 andre ledd første punktum.

Når det gjelder hensynet til fiskeriinteressene i området er det naturlig for oss å se hen til Fiskeridirektoratets faglige uttalelse i saken som også ga grunnlag for varsel om innsigelse til kystsoneplanen. Fiskeridirektoratet har opplyst at kystnære fiskeridata bekrefter at det ligger en fiskeplass for aktive redskaper innenfor omsøkte areal, og at fortøyningen i vest vil komme i konflikt med en fiskeplass for passive redskaper. Fortøyning i sør ligger helt opptil nordøstlig avgrensning av rekefelt Ytre Reisafjorden. Anlegget vil også berøre et oppvekstområde for torsk og hyse, bruksområder for fiskeri i området. Innmeldte faststående bruk bekrefter at vestsiden av Haukøya er et viktig område for fiske, og sporingsdata bekrefter høy fiskeriaktivitet i området. Fiskeridirektoratet legger også til grunn at det er samiske fiskeriinteresser i området.

Fiskeridirektoratets oppfatning om at området vest for Haukøya er en mye brukt og viktig fiskeplass bekreftes også av fiskernes interesseorganisasjon, lokale fiskerlag, Nordreisa kommune og av grunneiere på Haukøya.

Sametinget har i sin uttalelse påpekt at anlegget vil ha en negativ påvirkning på fiskeriinteressene, og at en dispensasjon ikke vil ivareta naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv. I klagen bekreftes det at det foreligger betydelige samiske fiskeriinteresser i området.

Lokale fiskerlag har påpekt at det i dette området finnes både registrerte fiskeplasser og registeret rekefelt, gytefelt, beite- og oppvekstområde for torsk, hyse, sei, sild, rødspette og uer. Det finnes også et viktig gytefelt for rognkjeks ved Haukøya. Området er også i bruk til fritidsfiske og turistfiske.

De negative uttalelsene synes bygget på en konkret, og saklig basert vurdering innenfor rammen av den lovbestemmelsen eller det planvedtaket det skal dispenseres fra.

Slik vi oppfatter saken, har kommunen vurdert at fiskeriinteressene innenfor det aktuelle formålsområdet blir tilsidesatt dersom det gis dispensasjon. Vi viser til kommunedirektørens vurdering i saksforberedelsen av søknaden:

«Det er ingen tvil om at hensynet bak arealformålet blir tilsidesatt når en tillater etablering av oppdrettsanlegg på dette arealet. Etter en konkret vurdering er kommunedirektøren kommet til at hensynet ikke blir vesentlig tilsidesatt fordi det er store områder for fiske og oppvekst/beiteområde for torsk og hyse.»

Statsforvalteren er enig i kommunens utgangspunkt. Akvakultur representerer en eksklusiv arealbruk, og fortøyninger og forbudssone rundt anlegget medfører en mer omfattende eksklusiv arealbruk enn kun merdene på havoverflaten. Kommunens konkrete vurdering fremgår ikke av saken. Det vises kun til at hensynet ikke blir vesentlig tilsidesatt fordi det er store områder for fiske og oppvekst/beiteområder for torsk og hyse.

Uttalelsen om at det er store områder for fiske og oppvekst/beiteområder, og at fiske dermed kan foretas i andre områder, innebærer at kommunen ikke har tatt stilling til hensynene i dette konkrete formålsområdet. At det foreligger andre alternative områder for fiske og oppvekst/beite vil ikke være et vurderingstema etter pbl. § 19-2 andre ledd, men hører til i en planprosess hvor kommunen vurderer hvilke områder som skal avsettes til ulike formål. Vi viser til forarbeidenes merknad til pbl. § 19-2, jf. Ot.prpr.nr 32 (2007-2008) s. 242, hvor det uttales at hensynet til offentlighet, samråd og medvirkning i planprosessen tilsier at endringer i planer av betydning ikke skjer ved dispensasjoner, men behandles etter reglene om kommuneplanlegging og reguleringsplaner.

For slått arealbruk har gitt grunnlag for vesentlige merknader og klage fra Fiskeridirektoratet.

Statsforvalteren i Nordland legger på bakgrunn av uttalelsene som er gitt til saken til grunn at det berørte området er et viktig fiskeområde. Vi mener at den omsøkte lokaliteten vil føre til at fiskeriinteressene i området fortrenkes vesentlig, og føre til at fiskeriinteressene må vike. Dette vil også gjelde dersom lokaliteten justeres noe for å ivareta rekefiske.

På bakgrunn av Fiskeridirektoratets, Norges Kystfiskarlags og grunneiernes uttalelser, anser vi det som sannsynlig at den omsøkte lokaliteten vil kunne påvirke viktige beite- og oppvekstområder for ulike fiskeslag, samt et gyteområde for rognkjeks. Siden det her er snakk om å fravike kommunens tidligere beslutning om å ta ut område A29 fra kystsoneplanen må det etter vår vurdering legges avgjørende vekt på føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 når det gjelder området verdi som beite- og oppvekstområde, samt gyteplass for rognkjeks.

På denne bakgrunn vurderer vi at de hensyn som ligger bak formålsområde Fiskeområde – nåværende, vil bli vesentlig tilsidesatt dersom det gis dispensasjon til den omsøkte lokaliteten.

Vurdering - område avsatt til formål «Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone – nåværende», (NFFF)

Planbestemmelsenes pkt. 3.7 angir at formålet bruk og vern av sjø og vassdrag er flerbruksområder for natur, friluftsliv, ferdsel og fiske. Tiltak eller inngrep som er i konflikt med natur, friluftsliv, ferdsel eller fiske er ikke tillatt.

Skjervøy kommune v. kommunedirektøren konkluderte i sin innstilling til kommunestyrets behandling i møte 09.03.2021 med følgende:

«For de delene av området som er avsatt til bruk og vern av sjø blir ikke hensynet vesentlig tilsidesatt. Dette er arealer til bruk og vern av sjø og vassdrag uten spesifisert underformål definert som flerbruksområder for natur, friluftsliv, ferdsel og fiske. Det er nok av areal til dette formålet enn det som blir berørt av denne lokaliteten.»

Vi finner også her at kommunen ikke har tatt konkret stilling til hensynene bak planens formålsangivelse innenfor område avsatt til NFFF og de aktuelle underformålene og vurdert disse. At det foreligger alternativ areal til formål NFFF hører som tidligere nevnt hjemme i en planprosess, og ikke i en dispensasjonssak.

Fiske

Når det gjelder underformål «fiske» viser vi til det som er sagt over om formål «Fiskeområder F - nåværende».

Statsforvalteren i Nordland vurderer på bakgrunn av opplysningene i saken at hensynet til NFFF, underformål «fiske», vil bli vesentlig tilsidesatt.

Ferdsel

Vi bemerker at akvakultur innebærer at areal både over og under vann beslaglegges, og at ferdsel er forbudt innenfor 20 m fra akvakulturanlegg.

Kystverket har i denne saken vurdert at omsøkte plassering ikke vil få vesentlige negative konsekvenser for ferdsel og sjøsikkerhet i området.

Mattilsynet påpeker imidlertid anleggets nærhet til farled. Etableringsretningslinjen er det anbefalt en minsteavstand til farled for oppdrettslags på 1,5 km. Planlagt plassering av anlegget ligger kun ca 1 km fra biled, og Barentswatch viser båttrafikk som går ca 700 m unna planlagt plassering.

Fiskeridirektoratet har i sin uttalelse vist til anlegges nærhet, og berøring, med rekefeltet. Skjervøy Fiskarlag har i sin høringsuttalelsen opplyst at under tråling er fartøyene nødt til å utføre en svingmanøver helt på grensen av det omsøkte området. Ved sørlig til norvestlig vind er det vanskelig å svinge der. Det opplyses også at havstrømmene hovedsakelig går mot Haukøya. Medvind og strøm arbeidende mot Haukøya uttaler de at det kan oppstå situasjoner hvor fartøy driver inn i det omsøkte området og vil kunne komme i konflikt med akvakulturinstallasjoner (mærer og fortøyninger).

Grunneierne i området v. Henry N. Nilsen har i sin uttalelse opplyst at området er mye brukt både av nyttetraffic og fritidsbåter.

Statsforvalteren i Nordland vurderer på bakgrunn av opplysningene i saken at hensynet til ferdsel og farleder vil bli noe berørt dersom det gis dispensasjon til den omsøkte akvakulturlokaliteten, men at tilsidesettelsen ikke kan anses som vesentlig.

Friluftsliv

Grunneierne i området har opplyst at området brukes som friluftsområde med båt, både av fastboende og i forbindelse med turisme.

Statsforvalteren i Nordland vurderer på bakgrunn av opplysningene i saken med at hensynet til friluftsliv vil bli noe tilsidesatt dersom dispensasjon innvilges, men at tilsidesettelsen ikke kan anses som vesentlig.

Natur – (og miljøverdier)

Statsforvalteren påpeker at det følger av pbl. § 19-2 tredje ledd at ved dispensasjon fra loven og forskriften til loven skal det legges særlig vekt på dispensasjonens konsekvenser for blant annet miljø. Formålet er å hindre at det gjennom dispensasjoner åpnes for løsninger som er til nevneverdig skade for slike hensyn, jf. Ot.prp. nr. 32 (2007–2008) s. 242. Vi viser også til Prop. 169 L (2020-2021) side 55 hvor det redegjøres for uttrykket «vesentlig tilsidesatt»:

«Uttrykket «vesentlig tilsidesatt» har stått i loven siden den ble vedtatt i 2008, og det er derfor en viss praksis å bygge på ved tolkningen av hvor terskelen for «vesentlig» ligger. Generelt kan man si at de nasjonale og regionale interessene må gjøre seg gjeldende med en viss tyngde for at de skal kunne anses som vesentlig tilsidesatt. En tilsynelatende mindre sak kan imidlertid reise viktige prinsipielle spørsmål, hvor valg av løsning kan ha betydelige konsekvenser utover den foreliggende sak. Dette kan gjøre at den er av vesentlig betydning. Den samlede miljøeffekten for et område, skal også vektlegges.»

Det følger videre av naturmangfoldloven § 7 at prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet som kan påvirke naturmangfoldet. Kommunen har i sin vurdering av saken kun henvist til de vurderinger som ble foretatt da Kystsoneplanen ble utarbeidet. Statsforvalteren bemerker at det aktuelle område A29 ble tatt ut av planen som følge av innsigelser. Kommunen burde i denne saken ha foretatt en ny selvstendig vurdering etter naturmangfoldloven. Dette er en saksbehandlingsfeil (som kan føre til at et vedtak oppheves).

Troms og Finnmark fylkeskommune har i sin høringsuttalelse til saken uttalt at hensynet til blant annet miljøhensyn ikke blir ivaretatt ved en dispensasjonsbehandling, og har frarådet kommunen å innvilge søknad om dispensasjon.

Mattilsynet har påpekt at omsøkt anlegg ligger tett opp til viktige fiskearealer og at etablering av lokalitet i slike områder kan få negativ effekt på villfisk- og rekebestander. Det henvises til Naturmangfoldloven og at dette må hensyntas av sektormyndighetene ved vurdering av søknad om etablering.

Fiskeridirektoratet har i sin høringsuttalelse uttalt at omsøkt areal vil berøre oppvekstområde for torsk og hyse, og vist til at Kvæningen fiskarlag har fremhevet et gytefelt for rognkjeks ved Haukøya som særdeles viktig. Videre er det vist til beiteområdet rundt Haukøya, og Havforskningsinstituttets rapport fra 2017, hvor det står at oppdrett potensielt kan påvirke rekrutteringen hos torsk. Det opplyses også at det sør og nord for Haukøya er registrert skjellsandforekomster, som er habitat for kamskjell. Det påpekes at det finnes lite forskning på hvordan faunaen tilknyttet skjellsandforekomster påvirkes av utslipp fra akvakultur.

Norges Kystfiskerlag påpeker at det foreligger gytefelt, beite- og oppvekstområder for torsk, hyse, sei, sild, rødspette og uer i området. De uttaler at tiltaket kan ha store negative konsekvenser for miljø og økosystem både for fisk som gyter i området, og for fisk som bruker området til beite- og oppvekstområde. Vest-Finnmark Kystfiskerlag har også uttrykt at man vet for lite om havbrukets innvirkning på torskens vandring, gytefelt, rekefelt og bunnfaunaen i nærområdet.

Statsforvalteren i Troms og Finnmark, Fiskeridirektoratet, Mattilsynet, Nordreisa kommune og grunneiere på har alle påpekt at den omsøkte lokaliteten ligger nært den nasjonale laksefjorden Reisaelfjorden. I denne fjorden er akvakultur ikke tillatt av hensyn til villaksbestanden i Reisaelfven og Oksfjordvassdraget.

Statsforvalteren i Troms og Finnmark opplyser at etter kvalitetsnormen er laksebestanden i Reisaelfven vurdert som «moderat», og i Oksfjordvassdraget er bestanden vurdert som «svært dårlig» pga. svært dårlig genetisk integritet som følge av innblanding av rømt oppdrettslaks. Det uttales videre at dersom målet om god kvalitet skal nås er det viktig at bestanden i Oksfjordvassdraget ikke utsettes for ytterligere press. De mener at det ikke bør gis dispensasjon for Haukøya vest at hensyn til laksebestanden i Reisaelfjorden, og at laksebestanden i Reisaelfva skal ha særlig beskyttelse mot inngrep og aktivitet i de nærliggende fjord- og kystområder. Det påpekes også at de ikke kan se at det er kommet ny kunnskap som tilsier at en slik dispensasjon er forsvarlig.

Nordreisa kommune har i sin høringsuttalelse trukket frem at da kystsoneplanen ble vedtatt, ble området A29 tatt ut av planen blant annet av hensyn til villaksen og nærheten til en nasjonal laksefjord.

Oppsummering

Mulige konsekvenser for naturmangfoldet er av betydning. Kommunen har ikke foretatt noen ny vurdering av naturmangfoldet i saken. Kravet til godt kunnskapsgrunnlag om naturmangfoldet følger av naturmangfoldloven § 8. Det skal blant annet gis en vurdering av effekten av påvirkninger. Kommunen har i denne saken uttalt at en midlertidig periode kan være nok til at lokasjonen kan påføre villaksen negative konsekvenser som ikke er reversible.

I denne saken foreligger det ingen kartlegging av strømforholdene i området, men flere av høringsinstansene har uttrykt bekymring for lokalitetens mulige negative påvirkning på gyte-, oppvekst, beiteområder ved Haukøya, og mulige negative påvirkning på villaksen i Reisaelfjorden med tilhørende vassdrag.

Vi finner på denne bakgrunn at det er grunn til å tro at den omsøkte lokaliteten vil kunne påvirke viktige beite- og oppvekstområder for ulike fiskeslag, gyteområde for rognkjeks og ikke minst påvirke villaksbestanden i nabokommunen. Siden det her er snakk om å fravike kommunens tidligere beslutning om å ta ut område A29 fra kystsoneplanen må det etter vår vurdering legges avgjørende vekt på føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 når det gjelder områdets verdi som beite- og oppvekstområde, samt gyteplass for rognkjeks, og for villaksen i Reisaelfjorden med tilhørende vassdrag.

Konklusjon

Statsforvalteren har etter dette kommet til at omsøkte tiltak vil tilsidesette planen og arealformålene i planen vesentlig, selv ved en midlertidig dispensasjon. Den valgte lokasjonen kan få betydelige konsekvenser for hensynet til fiskeriinteresser i området, og ikke minst i forhold til økt belastning for anadrom laksefisk og nærhet til den nasjonale laksefjorden Reisaelfjorden, med tilhørende vassdrag.

Det første vilkåret for å gi dispensasjon i pbl § 19-2 er dermed ikke oppfylt og dispensasjon kan ikke gis.

Det er etter dette ikke nødvendig for oss å drøfte om fordelene ved tiltaket er større enn ulempene etter en samlet vurdering, som er det andre vilkåret for dispensasjon. Vi kan uansett ikke se at positive konsekvenser for næringsutviklingen i Skjervøy kommune er så tungtveiende at dette tilsier at man kan se bort i fra alle ulempene som denne lokasjonen medfører.

Statsforvalteren i Nordland mener at forslag til nye områder for akvakultur bør behandles gjennom rullering av Kystsonenplanen, og i et regionalt samarbeid hvor berørte nabokommuner og andre interessenter gis anledning til å medvirke. Fremgangsmåten som er valgt i denne saken mener vi er svært uheldig. Lokasjon A29 er direkte i strid med gjeldende kystsonenplan, hvor det ble varslet innsigelse til dette området. Vi finner det ikke usannsynlig at statlige og regionale myndigheter igjen vil varsle innsigelse på denne lokasjonen dersom denne tas inn i ny plan.

Statsforvalteren endrer derfor kommunen vedtak og avslår søknaden om midlertidig dispensasjon.

Vedtak

Statsforvalteren endrer kommunens vedtak av 09.03.2021 i sak 04/21, og treffer nytt vedtak i saken slik at midlertidig dispensasjon avslås.

Vedtaket er fattet med hjemmel i plan- og bygningsloven § 1-9, jf. rundskriv T-2/09 fra Miljøverndepartementet og brev datert 28. september 2009 fra Kommunal- og regionaldepartementet, jf. forvaltningsloven § 34.

Avgjørelsen kan ikke påklages videre, jf. forvaltningsloven § 28.

Sakens parter er underrettet ved kopi av dette brev.

Med hilsen

Tom Cato Karlsen

Tor Sande
kst. kommunal- og beredskapsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Dag Olav Mollan

NORDREISA KOMMUNE

Henry Normann Nilsen

NORGES KYSTFISKARLAG

SAMEDIGGI / SAMETINGET

Pb 188

Postboks 174

Ole Irgens' Vei

14

Postboks 97

Ávjovárgeaidn

u 50

9189

9156

5019

8380

9730

Skjervøy

STORSLETT

BERGEN

RAMBERG

KARASJOK

TROMS OG FINNMARK FYLKESKOMMUNE	Postboks 701	9815	VADSØ
FISKERIDIREKTORATET	Postboks 185	5804	BERGEN
	Sentrum		
FISKARLAGET NORD	Postboks 59	9251	TROMSØ
STATSFORVALTEREN I TROMS OG FINNMARK	Postboks 700	9815	VADSØ

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
2/22	Nordreisa formannskap	13.01.2022
	Nordreisa oppvekst- og kulturutvalg	

Økning av egenandel til Bibliotek- og kulturbussen i Nord-Troms

Kommunedirektørens innstilling

1. Nordreisa kommune innvilger kr 60.000,- i driftstilskudd til bibliotek- og kulturbussen i Nord-Troms i 2022 under forutsetning av at driften av denne er i tråd med samarbeidsavtalen.
2. Driftstilskuddet indeksreguleres årlig.
3. Den økte utgiften fordeles etter samme nøkkel som tidligere mellom Oppvekst- og kultur, skolene og barnehagene.

Saksopplysninger

Bibliotek- og kulturbussen i Nord-Troms, heretter kalt bokbussen, eies og driftes av Gaivuona suohkan/Kåfjord kommune/Kaivuonon komuuni. Samarbeidsparter til denne er Nordreisa kommune og Lyngen kommune, og disse kommunene har sammen med Troms og Finnmark fylkeskommune bidratt med driftstilskudd.

Gáivuona Suohkan/Kåfjord kommune/ Kaivuonon komuuni har gjort en henvendelse til Nordreisa kommune nå, fordi de har behov for å endre på finansieringsfordelingene for å sikre driften av bokbussen i Nord-Troms. Kåfjord kommune ber om at driftstilskuddet fra Nordreisa kommune økes fra 36.000,- til 60.000,- pr. år fra og med driftsåret 2022, og at beløpet indeksreguleres årlig. Bakgrunnen ligger i at Sametinget vedtok i 2019 å omfordele deler av tilskuddene som ble gitt til bokbussdrift i 8 kommuner/ fylkeskommuner. Dette resulterte i en betydelig reduksjon av driftstilskuddet fra Sametinget.

Bokbussen er det lokale folkebibliotekets fremskutte filial i Kåfjord, Nordreisa og Lyngen. I Nordreisa er bokbussen blitt en meget viktig del av bibliotektilbudet i en stor og langstrakt kommune. Tilbudet har vært godt mottatt av skoler og barnehager. Utlånsstatistikken har ligget helt i fylkestoppen, også høyt på nasjonale statistikker. Utlånet fra bokbussen utgjør ca 50% av

totalutlånet i kommunen.

Samarbeidsavtalen regulerer at et bokbussutvalg opprettes. Bokbussutvalget har i samarbeid med Gaivuona suohkan/Kåfjord kommune/Kaivuonon komuuni ansvar for at bokbussen til enhver tid oppfyller Sametingets retningslinjer for de samiske bokbussene. Bokbussutvalget har ansvar for utviklingsarbeid og for å videreutvikle bokbussens innhold, spesielt i forhold til formidlingen av samisk språk, litteratur, historie og kultur. Kvensk litteratur og kultur skal også inngå som en naturlig del av bokbusstilbudet.

Vurdering

Bokbussen er et kjærkommet tilbud til skoler og barnehager i kommunen. Siden skolene har mangelfulle skolebibliotek, eller ikke har skolebibliotek i det hele tatt, har bokbussen en meget rolle mht litteraturforsyning. Bibliotekarene ved Nordreisa bibliotek bidrar med sin kompetanse til å fremme leseglede og leseforståelse. Formålet er at bokbussen skal fungere som et verktøy for skoler og barnehager i deres pedagogiske arbeid.

Bokbussen er også en møteplass og arena for læring om egen kultur og identitet gjennom årlige turnéer hvor samisk og kvensk språk/kultur formidles til utvalgte klassetrinn.

Kommunedirektøren anbefaler at Nordreisa kommune bidrar til finansiering av Bok- og kulturbussen i Nord-Troms slik at driften kan fortsette slik den er i dag.

Nordreisa Kommune Oppvekst Og Kultur
Postboks 174 Nordreisa kommune
Postboks 174
9156 STORSLETT
9156 STORSLETT

Du čujuhus/Deres ref:	Min čuj./Vår ref	Arkiivačoavdda/Arkivkode	Beaivi/Dato
	21/1375 - 1		08.11.2021

Egenandel Bokbuss Nordreisa 2022 **Endring av egenandel for bokbussdriften i Nord-Troms**

Gáivuona Suohkan/Kåfjord kommune/ Kaivuonon komuuni har behov for å endre på finansieringsfordelingene for å sikre driften av bokbussen i Nord-Troms.

Kåfjord kommune ber herved om at kommunal egenandel i Nordreisa økes fra 36.000,- til 60.000,- pr. år fra og med driftsåret 2022, som indeksreguleres årlig.

Bokbussens samfunnsoppgave

Bokbussen er det lokale folkebibliotekets fremskutte filial i Kåfjord, Nordreisa og Lyngen.

I Nordreisa er bokbussen blitt en meget viktig del av bibliotektilbudet i en stor og langstrakt kommune. Tilbudet er så godt mottatt på skoler og i barnehager i kommunen, at statistikkene på utlån er helt i fylkestoppen i vårt fylke, og meget høyt oppe i Nasjonale-statistikker. For flere av mottakerne bokbusstilbudet i Nordreisa er bokbussen et kjærkommet tilbud for å skape leseglede og ikke minst med på å heve kultur og leseforståelse.

Nordreisas utlån fra bokbussen er på rundt 60 % av det totale utlånet fra bokbussen.

Bokbussen er en utlånsmaskin som ligger i norgestoppen i utlånsstatistikk pr. barn og i årene 2016 til 2019 var det totale utlånet bare fra bokbussen på mellom 17000 til 18300 utlån pr. år og besøkstallene har vært oppe i over 10000 besøk pr. år. Over 90 % av brukerne er barn og unge og det har vært vår strategi for å hjelpe til med kultur og leseforståelse.

Driftsmodellen vi har, med at lokal bibliotekar er med på bokbusskjøringen i egen kommune er meget viktig. Befolkningen møter og blir bedre kjent med sin lokale bibliotekar, som i neste omgang styrker bibliotekjentesten i egen kommune. Det styrker selvsagt også samarbeidet imellom kommune også.

Historikk:

Sametinget vedtok i 2019 å omfordele deler av tilskuddene som ble gitt til bokbussdrift i 8 kommuner/ fylkeskommuner.

For Kåfjord kommune ble resultatet at vi fikk en reduksjon på driftstilskuddet fra Sametinget pålydende 405.000,- (i «normalår uten tilskuddsbortfall» ville vi i tillegg fått en indeksøkning på tilskuddet på til sammen 54.000,-) som ble gyldig fra 1. januar 2020 og det har kommet en

betraktelig prisstigning de siste to årene i tillegg og vi har også at en del større reparasjoner av bussen i samme periode.

Som følge av dette økte den kommunale egenandelen i Kåfjord med 64 % i forhold til driftsåret 2019. I 2019 hadde vi 188.000,- i kommunale egenandel, mens den i 2020 ble på 455.000,-. I 2021 ligger vi an til en egenandel på over 550.000,-.

I 2020 ble vi utfordret av daværende Troms fylkesbibliotek om å styrke fagkompetansen på bokbussen, og vi gjorde da et administrativt vedtak på å øke stillingen til vår fagutdannede bokbussbibliotekar til en 60 % stilling, fordi vi fikk signaler fra fylkesbiblioteket om at de da ville øke sitt tilskudd for å sikre driften.

På grunn av Covid19-nedstegningen klarte vi i 2020 og redusere en god del på Kåfjord kommunes økte egenandel, men i 2021 blir den mye høyere. Vi har i tillegg søkt om en økning fra fylkeskommunen, slik at vi kan nærme oss en 100 % stilling på bokbussbibliotekaren.

Vi ble også i møter utfordret på å øke de kommunale andelene. I møter mellom biblioteksjefene i Kåfjord, Nordreisa og Lyngen, i samarbeid med biblioteksjefenes etatsledere ble et forslag lagt frem på å øke den lokale egenandelen i Nordreisa og Lyngen med ca. 40 %, til 60.000,- i hver kommune.

Regnskap og budsjett, hovedtall:

2020:

- Lønn: 904.000
- Driftskostnader utenom medieinnkjøp: 349.000
- Medieinnkjøp til drift i 3 kommuner: 92.000
- **Sum: 1.345.000**

- Prosjektmidler, kvensk turné: 38000
- Bundne fondsmidler: 130.000
- Tilskudd, Sametinget: 500.000
- Tilskudd, fylkeskommunen: 150.000
- Egenandel Nordreisa: 36.000
- Egenandel Lyngen: 37.000
- **Sum: 891.000**

Sum: egenandel Kåfjord: 454.000

Budsjett 2022:

- Lønn: 1.150.000 (økt stilling bibliotekar som allerede er inne i regnskapet for 2021 og lønnsøkning pr. oktober 2021) **NB! Eventuell økning fra fylkeskommunen er ikke medregnet.**
- Driftskostnader utenom medieinnkjøp: 370.000
- Medieinnkjøp til drift i 3 kommuner: 100.000
- **Sum: 1.620.000**

- Tilskudd, Sametinget: 500.000
- Tilskudd, fylkeskommunen: *???.???* (150.000,- er summen for 2021)
- Egenandel Nordreisa: 60.000
- Egenandel Lyngen: 60.000
- **Sum: 770.000 + økning fra fylkesbiblioteket**

Sum: egenandel Kåfjord: 850.000 (økning fra fylkeskommunen er ikke med)

Dearvvuođaiguin/Med hilsen

Arne Steinnes
biblioteksjef
Tlf.: 777 19 385

*Dát reive lea elektrovnnalaččat dohkkehuvvon ja sáddejuvvo vuolláičállaga haga /
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

*Jus háliidat makkárga oktavuođa ossodagain dán áššis, de čujut áššenummáarii / Ved all kontakt med
avdelingen i denne sak, vennligst referer til saksnummer 21/1375 - 1*

Kopi til

Gunn Andersen

- Samarbeidsavtale for bokbussens samarbeidsutvalg

SAMARBEIDSAVTALE

Bibliotek- og kulturbussen i Nord-Troms / Davvi-Romssa girjerádjo- ja kulturbusse

-

Gáivuotna/Kåfjord, Lyngen, Nordreisa og Troms og Finnmark fylkeskommune

Kommunene Gáivuotna/Kåfjord, Lyngen, Nordreisa og Troms og Finnmark fylkeskommune avtaler følgende om felles bokbussvirksomhet for Bibliotek- og kulturbussen i Nord-Troms/ Davvi-Romssa girjerádjo- ja kulturbusse.

1. Eierforhold

Bokbussen eies og driftes av Gaivuona suohkan/Kåfjord kommune/Kaivuonon komuuni. Samarbeidsparter er: Lyngen kommune og Nordreisa kommune

2. Utgiftsfordeling

Som eier av bokbussen har Gaivuona suohkan/Kåfjord kommune/Kaivuonon komuuni det fulle økonomiske driftsansvaret.

Troms og Finnmark fylkeskommune bidrar årlig med driftstilskudd til Bibliotek- og kulturbussen i Nord-Troms

Kommunene Lyngen og Nordreisa kommune blir årlig fakturert for egenandel.

Lyngen bibliotek og Nordreisa bibliotek bidrar med bøker og andre medier til bokbussens mediesamling.

Troms og Finnmark fylkesbibliotek, samisk bibliotekjeneste bidrar med å deponere samiske medier på bokbussen.

Kommunene Lyngen og Nordreisa bidrar med bokbussbibliotekar på kjøredagene i respektive kommuner.

Hver kommune svarer selv for eventuelt ekstraarbeid og kostnader som bokbussen kan påføre bibliotekdrifta.

3. Eierkommunens plikter

Gaivuona suohkan/Kåfjord kommune/Kaivuonon komuuni har følgende plikter:

- Ha hovedansvaret for at bokbussdrifta følger lover, forskrifter, instruksjoner og kommunale retningslinjer.
- Holde eller skaffe kontor, lager og garasje til bokbussdrifta.
- Forestå utbetalinger av kommunekassen, føre regnskap på eget underkapittel i kommuneregnskapet over bokbussdrifta og innkreve refusjoner.
- Legge fram kvartalsvis regnskapsoversikter til bokbussutvalget.
- Ha arbeidsgiveransvar for bokbussjåfør og bokbussbibliotekar.
- Fakturere samarbeidskommunene ved hvert årsskifte.

4. Samarbeidskommunenes plikter

Samarbeidskommunene Lyngen og Nordreisa har følgende plikter:

- Bidra med medier til mediesamlinga på bokbussen etter fordelingsystem fastsatt av bokbussutvalget.
- Bidra med egen bokbussbibliotekar på bokbussens kjøredager i egen kommune
- Betale inn egenandel til av Gaivuona suohkan/Kåfjord kommune/Kaivuonon komuuni.
- Nordreisa bibliotek er ansvarlig for å bidra med medier på kvensk og finsk, samt regelmessig oppdatering av denne samlinga på bokbussen.

5. Troms og Finnmark fylkeskommune - Samisk bibliotektjeneste i Troms

Samisk bibliotektjeneste har følgende rolle:

- Innkjøp av samiske medier til bokbussen
- Bidra med veiledning om/av det samiske slik at bokbussbibliotekarene blir bedre formidlere av det samiske ut til brukerne.

6. Bokbussutvalgets virksomhet

For å administrere og samordne bokbussvirksomheten opprettes et bokbussutvalg.

6.1. Formål og mandat

Formålet med bokbussutvalget er å regulere bokbussens organisering og arbeid, samt forholdet mellom bokbussutvalget og eierkommunen Kåfjord

Bokbussutvalgets mandat er å samordne og styrke bokbussamarbeidet.

6.2 Bokbussutvalgets sammensetning

Utvalget skal ha følgende medlemmer:

- Biblioteksjefen fra hver bokbusskommune
- Bokbussbibliotekaren, ansatt i Kåfjord kommune

Bokbussutvalget velger selv leder, som har funksjonstid på 1 år.

Bokbussbibliotekaren innehar sekretariatsfunksjonen for utvalget.

6.3. Møtevirksomhet

Vedtak i bokbussutvalget avgjøres ved alminnelig flertall. Ved stemmelikhet er møtelederens stemme avgjørende.

Det skal utarbeides en årlig møteplan. Anbefalt møtehyppighet er 4 møter pr. år.

Bokbussutvalgets leder i samarbeid med bokbussbibliotekaren setter opp sakliste for det enkelte møtet. Møteinnkalling skal sendes utvalgsmedlemmene med minst én ukes varsel og skal inneholde en oversikt over sakene som skal behandles. For saker som krever vedtak, skal skriftlig saksfremstilling og forslag til vedtak være sendt ut på forhånd.

Det føres møtebok over utvalgets møter. Utskrift av møtebok sendes medlemmene og samarbeidspartene.

6.4. Myndighet

Bokbussutvalget har ansvar for å utarbeide og å følge opp målsettinger og retningslinjer for bokbussvirksomheten.

Bokbussutvalget har i samarbeid med Gaivuona suohkan/Kåfjord kommune/Kaivuonon komuuni ansvar for at bokbussen til enhver tid oppfyller Sametingets retningslinjer for de samiske bokbussene.

Bokbussutvalget har ansvar for utviklingsarbeid. Videreutvikle bokbussens innhold, spesielt i forhold til formidlingen av samisk språk, litteratur, historie og kultur. Kvensk litteratur og kultur skal også inngå som en naturlig del av bokbusstilbudet.

Bokbussutvalget har innsyn og uttalerett i forhold til administrative forhold som budsjett, årsmeldinger, innkjøp mm.

Bokbussutvalget kan gi innstilling eller fremsette forslag til vertskommunen eller til samarbeidskommunene i saker som skal avgjøres av overordnet organ.

7. Administrasjon av bokbussen

Biblioteksjefen i Gaivuona suohkan/Kåfjord kommune/Kaivuonon komuuni er administrativt ansvarlig for bokbussen.

Bokbussbibliotekaren i Gaivuona suohkan/Kåfjord kommune/Kaivuonon komuuni har et overordnet bibliotekfaglig ansvar for bokbussvirksomheten.

Det alle samarbeidsparter kjøper inn av medier til bokbussen (bøker, tidsskrifter aviser, AV—media m.m.) forblir det respektive kommunale/fylkeskommunale bibliotekvesenets eiendom.

Alle samarbeidsparter er ansvarlige for at nødvendig bibliotekmateriell står til låntakernes disposisjon.

Hver kommune er ansvarlig for oppsett av bokbussrute samt dialog/samarbeid med respektive skoler, barnehager og andre institusjoner i kommunen.

8. Endring eller oppheving av avtalen

Når bokbussutvalget eller kommunene finner det nødvendig kan avtalen tas opp til revisjon.

Endringen blir gyldig når hver kommune/fylkeskommune har signert.

En part kan si opp avtalen med 1 års varsel og kan bare gjøres gjeldende pr. 01.01. påfølgende år.

Eiendeler skal så vidt mulig fordeles etter avtalens pkt. 1 og 2. Oppsigelsen må skje i skriftlig form til bokbussutvalget.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
3/22	Nordreisa formannskap	13.01.2022

Inngåelse av avtale med Nord-Troms Regionråd DA om regnskap og andre tjenester

Henvising til lovverk:

Kommunedirektørens innstilling

Kommunedirektør gis fullmakt til å inngå avtale mellom Nordreisa kommune og Nord-Troms Regionråd DA om administrative tjenester mot vederlag. Herunder:

- Regnskap og lønn.
- Arkivledelse, journalføring og arkivering av dokumenter, åpning og skanning av papirdokument og øvrig dokumenthåndtering, porto og print.
- Tilgang og opplæring i nytt digitalt sak- og arkivsystem ACOS. Konfigurering og kartlegging.

Saksopplysninger

Nord-Troms Regionråd har bedt om å få utført tjenester av Nordreisa kommune som vertskommune med følgende bakgrunn i at regionrådet har eget regnskap og et arkivsystem som ikke tilfredstiller kravene til arkivering. I tillegg sluttet regnskapsfører å føre regnskapet for regionrådet i 2021. Regionrådet har derfor bedt vertskommunen Nordreisa om å utføre administrative tjenester mot vederlag.

I nytt sak- og arkivsystem vil de aller fleste dokumenter være digitale, og fysiske dokumenter skal ikke tas vare på. Regionrådet mener det er hensiktsmessig å etablere en ordning sammen med vertskommunens ordinære journal-, arkiv og regnskapssystemer.

Det har vært møte mellom daglig leder i regionrådet og kommunedirektør i Nordreisa kommune. Formålet er å etablere formelt samarbeid på administrative tjenester. På møtet ble man enig om følgende:

- Nordreisa kommune ved kommunedirektøren er positiv til å ivareta oppgavene for Nord-Troms Regionråd.
- Nord-Troms Regionråd aksepterer kostnader ved etablering og drift av systemene som egen bruker.
- Det utarbeides egen avtale mellom regionrådet og vertskommunen om ansvar og kostnader.
- Arkivansvarlig i Nordreisa kommune vurderer system for postjournal, arkivering og saksbehandling.

- Nordreisa kommune som arkivansvarlig bestemmer hvordan arkiv og journal skal føres.
- Regionrådets ansatte skal delta på opplæring i bruk av digitale systemer som websak og innføring av digital post mv.
- Regionrådet lager selv databehandleravtale med tillegg for bruk av digitale postforsendelser.
- Nærmere arbeider og forberedelser til overføring skjer i samarbeid med arkivansvarlig og daglig leder regionrådet.
- Regionrådet vurderer digitalisering av papirdokumenter og arkivering med IKAT, Interkommunalt arkiv i Troms for fysisk materiale.
- Regionrådets regnskap ivaretas av Nordreisa kommune, økonomiavdelingen.
- Regionrådets lønn ivaretas av Nordreisa kommune, økonomiavdelingen.
- Daglig leder regionrådet innhenter nødvendig informasjon og dokumentasjon for system fra regnskapsfører.
- Det opprettes egen tilgang til systemet til økonomiavdelingen i Nordreisa kommune for regionrådet.
- Regnskapet føres fra 1.1.2022 på eget system, nett eller harddisk, på samme måte som regnskapet føres i dag.
- Lønn føres fra 01.01.2022 gjennom Nordreisa kommune.
- Regionrådets ressurs på 30% stilling regnskap/lønn faktureres fra Nordreisa kommune.
- Nordreisa kommune og regionrådet gjennomgår muligheter for å utføre ytterligere tjenester for regionrådet.

Vurdering

Nord-Troms Regionråd har ikke godkjente systemer for regnskap og arkiv og ønsker inngå samarbeid med vertskommunen Nordreisa om administrative tjenester. Alternativt må Regionrådet kjøpe tjenester fra firma. Regionrådet foretrekker avtale med vertskommunen Nordreisa.

For tjenester innen regnskap og lønn beregnes tjenesten til 30% stillingsressurs. For øvrige tjenester som systemansvarlig, implementeringer, arkivansvarlig, journalføring inngående og utgående post, arkivering, opplæring, postforsendelser og andre oppgaver tilhørende dokumenter, beregnes til ca 10% stillingsressurs. Kostnader til deltakelse på kurs/opplæring ACOS eller andre programvarer bør finansieres utenfor.

Kommunedirektør anbefaler at Nordreisa kommune som vertskommune inngår avtale om tjenestutføring og finansiering av dette.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
4/22	Nordreisa formannskap	13.01.2022

Søknad Smart landsbyutvikling -videre oppfølging

Henvising til lovverk:

Vedlegg

- 1 Søknad prosjekt Smart landsbyutvikling
- 2 Svar på søknad på prosjekt Smart landsbyutvikling, Regional attraktivitet - Kompetanse - Næring - Idrett

Kommunedirektørens innstilling

- Nordreisa kommune inviterer Troms og Finnmark fylkeskommune og Nordreisa Idrettslag til samarbeid med sikte på realisering av prosjekter som kan sikre positiv utvikling av Nord-Troms videregående skole og i tillegg kan gjøre regionen attraktiv for bolyst og næringsetableringer.
- Nordreisa kommune inviterer fylkesrådet i Troms til særskilte drøftinger i forhold til realisering av prosjektet Smart landsbyutvikling

Saksopplysninger

Formannskapet behandlet 20.10.2021 sak 61/21, Søknader Troms Holding.

Det ble gjort vedtak om å søke midler under ordningen Regional attraktivitet -kompetanse-næring - idrett.

Det ble i møtet satt ned ei arbeidsgruppe som i løpet av to uker utformet søknaden; Smart landsbyutvikling.

Den 10. desember behandlet styret i Troms Holding søknaden og den ble avslått.

Ved søknadsfristens utløp var det kommet inn 44 søknader, hvorav 13 ble innvilget. Den totale søknadssummen var på 132 millioner kroner. Det ble bevilget 25,8 millioner. I tre av disse søknadene er Nordreisa kommune med på eller de ligger i Nord-Troms.

I denne søknadsrunden prioriterte Troms Holding å støtte tiltak som skal tilrettelegge for samfunns- og næringsutvikling, samt prosjekter som søker å løse den demografiske utfordringen vi står ovenfor.

Følgende prosjekter ble støttet:

Troms og Finnmark fylkeskommune	Tilflytterstrategi	6 300 000
Troms og Finnmark fylkeskommune	Regionveksttaler i Troms	5 615 000
Campus Nord-Troms As	Utviklingsprosjekt Campus Nord-Troms	3 525 000
Midt- Tromsrådet – Interkommunalt Politisk Råd	Revidering av Regional Næringsplan og videreutvikling av felles satsing i Midt- Troms	1 700 000
Arena Nord-Troms	Arena Nord-Troms: Utviklingsprosjekt 2022 – 2025	1 400 000
Næringsforeningen i Tromsøregionen	Traineeprogram for kommunene Tromsø, Karlsøy og Balsfjord	1 400 000
Halti Næringshage AS	Polar Game Industry – arktisk episenter for spillindustri og kreative framtidsnæringer	1 260 000
Troms og Finnmark fylkeskommune	Kunnskapsgrunnlag og scenarioanalyse for reiselivsnæringen i Troms og Finnmark mot 2035	1 250 000
Studiesenteret Midt-Troms AS	Interkommunalt samarbeid i Midt-Troms for å styrke livslang læring	950 000
Storfjord kommune	Grensetjenesten som regionalt/nasjonalt ressurs- og kompetansesenter på Nordkalotten»	870 000
Salangen Kommune	Coworking Astafjord – Utvikling av regional modell for økt satsing på stedsuavhengige arbeidsplasser	850 000
Senja Bibliotek	Studenttjenester i folkebibliotek	400 000
Dyrøy Kommune	Ungbo – Tiltak i boligprogrammet i Dyrøy	350 000

Det er ingen ny søknadsrunde før høsten 2022, men ordfører ønsker å drøfte dette prosjektet videre nå for å legge videre strategier.

Vurdering

Prosjektet Smart landsbyutvikling inneholder mange elementer og den er en overbygning til flere andre prosjekter, bla de tre som fikk støtte i Nord Troms. Det var veldig positivt at disse tre prosjektene fikk støtte slik at de kan jobbe videre og utvikle seg framover.

De to elementene som ikke fikk noe utviklingsstøtte i denne omgangen er planene om fotballhall og utfordringen med lokalene til Nord Troms videregående skole. Utfordringen nå blir hvordan en best mulig kan jobbe med disse to prosjektene for å få framdrift.

Pga den korte tiden en hadde med søknaden, ble den ikke godt nok forankret i styrende organer. Her mener kommunedirektøren at det må lages en god strategi framover. Videre anbefales det at det jobbes mer opp imot idrettslaget for å støtte opp om deres arbeid slik at det ikke stopper opp.

Kommunedirektøren viser til den sentrale rollen som Nord-Troms videregående skole har i forhold til å styrke attraktiviteten og omdømme for regionen. Det er av stor viktighet at fylkeskommunen så snart som mulig realiserer et nybygg som gir gode arbeidsforhold for studenter og ansatte. Den nasjonale skilinja forutsetter moderne idrettsanlegg, både i form av et moderne skolebygg, utbygging av Saga skistadion og bygging av ny idrettshall/storhall.

Administrasjonen vil derfor tilrå at Nordreisa kommune går inn i drøftinger med både Troms og Finnmark fylkeskommune og Nordreisa Idrettslag med sikte på at disse prosjektene realiseres. Fylkeskommunen har i dag rollen både som eier av den videregående skolen og som regional utviklingsaktør.

I disse drøftingene med fylkeskommunen og Nordreisa IL kan man avklare mulighetene for samarbeid og partnerskap som sikrer en positiv utvikling i Nord-Troms regionen

Smart landsbyutvikling

- Regional attraktivitet - Kompetanse - Næring – Idrett

Søknad til Troms Holding AS v/Nordreisa kommune

Prosjektets navn: **Smart landsbyutvikling**

Med undertittel: - **Regional attraktivitet - Kompetanse - Næring - Idrett**

Det valgte prosjektnavnet reflekterer Storslett som Nasjonalparklandsby og med det ønsker vi å styrke verdiskaping parallelt med kvaliteter som natur og stillhet, og samtidig være tidsaktuell der tjenestene til våre innbyggere og besøkende skal være av høy kvalitet.

Type prosjekt: Forstudie

Kontaktopplysninger:

Søker/prosjekteier: Nordreisa kommune, epost: postmottak@nordreisa.kommune.no

Kontaktperson: Dag Funderud, mobil: 976 30 272 / Sigurd Sellæg, mobil: 976 86 253 / Jan F. Fjære, mobil: 911 48 549.

Prosjektleder: Ekstern ressurs som kommer på plass når prosjektet er finansiert.

Samarbeidspartnere:

- Nord-Troms Regionråd / Nord-Troms interkommunalt politisk råd med prosjektet Campus Nord-Troms, og derigjennom de seks Nord-Troms kommunene Storfjord, Lyngen, Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa og Kvænangen.
- Halti Næringshage gjennom prosjekt Fagskole spillutvikling og Polar Game Industry.
- Nord-Troms Videregående skole / Troms og Finnmark Fylkeskommune
- Nordreisa idrettslag (NIL)

Prosjektbeskrivelse

Fagskoleutdanning i spillutvikling er under etablering i regi av Halti næringshage, og det svenske spillutviklingselskapet Changemaker Educations AB etablerte allerede i 2020 et norsk datterselskap med forretningsadresse på Storslett.

Campus Nord-Troms er allerede vedtatt opprettet av de seks Nord-Troms kommunene, og det arbeides nå med å realisere denne regionale satsningen.

Nord-Troms videregående skole og Troms Fylkeskommune har en stor utfordring foran seg, når det gjelder å avklare fremtidige undervisningslokaler for den videregående skolen.

Dette betyr at det i årene fremover skal på plass et stort antall kvadratmeter undervisningslokaler og studiefasiliteter på Storslett, regionsenteret i Nord-Troms. I dette perspektivet bør det i betydelig grad legges vekt på fleksible løsninger med fokus på muligheter for samlokalisering og samordning av disse fasilitetene.

Et økende antall elever og studenter utenifra til den populære skilinja og det nyopprettede årsstudiet i idrett, samt til den nye fagskoleutdanningen, medfører et skrikende behov for elev- og studenthybler, som lokalmarkedet ikke er i stand til å dekke. Derfor er det behov for et hybelhus i tilknytning til dette utdanningsmiljøet.

Samtidig er Nordreisa Idrettslag i full gang med å planlegge en ny stor og regional fotballhall. En slik hall innbyr til en større helhetstenkning rundt å etablere et komplett utdannings-, bo og fritidskompleks, med en gjennomtenkt infrastruktur i forhold til andre funksjoner som tilbys i umiddelbar nærhet av dette planlagte kompakte bygningskomplekset. En inspirasjon på hva som er mulig sees i sammenheng med Campus Sogndal.

Som et godt sammensatt utdannings-, bo og fritidskompleks er muligheten for å gjøre dette til et svært bærekraftig prosjekt, som ivaretar mange av de kvalitetene som forbindes med en smartbyutvikling, eller om en vil utviklingen av smart kommune.

Alt dette redegjøres det nærmere for i søknaden for dette prosjektet, som skal gjennomføres som en mulighetsstudie, og resultere i flere skisseforslag fra anerkjente arkitektkontorer, basert på grundige behovsspesifikasjoner fra de involverte partene i prosjektet.

Bakgrunn for søknaden

Samfunnet er under stadig utvikling og preges av globalisering, urbanisering og digitalisering, også kjent som G.U.D, som fort kan oppfattes som trusler for oss i Nord-Norge. Fraflytting har i for lang tid vært kjent problematikk, og dårlig utviklet infrastruktur (fysisk og digital) og kompetanse er sterke bidragsyttere. Folk gjør et bevisst valg som hverken oppstår over natten eller bærer preg av impulsivitet når de velger å flytte til større byer, og da ofte sørover. Vi er alle godt kjent med digitalisering og dens betydning, særlig etter pandemien, og det urbane levesettet får i dagens samfunn stadig økende oppmerksomhet; klimavennlig, sosialt attraktivt og som et bidrag til enn mer effektiv økonomi. Uten et attraktivt fysisk senter mister samfunnet sin attraktivitet som bosted og møteplass. Tall fra SSB viser at i overkant av 7700 personer har flyttet fra Nord-Norge de siste to årene og Nordreisa kommune har mistet flest innbyggere i Nord-Troms siden 2019. Vi ønsker å løfte frem regionen ved å ta et større ansvar i et forsøk på å snu utviklingstrenden som har pågått over en lang periode både regionalt og lokalt. I arbeidet er det viktig å være proaktivt med hensyn til demografisk utvikling, ta aktive grep for å skape attraktivitet og samarbeide mellom aktører i arbeidet med å utvikle regionen vår. Sambruk har en nøkkelfunksjon ved å muliggjøre større prosjekter enn hva man kan realisere alene, og styrkede fagmiljøer og samarbeid på tvers av organisasjoner bidrar til at nye organisasjoner ser dagens lys.

Nordreisa kommune arbeider med flere prosjekter som skal finne sin fysiske lokalisering. Dessuten arbeider Halti næringshage og Campus Nord-Troms med store regionale prosjekter, der mye av aktiviteten er planlagt lokalisert til Nordreisa. Nordreisa Idrettslag (NIL) på sin side planlegger ny fotballhall på Storslett for å dekke den manglende hallkapasiteten. Ingen anlegg, ingen idrett. Prosjektet kan nyte store fordeler ved å bli samlokalisert med andre aktiviteter og er på ingen måte fastlåst. Et viktig trekk ved fysisk samlokalisering er nettverket man skaper, der de ulike aktørene er avhengige av andre nettverksaktører for å nå egne og felles mål. Det vil si at relasjonene mellom aktørene er preget av en type gjensidig avhengighet hvor man spiller på lag og gjør hverandre gode. De symbiotiske fellesskapet som blant annet er realisert på vestlandet forsterker de positive gevinstene ved avhengighetsforholdet som oppstår ved samarbeid og felles utvikling ved samlokalisering.

Samtidig sliter Nord-Troms Videregående skole avd Storslett med en bygningsmasse som på flere måter er uhensiktsmessig og lite tilpasset fremtidens krav til en velfungerende utdanningsinstitusjon. Tilstandsrapporten på bygg i Troms og Finnmark utført av Troms og Finnmark Fylkeskommune konkluderer med følgende ved Nord Troms Videregående skole avdeling Storslett; *“Det mest lønnsomme er å rive og bygge nytt”*. For å belyse omfanget og statusen på skolebygget fra år 1975 nevnes noen av de mange fremtidige investeringsbehovene som er avdekket i rapporten; utskiftning av samtlige vinduer, etterisolering av tak/vegger og utskiftning av hele ventilasjonsanlegget og kanalnett. Nåværende ventilasjonsanlegg tilfredsstillende ikke dagens krav.

En annen utfordring i forhold til det videregående skoletilbudet i dag, og det utvidede tilbudet som planlegges for fremtiden, er et mangelfullt botilbud for elever og studenter som ikke kan bo hjemme. Dagens elever har forventning til god bostandard av god kvalitet. Til tross for utvikling innenfor samferdsel og infrastruktur, har videregående skolen på grunn av sin beliggenhet, en vesentlig andel elever med lang reisevei som ikke kan bo hjemme. Skolen har opplæringstilbud som skal dekke etterspørsel ut over egen skoleregion og behovet for et botilbud er derfor nødvendig. Denne etterspørselen etter losji kan ikke forventes at det private markedet i området rundt skolen vil kunne dekke.

Total sett gir dette en mulighet til å tenke nytt og helhetlig, slik at man i en fortettet lokalisering kan tilby et variert undervisningstilbud på videregående og fagskolenivå, arealer for utviklings- og næringsvirksomheter, kombinert med gode fasiliteter for idretts/fritidsaktiviteter, samt et attraktivt botilbud for elever og studenter i samme kompleks. På den måten tilrettelegges det for å utvikle et bo, studie og arbeids- og fritidsmiljø som møter mange av de ønsker og krav en mest mulig bærekraftig utvikling legger opp til, og som er sentralt i en tidsriktig tankegang i forhold til sentrumsutvikling (Smart by/Smart kommune). Et slikt bo og aktivitetskompleks skal kommunikasjonsmessig knyttes effektivt sammen med andre eksisterende fasiliteter på Storslett og i Sørkjosen som kulturtilbudene i Halti-bygget (kino, bibliotek og kultursal), næringshagen og fagmiljøet innenfor natur og friluftsliv på samme sted (Reisa nasjonalpark, Statskog, NJFF, m.fl.), Skianlegget i Saga, løype- og stinett, kommunehuset, kunnskapsparken, et variert tilbud av kaféer og kaffebarer på Storslett og i Sørkjosen, samt kommunens største hotell og småbåthavn i Sørkjosen.

Andre viktige utviklingsprosjekter som kan nevnes i forhold til denne satsingen er Reisa Villakssenter og Kvääniteatteri i forhold til viktige ringvirkninger.

Totalt sett gir dette et utgangspunkt for å tenke helhetlig og fremtidsrettet i forhold til å etablere en arena som kan huse mange aktiviteter og brukergrupper i Nordreisa, og ikke minst en løsning er bærekraftig innenfor mange viktige områder. Det vil gi oss totalt sett en ny stor aktivitetsmagnet i Nord-Troms regionen. Vi ønsker å skape et fellesskap basert på et felles formål som fremmer en felles fysisk institusjonalisering. Dette gir gode muligheter for økt oppslutning i arbeidet for å videreutvikle regionen. Det setter fart på folketallsveksten og skaper tro på at små byer i landsdelen kan møte fremtiden uten frykt for menneskeflukt. Sammen er vi med å skape fremtiden gjennom den regionale utviklingen som er helt nødvendig. Et viktig trekk ved fysisk samlokalisering er nettverket man skaper, der de ulike aktørene er avhengige av andre nettverksaktører for å nå egne og felles mål. Det vil si at relasjonene mellom aktørene er preget av en type gjensidig avhengighet hvor man spiller på lag og gjør hverandre gode. Satsingen er sosialt bærekraftig samtidig som den bygger bærekraftige lokalsamfunn, i tillegg til at den skaper lokale arbeidsplasser, legger til rette for økt verdiskapning i distriktet og økte inntekter både regionalt, lokalt og kommunalt. Flere mennesker vil kreve og drive frem bedre tilbud både innenfor næring, sosialt og infrastruktur. Vi må ta aktive grep for å utvikle regionen og være proaktiv med hensyn til demografisk utvikling og utfordringer. Hva som skjer hvis ingenting blir gjort kan alle tenke seg frem til.

Hvilke aktører og aktiviteter involverer denne søknaden

Campus Nord-Troms: Nord-Troms regionråd har gjennom de senere år arbeidet med etableringen av Campus Nord-Troms. En del av aktivitetene her er planlagt lokalisert til Nordreisa.

For Campus Nord-Troms er det definert mål for utviklingsprosjektet på ulike nivåer: samfunns mål, prosjektmål og egne delmål for Utdanningscenteret, Forskningsnoden og Ung. Campus Nord-Troms er nå etablert som selskap og derfor ikke lenger ikke å betrakte som et prosjekt.

Delmålet for Utdanning er å utvikle tilbud innen høyere utdanning og andre kompetansehevende tiltak tilpasset behovet i Nord-Troms. Dvs. en videreutvikling av aktivitetene som nå foregår i Nord-Troms Studiesenter.

Delmålet for FoU er å initiering av- og bidrag til gjennomføring av forskningsaktivitet og -formidling med utgangspunkt i regionale forhold.

Delmål for Ung er strukturering av innsats for å rekruttere unge voksne til regionen, beholde de ungdommene som finnes her, rekruttere nyttilflyttere og inspirere folk som er flyttet ut til å komme tilbake.

Prosjekt målet er å etablere en distribuert modell for kompetanse- og forskningsbasert utvikling i en distriktsregion. Samfunns målet er å øke mulighetene til det samme i andre distriktsregioner ved å tilby en modell for arbeid med denne problemstillingen.

Parametere som Campus Nord-Troms søker å påvirke er særlig de som har med bedriftsattraktivitet å gjøre og omdømme som sted å drive næring: 1. Areal og bygninger, 2. Goder som tilbys på stedet, 3. Identitet og stedlig kultur.

Innsatsen til Campus Nord-Troms vil fokuseres mot økning av bedriftsattraktiviteten gjennom arbeid med:

- FoU og kompetanseinstitusjoner
- Tilgang på kompetent arbeidskraft
- Innovasjonsklima
- Samarbeid mellom næringsliv og det offentlige

(Campus Nord-Troms sender egen søknad til Troms Holding om utviklingsmidler)

Halti næringshage: Næringshagen har de seneste årene arbeidet med etablering av en ny fagskole for spillutvikling, med tilhørende næringsutvikling innen spillutvikling som knoppskyting fra fagskoleaktiviteten. Dette er nå formulert som en prosjektbeskrivelse under tittelen Polar Game Industry.

Prosjekt Polar Game Industry har Halti næringshage som prosjekteier med Nordreisa kommune og Changemaker Educations som partnere. Nordreisa og Nord-Troms holdes i prosjektet frem som en spennende lokalisering med kontrast til de store byene hvor spillselskap og utdanning ofte befinner seg. Her er spektakulære og fredelige omgivelser samtidig som at tettstedet og regionscenteret Storslett har bredt utbygd offentlig og privat servicetilbud, gode butikker, flere kafeer, rikt fritidstilbud og ikke minst solide fagmiljø lokalisert til videregående skole, Nord-Troms Studiesenter og Halti-miljøet.

Formål:

- Bygge kompetansemiljø og møteplasser for spillindustrien.
- Skape og beholde talenter i nord.
- Løfte frem spillnæringen til et nytt nasjonalt satsingsområde og bli et ledende globalt utviklingsmiljø for spillindustrien.
- Skape en bærekraftig spillindustri bygget på Nord-Norges unike natur og kultur.

Helt sentralt i prosjektet er å etablere en ny fagskole innen spillutvikling i regi av Changemaker Educations, en svensk utdanningsaktør som blant annet har spillutviklingsskolen «Futuregames» som to år på rad er blitt kåret til en av verdens beste spillutdanninger. Changemaker Educations har etablert selskap i Norge og satser på oppstart av en fagskole innenfor spillutvikling høsten 2022 i Nordreisa. Skolen er planlagt med oppstart september 2022 i lokaler hos Nord-Troms videregående skole. Det første året skal det søkes om å etablere tre utdanningsløp: 1) spillprogrammering, 2) spilldesign og 3) spillartist. Hvert utdanningsløp har 30 studieplasser der målet år 1 er å fylle 10-15 plasser fysisk i Nordreisa og resten online. Changemaker Educations skal i Norge tilby 2-årige studier, kurs og etterutdanning.

Etablering av næringsvirksomheter rundt fagskoleutdanningen er en særdeles viktig tilleggsdimensjon, som skal gi store ringvirkninger i Nordreisasamfunnet. Å starte et spillutviklingselskap er ressurs- og tidkrevende. For å minske risikoen og motivere flere til å etablere egne spillutviklingselskap under og etter utdanningsløpet, skal Polar Game Industry etablere et game kollektiv. Game kollektivet kan gi nystartede ekstra støtte gjennom å tilby tjenester som: mentorprogram, gratis lokale, hus, mat, regnskaps- og rådgivningsbistand.

Nordreisa og Nord-Troms trenger attraktiv industri som øker tilflytting og hindrer fraflytting. Spillbransjen trenger stedsqualiteter og fortrinn som finnes i vår region. I Nord-Troms ønsker vi innovasjon og utvikling.

Nord-Troms Videregående Skole (NTVS) ble etablert i 2011 og er sammensatt av tidligere Nordreisa videregående skole (NVGS) lokalisert på Storslett og Skjervøy. Ser man bort fra fjernundervisning og voksenopplæring har NTVS totalt 356 elever, der NTVS-Nordreisa er størst med 294 elever. NVGS strekker seg helt tilbake til 1975 og "feirer" om noen få år 50-års jubileum. Dette innebærer et skolebygg med sterkt behov for renovering da det er i særdeles dårlig fatning, noe som underbygger behovet for en ny fysisk arena.

Siden 1984 har skilinja på Storslett vært et svært populært utdanningstilbud som i dag har totalt 37 elever. Flere av elevene er tilreisende med økt behov for både bolig og mer sosiale tilbud, som i dag er prisgitt det lokale leiemarkedet som allerede under press. For å unngå at Nordreisa havner bakpå både når det gjelder utvikling lokalt, men også regionalt med nasjonalt potensiale er det nødvendig med nyskapende arena som tar utgangspunkt i dagens utfordringer og behov, men som også er fremtidsrettet, samlokalisert og bærekraftig. En trenger ikke dra lenger enn til Bardufoss før man møter både ønske om å etablere skilinja og planer om etablering av hybelbygg til kr 100,- mill.

I disse dager fortsettes et planleggingsarbeid som har pågått gjennom flere år med sikte på å etablere et årsstudium i Idrett ved skolen. Dette er tenkt som et nett/samlingsbasert årsstudium i idrett for elever som går ved videregående skole i Nord-Troms, slik at de kan fortsette utdanningen i Nord-Troms utover den videregående skolen, og dermed slipper å flytte ut så tidlig for å fullføre sine utdanningsplaner. Etableringen av en slik studie underbygger behovet for økt kapasitet både når det gjelder bolig, undervisningsfasiliteter, sosial arena og treningsfasiliteter.

Et annet studietilbud som må nevnes i denne sammenheng er desentralisert sykepleierutdanning i samarbeid med UiT. Dette har gjennom flere år vist seg å være en velfungerende organisering som tiltrekker seg mange studenter.

Nordreisa Idrettslag (NIL) Fotballgruppa har i mange år savnet en fullverdig trenings- og kamparena på vinterstid. Da fotballklubben ikke har sesong vinterstid blir de nedprioritert med ugunstige treningstider som medfører at fotballgruppa ikke klarer å oppfylle klubbens egen sportsplan. Fotballklubbene i hele regionen er henvist til enten Alta, Bardufoss eller Senja for å spille kamper gjennom vinterhalvåret. Med dette som bakteppe har Nordreisa II fotball besluttet et ønske om å realisere en fullverdig fotballhall som i tillegg til trening kan benyttes som kamparena for hele regionen. Dette utelukker ikke annen aktivitet som eksempelvis samlokalisering/sambruk gjeldende e-sport, håndball, konserter og andre kulturaktiviteter. Samlokalisering av en slik hall gir utallige muligheter for både lokalbefolkningen, kommunen og regionen, og vil være et positivt tilskudd som vil kunne bidra å skape bolyst både kommunalt og regionalt. Kommunen har blant annet fått private henvendelser om etablering av klatrevegg i Nordreisa, som er et av flere behov som kan dekkes i en slik hall. Nøkkelen her vil være å skape fysiske anlegg som øker tilbudet og dekker flest mulig behov både innenfor idrett, kultur og utdanning. Som en følgeeffekt vil dette legge til grunn for flere og ulike sosiale arenaer i diverse sammenhenger, og dette vil gi både lokalsamfunnet og regionen et merkelig løft på flere områder.

Situasjonen i Nordreisa vedrørende tilgang til hallflater er at behovet overgår kapasiteten i stor grad, som igjen går ut over tilbudene til både barn, unge og voksne. Et felles ønske er å skape bolyst og legge til rette for et attraktivt samfunn som øker tilflytningen til regionen, og anlegg er det viktigste rammevilkåret for aktivitet. Ingen anlegg, ingen aktivitet. Idretten er det beste forebyggende tiltaket for bedre folkehelse. Ved å tilrettelegge for fysisk aktivitet gjennom idretten, både den organiserte og uorganiserte, kan lokalsamfunnet og regionen få en stor økonomisk gevinst. Overføringsverdien for storhall vil tilfalle alle omkringliggende kommuner, men også Tromsø og Alta fordi, Nordreisa er midt imellom og gunstig for lag å møtes på halvveien for å spille kamper. Vi har flyplass, helsesenter og er regionsenter. Storhall vil også ha en stor verdi for både næringsliv og kultur med muligheter for store arrangementer. Dette prosjektet er ikke låst på noen som helst måte og anmodningen om realisering av fotballhall ble behandlet i kommunestyret 24.06 sak 53/21. Kommunestyret er positive til planene om en slik hall som et bidrag til å videreutvikle Nordreisa som et attraktivt skole- og studiested med allsidig fritidstilbud, men påpekte ønske om etableringen av en forstudie for utredelse av blant annet flerbruk og samlokalisering.

Saga skianlegg, som det har vært investert store summer i, gjennom mange år, er en viktig del av det arbeidet som skigruppa i NIL arbeider med. Nytt skihus med alle fasiliteter ble ferdigstilt i 2016 og muliggjør større idrettslige og private arrangementer. Neste utviklingssteg etter etableringen av skihuset er helt naturlig, men også nødvendig i forhold til å imøtekomme de behovene som særlig den nasjonale skilinja har med tanke på treningsfasiliteter, og skigruppens ønske om å kunne arrangere større idrettslige arrangement. Det vil også være et viktig ledd i rekrutteringsprosessen av nye elever fra hele landet at skilinja disponerer oppdaterte og attraktive treningsfasiliteter, slik som i store deler av resten av landet. Anlegget vil ikke bare være særdeles viktig for Nord-Troms VGS, men vil også bidra til å skape unike utviklingsmuligheter for næringslivet for både eksisterende og nye aktører. Større arrangement vil gi positive ringvirkninger for hele det lokale næringslivet. Anlegget vil bidra svært positivt inn på folkehelsen i lokalbefolkningen som benytter anlegget til både trening og mosjon, i likhet til familieturer med tursekk og bålkos. I regionen vil barn og unge få et bedre idrettslig tilbud som gir et godt fundament for økt rekruttering til idretten. Utviklingen av Saga skianlegg har bred deltakelse i prosjektgruppa og anlegget har fått støtteklæringer fra alle

naboklubbene i Nord Troms, Troms skikrets, Troms skiskytterkrets, Norges Skiforbund og Norges Skiskytterforbund. Prosjektet er forankret kommunalt og behandlet i oppvekst og kulturutvalget 25.11.20 sak 50/20 og i kommunestyret 15.12.2020 sak 147/20. Det ble enstemmig vedtatt at Nordreisa kommune innvilger NIL tilskudd til bygging av rulleskiløype og skiskytteranlegg i Saga tilsvarende halvparten av det anleggene får innvilget i spillemidler.

Nordreisa kommune er naturlig nok sterkt involvert i ovennevnte utviklingsprosjekter som vertskommune for, og som samarbeidspartner i disse prosjektene. I tillegg er Nordreisa vertskommune for Nord-Troms videregående skole. Kommunen er kjent med at det er sendt separate søknader til Troms Holding AS for h.h.v. Campus Nord-Troms og Polar Game Industry.

I et tidligere gjennomført forprosjekt for en mulig Halti III-utbygging tilbake i 2019, som den gang ble prioritert annerledes, ble det vurdert en modell der en privat utbygger har bygget lokaliteter for campus rundt en fotball-arena. Det ga muligheter for sambruk av lokaliteter for forskning, utdanning, næring og idrett, som til sammen kan utgjøre et meget innovativt og bærekraftig miljø. En del av de tankene som dette prosjektet bygget på ønsker vi nå å ta med oss i dette prosjektet, og ikke minst videreutvikle dem i denne nye konstellasjonen som vi nå står overfor.

En slik utbygging gir mange muligheter for å utforme infrastruktur, spesialrom og utforming til moderne kravspesifikasjoner fra de ulike foretak og funksjoner som skal inn her. Et nybygg vil også muliggjøre ønskede synergieffekter i forhold til eksisterende bygningsmasse og miljøer i Nordreisa. En stor utfordring ligger i å tilrettelegge for Campus' behov for undervisningsfasiliteter, som innebærer en stor grad av fleksibilitet i forhold til gruppeundervisning, forelesninger, og ikke minst bruk av digitale læringsplattformer. Dette behovet vil være varierende med skiftende studietilbud, og tilrettelegging av fleksible lokaliteter er derfor svært vesentlig for å kunne realisere et velfungerende og fremtidsrettet studiesenter som del av et slikt bygningskompleks.

Det gir muligheter for samordning i forhold til både infrastruktur (eks. digitale klasserom) og fag. Ikke minst en videreutvikling av studiebibliotektilbudet kan nyte godt av en slik satsning. Det vil kunne støtte opp om skole- og studietilbudet i regionen og skape synergieffekter rundt hele utdannings situasjonen i regionen. Ikke minst er det viktig for tilknytningen til det nye fagskoletilbudet.

Attraktive lokaliteter og kunnskapsmiljøer er svært viktige for kommunen i fremtiden. Idéen om desentraliserte modeller for innovative kunnskapsmiljøer, som det tidligere forprosjektet redegjorde en del for, anbefales tatt med videre i dette prosjektet, som et konsept mer enn kun et bygg.

Den gang i 2019 ble det lagt stor vekt på å jobbe med attraktive fysiske løsninger og sammensetning av brukergrupper som i samvirke fremmer innovasjon og utvikling. I tillegg ble det lagt vekt på å kunne utvikle felles formelle og uformelle møteplasser og aktiviteter, i en års-syklus, slik at de sosiale sidene ved et slikt arbeids, bo og fritidsfellesskap skal kunne fungere optimalt. I dag er det etablert faste arenaer som det årlige landsbymøtet, jevnlig frokostmøter i regi av næringshagen, næringslivs pub i regi av næringsforeningen, samt ulike dialogmøter med ulike interessegrupper i kommunal regi mm. Dette aktivitetstilbudet kan utvidelses i mange retninger. En felles digital plattform er også trukket frem som et viktig bidrag til deltakelse.

For å få dette til å fungere må det settes av ressurser til involvering fra deltakernes side, i tillegg til en felles ressurs som kan samordne de ulike miljøenes aktiviteter. Ikke minst er det i en slik modell viktig å inkludere tiltak for klimatilpasning og effektiv forflytning innenfor komplekset og mellom komplekset og andre viktige besøks punkter i kommunen med sykkel og elektriske sparkesykler o.l.

Prosjektmål og nytteverdier

Prosjektets mål er å utvikle alle de involverte aktiviteter og arealbehov på samlet og helhetlig måte, som kan gi en på alle måter gjennomført utbygging med bærekraft som en helt vesentlig forankring. Det vil gjøre at prosjektet kan ta i seg mange av de elementene som tilstrebes i moderne sentrumsutvikling:

- Smart drift av bygg
- Smart energiutnyttelse
- Smart i forhold til miljø/forurensning
- Smart renovasjon
- Smart utdanning
- Smart utforming og inkludering
- Smarte kommunikasjonsløsninger

Prosjektets regionale nytteverdi kan sammenfattes i at både fotballhall og undervisningstilbud retter seg mot hele regionen, og deler av undervisningstilbudet også mot en nasjonal og internasjonal målgruppe.

Samarbeidet mellom kommuner/fylkeskommuner er sikret gjennom at deler av prosjektet har utgangspunkt i vedtak gjort av Nord-Troms regionråd/de seks Nord-Troms-kommunene. I tillegg er fylkeskommunen involvert som skoleeier for Nord-Troms videregående skole, og dermed som en viktig samarbeidspartner i prosjektet.

Overføringsverdi til andre kommuner/regioner kommer først og fremst til syne gjennom de samlokaliseringsfordeler dette mulighetsstudiet konkluderer med, og hvilke muligheter som ligger i en utstrakt bruk av sambruk av arealer til ulike formål. Dette er erfaringer som andre kommuner og regioner kan ta videre i sine fremtidige utbyggingsprosjekter.

Gjennomføringsevnen mener vi er godt ivaretatt med et nøkternt og realistisk budsjett, basert på de definerte arbeidspakkene A1-A8 for å nå målet for dette mulighetsstudiet. Både finansieringsplan og fremdriftsplan er realistisk å få gjennomført som skissert i søknaden.

Realiserte forventede effekter som fører til økt aktivitet og varige ringvirkninger mener vi vanskelig kan overgå av særlig mange andre prosjekter i Nord-Norge for tiden. Utdanningstilbud på nasjonalt nivå og til dels med internasjonal appell, kombinert med en fotballhall som er stor nok til å huse store arrangementer, kombinert med friluft- og fritidstilbud i verdensklasse, gir et prosjekt som vil føre til økt aktivitet og varige ringvirkninger som hele Nord-Troms regionen vil nyte godt av i årevis fremover.

Store og viktige klima- og miljøeffekter er selve grunnlaget for at dette forstudiet ønskes gjennomført. Særlig det at vi i en distriktskommune ønsker å ta i bruk de positive klima- og miljøeffekter som så ofte fremheves som positive i en tidsriktig byutviklingssammenheng. Vi ønsker å vise at tidsriktig sentrumsutvikling ikke minst lar seg gjennomføre i et regionsenter som Storslett i en distriktskommune som Nordreisa.

Forankring

Denne søknaden er forankret i Nordreisa formannskapsmøte 20.10.2021 som PS 61/21.

Kommunedirektørens innstilling var følgende: Formannskapet anmoder administrasjonen om å søke midler innenfor ordningen tilrettelegging for samfunns- og næringsutvikling.

I møtet ble det referert til Utlysning av midler for tilrettelegging for samfunns- og næringsutvikling, der det kan søkes støtte til prosjekter som tilrettelegger for regional nærings- og samfunnsutvikling, samt prosjekter som gir ny kunnskap om, og/eller søker å løse de demografiske utfordringene i regionen, med søknadsfrist 7. november.

Kommunedirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Hoveddelprosjektene denne søknaden omhandler har følgende forankring:

Campus Nord-Troms:

Hoved-forankringen for etableringen av CNT er basert på vedtak i Nord-Troms Regionråd.

Prosjekt Polar Game Industry:

Nordreisa kommune har vært tett samarbeidspartner og støttespiller gjennom hele utviklingsperioden.

Satsingen er i tråd med og forankret i ulike politiske dokument og meldinger:

Stortingsmelding 9 (2020-2021). Mennesker, muligheter og norske interesser i nord.

- Bo-attraktivitet, jobb og verdiskaping gjennom økt samarbeid mellom næringsliv, forsknings- og utdanningsinstitusjoner er utpekt som sentrale satsingsområder for regjeringens nordområdepolitikk, og vektlegges spesielt i denne meldingen.

Spillerom – Dataspillstrategi 2020 – 2022

- Regjeringen har i denne strategien mål om å løfte dataspill som selvstendig kulturuttrykk, kunstform, næring og fritidsaktivitet.

Stortingsmelding 5 (2019-2020). Levende lokalsamfunn for fremtiden – Distriktsmeldingen.

- Meldingen legger vekt på at det viktigste for levende lokalsamfunn i hele Norge er et næringsliv som opprettholder og skaper nye lønnsomme arbeidsplasser – og bidrar med å skape framtidens jobber.

NOU 2020:15. Det handler om Norge – utredning om konsekvenser av demografiutfordringer i distriktene.

- Analysene rundt demografiutfordringene viser behov for nytenking om utvikling av distriktene. Bl.a. har man sett på at satsing på kreative yrker/arbeidsplasser kan øke regionens attraktivitet.

Stortingsmelding 9 (2016-2017). Fagfolk for fremtiden – Fagskoleutdanning.

- Med utgangspunkt i denne er det gjort tiltak som styrker fagskolesektoren på en rekke områder og gjort den mer attraktiv.

Nord-Troms VGS:

Tilstandsrapporten på bygg i Troms og Finnmark Fylkeskommune avdekker følgende fremtidige investeringsbehov; -Utskifting ventilasjonsanlegg og kanalnett - Sentral driftskontroll SD - Asfalt - Utskifting vinduer - Etterisolering vegger og tak - Utskifting lys og varme m/styring - Drenering av overvann - Ombygging av arealer for å areal-effektivisere for mer hensiktsmessig bruk. Andre arealer som administrasjon, personalrom etc. må også vurderes. - Vedlikehold oppgradering el-anlegg / utskifting el.tavler.

Rapporten konkluderer med at det mest lønnsomme er å **rive og bygge nytt.**

Fotballhall i regi av NIL:

Anmodningen om realisering ble behandlet i oppvekst- og kulturutvalget (sak 17/21) 09.06.21, driftsutvalget (sak 53/21) 10.06.21, i formannskapet (sak 43/21) 17.06.21 og i kommunestyret (sak 53/21) 24.06.21. Kommunestyret er positive til planene om en slik hall som et bidrag til å videreutvikle Nordreisa som et attraktivt skole- og studiested med allsidig fritidstilbud, men påpekte ønske om etableringen av en forstudie for utredelse av blant annet flerbruk og samlokalisering.

Behov for studentboliger:

Under behandlingen av skolebruksplanen i Fylkestinget kom det et initiativ i forhold til behovet for elev- og studenthybler tilknyttet Nord-Troms vgs avd. Storslett. Et tilsvarende initiativ er tatt opp i kommunestyret i nabokommunen Kvænangen i forhold til elever hjemhørende der.

Andre:

Ungdommens Nordområdemelding som er publisert i slutten av 2020, gjennomgår en del viktige problemstillinger som angår ungdom i de nordligste fylkene, særlig knyttet til bolyst og hvorfor så mange ungdommer flytter bort fra hjemmestaden, ikke kommer tilbake igjen etter fullført utdanning. Dette er temaer dette prosjektet også adresserer i forhold til regionens egen ungdom, men også hvordan Nordreisa kan tiltrekke seg ungdom utenifra, og hvordan ungdom som kommer hit tidlig i sitt arbeidsliv skal slå seg ned og starte egen familie her.

Her er noen utsagn som er hentet fra Ungdommens Nordområdemelding, som kan bidra til å forankre dette Nordreisa-prosjektet:

- *Vi må skape arbeidsplasser der næringene ligger.* Verdiene må komme oss som bor her til gode. Det må ikke være sånn at ressurser hentes ut og går til sør samtidig som Nord-Norge fremstilles som sugerør i statskassa fremfor bidragsyter til norsk økonomi. Naturressursene må foredles i nord.
- *Mange unge opplever at det er økt sentralisering i nord.* Det er ikke motiverende for å bli her.
- *Når man skal lage en god politikk for nord, er det viktig at ting henger sammen.* Infrastruktur, næringsliv, utdanning kan ikke snakkes om som adskilte tema fordi de går inn i hverandre. Det samme gjelder verdiskaping, klima og miljø, helse, integrering, det samiske, identitet og kultur. I dette innspillet er alle tema like viktige og avhenger av hverandre. Transportløsninger som fungerer for ungdommen, er viktige for at ungdommen skal bli i nord. Kollektivtrafikk må planlegges slik at ungdom kan bo i distriktene uten å være helt stuck.
- Vi kunne tatt med mange andre svært fornuftige vurderinger fra ungdommen, men overnevnte kan tjenes som en illustrasjon av hvilke problemstillinger som styrer de unges valg av bo-, utdannings- og arbeidssted.

- Det snakkes mye om bo-attraktivitet. *Da må det bygges ungdomshus, idrettshaller, kulturhus og moderne skoler. Det er slike ting som gjør at vi blir. Når vi har det bra, flytte vi ikke.*
- *Utdanning og kompetansebygging er noe av det unge i nord er mest opptatt av.* Det er viktig for fremtiden i Nord-Norge at utdanningsinstitusjonene i nord er sterke og konkurransedyktige. Arbeidsmarked, boligpolitikk og utdanning må ses i sammenheng.
- "Fleksible løsninger for utdanning i nærområdet vil gjøre at flere blir i nord. Desentralisert videregående og tilgjengelig høyere utdanning betyr demokratisering av kunnskap."

Vi kunne tatt med mange andre svært fornuftige vurderinger fra ungdommen, men ovennevnte kan tjenes som en illustrasjon av hvilke problemstillinger som styrer de unges valg av bo-, utdannings- og arbeidssted.

Prosjektorganisering

Nordreisa kommune er prosjekteier, og vil engasjere ekstern prosjektledelse/eksterne ressurser til å lede og drive dette prosjektarbeidet i samarbeid med kommunens og prosjektpartenes egne ressurser.

Det vil bli opprettet en styringsgruppe bestående av representanter for kommunen (på politisk og administrativt nivå) i tillegg til representanter for alle de øvrige involverte aktørene.

Aktivetsplan

Følgende aktiviteter skal gjennomføres i prosjektet:

A1 Behovskartlegging

A2 Kartlegging av samordningsgevinster

A3 Kartlegging av bærekraftfordeler med en samordnet utbygging

A4 Hvordan bruke tankegang fra moderne sentrumsutvikling i dette prosjektet, infrastruktur og effektiv forflytning osv.

A5 Utvidet brukerinvolvering – workshop(s)

A6 Skissekonkurranse

A7 Evaluere aktuelle organisasjons- og finansieringsmodeller

A8 Sluttrapport og utarbeidelse av prospekt

Prosjektstart planlegges i desember 2021

Prosjektet planlegges avsluttet i desember 2022.

Aktivetsplan	Desember	Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	Desember
A1 Behovskartlegging	■	■	■	■									
A2 Kartlegging av samordningsgevinster		■	■	■									
A3 Kartlegging av bærekraftfordeler med en samordnet utbygging			■	■	■								
A4 Hvordan bruke tankegang fra moderne sentrumsutvikling i dette prosjektet, infrastruktur og effektiv forflytning osv.		■	■	■	■	■	■						
A5 Utvidet brukerinvolvering – workshop(s)			■			■			■				
A6 Skissekonkurranse										■	■		
A7 Evaluere aktuelle organisasjons- og finansieringsmodeller								■	■	■			
A8 Sluttrapport og utarbeidelse av prospekt												■	■

Resultat

En prosjektbeskrivelse med konkrete skisser

Tids- og kostnadsplan

Vi viser til ovennevnte tidsplan, og arbeider etter følgende kostnadsplan:

A1 Behovskartlegging. Innleie av ressurser, kr. 50.000 + egeninnsats tilsvarende kr. 50.000. Totalt kr. 100.000

A2 Kartlegging av samordningsgevinster. Innleie av ressurser. Totalt kr. 50.000

A3 Kartlegging av bærekraftfordeler med en samordnet utbygging. Innleie av ressurser. Totalt kr. 50.000

A4 Hvordan bruke tankegang fra moderne sentrumsutvikling i dette prosjektet, infrastruktur og effektiv forflytning osv. Innleie av ressurser. Totalt kr. 40.000

A5 Utvidet brukerinvolvering – workshop(s). Administrasjon kr. 10.000. Arrangementskostnader kr. 10.000. Egeninnsats tilsvarende kr. 50.000. Totalt kr. 70.000

A6 Skissekonkurranse (*). Administrasjon kr. 20.000. Premiering av de tre beste innsendte bidragene (Vinner kr. 150.000, andreplass kr. 100.000 og tredjeplass kr. 50.000). Totalt kr. 320.000

A7 Evaluere aktuelle organisasjons- og finansieringsmodeller. Innleie av ressurser. Totalt kr. 50.000

A8 Sluttrapport og utarbeidelse av prospekt. Innleie av ressurser. Totalt kr. 50.000

Oppsummert blir kostnadsplanen slik:

- A1 Behovskartlegging	kr. 100.000
- A2 Kartlegging samordningsgevinster	kr. 50.000
- A3 Kartlegging bærekraftsfordeler	kr. 50.000
- A4 Moderne sentrumsutvikling	kr. 40.000
- A5 Utvidet brukerinvolvering	kr. 70.000
- A6 Skissekonkurranse	kr. 320.000
- A7 Organisasjons- og finansieringsmodeller	kr. 50.000
- A8 Sluttrapport og utarbeidelse av prospekt	kr. 50.000

Totalt kostnad for prosjektet er kr. 730.000

(*) Da Nordreisa kommune gjennomførte forprosjektet for Villakssenteret var en skissekonkurranse som dette en del av forprosjektet. Det viste seg å være svært formålstjenlig arbeidsform, og svært mange gode forslag ble spilt inn gjennom denne. Totalt 7 svært gjennomarbeidede bidrag ble sendt inn fra anerkjente arkitektkontorer til den konkurransen, som ble gjennomført i årsskiftet 2019/2020.

Geografi

Dette er et prosjekt som omhandler en stor utbygging på Storslett i Nordreisa kommune, som dermed vil få det største utbytte av dette prosjektet, men det er utformet slik at dette skal bli et viktig regionale tilbud.

I tillegg vil særlig Campus Nord-Troms være et prosjekt som vil ha en betydelig del av sin virksomhet i alle kommunene innenfor Nord-Troms regionen.

Finansieringsplan

Totalkostnaden for prosjektet på kr. 730.000 planlegges finansiert slik:

- Troms Holding AS	50%	kr. 365.000
- Egenandel Nordreisa kommune	20%	kr. 150.000
- Egeninnsats prosjekteier og samarbeidspartnere	14%	kr. 100.000
- <u>Andre virkemiddelaktører eller økt egenandel</u>	<u>16%</u>	<u>kr. 115.000</u>
Totalt finansiert	100%	kr. 730.000

TROMS HOLDING

Nordreisa Kommune
Sentrum 17
9151 Storslett

Dato: 14.12.2021
Dok.nr: TH-21/00002-
84
Deres ref: ILECTQ
Saksbehandler:
Inger Cecilie Jørstad

Svar på søknad på prosjekt Smart landsbyutvikling, Regional attraktivitet - Kompetanse - Næring - Idrett

Viser til deres søknad om midler til Troms Holding AS. I vurderingen av innkomne søknader om midler til tilrettelegging for samfunns- og næringsutvikling ble følgende vektlagt:

- Regional nytteverdi
- Samarbeid mellom flere aktører, kommuner/fylkeskommunen
- Overføringsverdi til andre kommuner/regioner
- Gjennomføringsevne (mål, budsjett, finansiering, framdriftsplan)
- Hvorvidt det kan vises til realistiske forventede effekter av prosjektet som fører til økt aktivitet og varige ringvirkninger
- Om det er vist til hvilke klima- og miljøeffekter prosjektet kan ha

Styret har i møte 10. desember gjort følgende vedtak:

Det har blitt behandlet 44 søknader etter utlysningen av virkemidler til samfunns- og næringsutvikling med et samlet søknadsbeløp på nærmere 132 millioner kroner. Styret i Troms Holding AS har denne runden valgt å prioritere prosjekter som har en høy regional nytteverdi (kommer flest mulig til gode), høy grad av gjennomføringsevne og generell prosjektkvalitet og som kan forankres godt i strategien til Troms Holding AS. Styret i Troms Holding AS avslår søknad fra Nordreisa kommune.

Vedtaket om tildeling av tilskudd fra Troms Holding AS anses ikke som enkeltvedtak etter forvaltningsloven og forvaltningsloven kommer dermed ikke til anvendelse. Vedtaket om tildeling av tilskudd kan ikke påklages.

Med hilsen

Inger Cecilie Jørstad
Styresekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
5/22	Nordreisa formannskap	13.01.2022

Ombygging av Halti næringshage -intensjonsavtale om leie av lokaler

Henvising til lovverk:

Vedlegg

1 Halti næringshage leieavtale-intensjonsavtale januar 2022

Kommunedirektørens innstilling

Formannskapet godkjenner den vedlagte intensjonsavtalen om leie av lokaler i Halti mellom Halti næringshage AS og Nordreisa kommune.

Endelig avtale legges fram for formannskapet når prosjektet er ferdigstilt, seinest 1. desember 2022.

Saksopplysninger

Nordreisa kommunestyre behandlet 06.05.2021 i sak 33/21 sak om ombygging av Halti næringshage. Det ble gjort følgende vedtak:

- *Nordreisa kommune viser til henvendelse fra Halti næringshage om en større ombygging av arealene til Halti næringshage.*
- *Kommunen er positiv til at det kan settes i gang et prosjekt med ombygging.*
- *Utbyggingskostnader på inntil 5 millioner skal dekkes med økt husleie fra næringshagen over en periode på 25 år. Før oppstart av prosjektet må det utarbeides ny husleieavtale.*
- *Kommunestyret godkjenner at prosjektet gjennomføres i 2021 og finansieres med låneopptak på 5 millioner kroner.*
- *Utover kr 5 mill. står selv Halti næringshage ansvarlig*

Halti næringshage AS tok høsten 2020 kontakt med ønske om en større ombygging/oppgradering av arealene som de leier i Haltibyget.

Halti næringshage AS holder til i andre etasje i den gamle delen av Halti. Hovedtrekkene er slik de var da bygget var nytt i 2001, men det er gjort mindre endringer i perioden for å tilrettelegge for midlertidige kontor plasser.

Halti Næringshagen AS engasjerte interiørarkitekt høsten 2020 for å se på muligheten for en fornyelse og en utvidelse ved å ta i bruk det gamle trapperommet som møterom. Skisseforslaget gir et moderne uttrykk for næringshagen og bedre tilrettelegging for midlertidige arbeidsplasser.

Saken ble først behandlet i driftsutvalget og så i kommunestyret i mai 2021.

Prosjektet ble sendt ut på anbud, men tilbudene var langt over kostnadsoverslag. Dette gjorde at Halti Næringshage AS avlyste anbudet og gjorde endringer for å få kostnadene ned. Nye anbud ble sendt ut senhøsten 2021 og kostnadene er nå kommet innenfor budsjettet.

Halti næringshage AS har kontaktet kommunen angående kommunestyrets vedtak 06.05.2021. De ønsker at det nå ved byggestart undertegnes en intensjonsavtale og så skrives den endelig husleieavtale når byggeprosjektet er ferdig og en kan legge inn husleie basert på kapitalutgifter, basert på endelig kostnad og ikke et budsjett.

De ønsker videre at leieavtalen løper fast i 25 år fra det tidspunkt lokalene er overtatt, men at utleier og leietaker har en oppsigelsestid på 1-ett -år de siste 15 årene av avtaleforholdet.

At leietaker har rett til reforhandling av husleieavtale etter 25 år, når renoveringen som har medført økte leiekostnader er nedbetalt. En reforhandlet leieavtale skal reflektere leietakers nedbetaling av oppgraderingen.

Videre foreslås det at leieavtalen automatisk forlenges med 1 år av gangen, med mindre en av partene skriftlig har sagt opp avtalen, med 1-ett år varsel forut utløpet av den enkelte leieperiode.

Kommunestyrets vedtak fra mai 2021 sier ikke noe om at leieavtalen skal tilbake til ny politisk behandling, men på bakgrunn av ønske fra Halti Næringshage AS om oppsigelsestid på 1 år de siste 15 årene, legges saken fram for formannskapet.

Vurdering

Haltibyggget åpnet i oktober 2001 og Halti næringshage AS har leid lokaler i andre etasje hele perioden. Etter innflytting i andre byggetrinn i april 2015 utvidet de med 4 nye kontorer.

Halti næringshage AS har derved vært en langsiktig og god leietager for Nordreisa kommune.

Høsten 2020 tok de kontakt for å lufte muligheten for en totalrenovering. Etter 20 år i samme lokaler mente de det var behov for en stor fornying. I ettertid har de i samråd med kommunen fått utarbeidet et forprosjekt og gjennomført prosjektering og anbud. De er nå klare til å starte ombyggingen i februar.

Kommunestyret forutsatte at utbyggingskostnaden på 5 millioner må dekkes inn ved høyere husleie. Dette aksepterer Halti Næringshage AS, men de ønsker en mulighet for oppsigelse etter 10 år.

Dette pga av at 25 år oppleves som lang tid og at Halti Næringshage AS også er en del av en statlig satsing innen næringsutvikling som kan endres i fremtiden.

Videre bes det om at kontrakten reforhandles når lånet er nedbetalt, det ansees som uproblematisk.

Med kommunestyrets vedtak sikrer kommunen seg at lånet til utbygging blir fullt nedbetalt. Hvis det skulle det skje at Halti Næringshage AS må si opp leieavtalen før tiden, vil kommunen sitte igjen med oppussede lokaler som kan leies ut til andre næringsaktører. Nordreisa kommune vil da få alternative leieinntekter som dekker lånet.

Halti Næringshage AS har gjennom sine 20 år vist seg som en svært viktig utviklingsaktør i Nord-Troms og hjulpet mange gründere og etablerte bedrifter framover til bedre resultater. Kommunedirektøren ser det derfor som viktig at lokalene fornyes slik at de kan møte framtiden og fortsatt være den utviklingsaktøren som kommunen ønsker.

På den bakgrunn anbefales det at det inngås en intensjonsavtale som vedlagt og at endelig husleieavtale undertegnes når byggeprosjektet er ferdig.

Intensjonsavtale om leie av lokaler i Halti

Avtalen er betinget av at ombyggingen gjennomføres. Den endelige leieavtalen skrives når byggeprosjektet er fullført og de endelige kostnadene er konstatert.

1. AVTALENS PARTER

Utleier: Nordreisa kommune, org.nr. 943 350 833

Adresse: Postboks 174, 9156 Storslett

Telefon: 77 77 07 00

Epost: postmottak@nordreisa.kommune.no

Leietaker: Halti Næringshage AS, org.nr. 983 839 517

Leieobjektets adresse: Hovedveien 2, 9151 Storslett

Telefon: 995 92 583

Epost: marius.johansen@haltinh.no

2. BAKGRUNN FOR AVTALEN

Leietaker har i dag en leieavtale som omfatter det aktuelle leieobjektet. Utleier skal renovere lokalene innenfor en budsjetttramme som er satt til kr 5 mill. Kostnadene man påtar seg med renovering skal reflekteres i en økning i leiepris.

3. LEIEOBJEKTETS AREAL (Målt etter reglene i Norsk Standard 3940).

Totalareal fordelt på type areal:

	Ny del:	Gammel del:
Kontor og møterom:	44,8 m ²	430 m ²
Fellesareal:	42,6 m ²	1.etasje*
Verksted:	44,6 m ²	74 m ²

*Omfatter hallen, kantina og Ishavsstudio

4. OVERTAKELSE

Den økte husleien for arealene begynner å løpe etter at arealene er tatt i bruk av leietaker, senest 1.juli 2022.

5. LEIEN

Den endelige leieavtalen skrives når byggeprosjektet er fullført og de endelige kostnadene er konstatert. Det legges til grunn en betalingsplan på renoveringskostnadene som viser årlige kostnader forbundet med renoveringen fordelt over 25 år, slik at det er gjennomsliktig i forhold til hvilke økte forpliktelser leietaker påtar seg. Eventuelle overskridelser eller mindreforbruk i forhold til budsjett ref. pkt.2, skal salderes mot leietaker.

Leien beregnes fra overtakelsestidspunktet jfr. punkt 4.

Leien skal være brutto husleie, inkludert alle offentlige avgifter. Se punkt 6, driftsutgifter inkludert.

6. DRIFTSUTGIFTER

I husleien er leietakers andel av de totale driftsutgiftene medberegnet.

7. LEIE- OG OPPSIGELSESTID

I forhold til lokalene for Halti næringshage løper avtalen for det ombygde arealet fast i 25 år fra det tidspunkt lokalene er overtatt, jf. pkt. 4. men at utleier og leietaker har en oppsigelsestid på 1-ett -år de siste 15 årene av avtaleforholdet.

Leietaker har rett til reforhandling av husleieavtale etter 25 år, når renoveringen som har medført økte leiekostnader er nedbetalt. En reforhandlet leieavtale skal reflektere leietakers bidrag til nedbetaling av oppgradering.

Deretter forlenges leieavtalen automatisk med 1 år av gangen, med mindre en av partene skriftlig har sagt opp avtalen, med 1-ett år varsel forut utløpet av den enkelte leieperiode.

7. UNDERSKRIFT

Denne avtale er utferdiget og undertegnet i 2 eksemplarer hvorav utleier og leietaker har hver sitt.

Storslett, den

Utleier

Leietaker

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
6/22	Nordreisa formannskap	13.01.2022

Debattheftet "På samme lag" - Innspill til KS for tariffoppgjør 2022

Henvising til lovverk:

Kommunedirektørens innstilling

Nordreisa kommune har behandlet Kommunenes Sentralforbund (KS) debattnotat 2022 om omstilling i koronaens tid og kommer med følgende innspill:

1. Bør den begrensede økonomiske rammen i Hovedtariffoppgjøret fordeles sentralt, eller bør den forhandles lokalt ut fra lokale behov?

Svar: Nordreisa kommune har gjennom flere år gitt KS tilbakemeldinger om at det er en fordel om det ikke blir lokale forhandlinger i kapittel 4. Det er et stort og krevende arbeid med lite til fordeling.

2. Hvis rammen fordeles sentralt; bør KS søke å gi alle arbeidstakere med sentral lønnsdannning en så god, generell lønnsutvikling som mulig, eller ønskes en omfordeling med tydeligere opprioritering av enkelte stillingsgrupper framfor andre. I såfall hvilke?

Svar: Nordreisa kommune ønsker en tydelig prioritering, og at denne prioriteringen må gjenspeiles de rekrutteringsutfordringer kommunene står ovenfor. Det konkurreres om helsepersonell mellom kommuner og også mellom kommuner og helseforetak. Den finske og svenske modellen organiserer helsetjenester på en annen måte enn i Norge, hvor helse er i et regionalt/statlig forvaltningsnivå, det lokale nivå utfører omsorgsdelen.

3. Hvilke andre endringer i Hovedtariffavtalen bør prioriteres?

Svar: Morgendagens oppgaver kan ikke løses på samme måte som i dag. Det ligger et stort potensial i lavere sykefravær og heltidskultur. Hovedtariffavtalen må legge til rette for utprøving av nye arbeidstidsordninger og oppgavefordeling. De andre nordiske land har andre systemer på bl.a. karenstid ved sykefravær.

4. Hva vil kommunen selv ha mest oppmerksomhet på i en tillitsreform, i egen organisasjon og overfor lokalsamfunnet?

Svar: Nordreisa kommune mener trepartssamarbeidet, slik den er regulert i hovedavtale, hovedtariffavtale og i AML, fungerer godt. Lokalt selvstyre fordrer tillit i bunn, men er også avhenging av at kommunene har økonomi til å drive lokalpolitikk.

Tillitsbasert styring må gi mer tillit til kommunal kompetanse og mindre ressurskrevende statlig tilsyn og kontroll. Kommunene bruker store ressurser til statlige tilsyn. Staten må ha tillit til at kommunene klarer å utføre oppdraget. I dag er der et omfattende kontrollsystem med statlige tilsyn og forvaltningsrevisjoner med oppfølgingsvedtak.

Illustrerende eksempel er pågående tilsyn med spesialundervisning i Nordreisa kommune. Før tilsyn involveres alle 4 barnehageledere, spesialpedagogen, barnehagefaglig rådgiver, kommunalsjef og 47 dokumenter ble lastet inn for å svare statsforvalter *før* tilsyn. Deretter kommer selve tilsynet. Da blir 4 virksomheter involvert, ordfører og kommunedirektør i tillegg til ovenfornevnte. I etterkant av tilsynet blir det oppfølgingsvedtak som skal gjennomføres og rapporteres.

Når det gjelder tillitsreform i skolen, mener Nordreisa kommune at det ikke er for mye testing i skole. Kravene fra staten gjelder hovedsakelig testing 1 gang i året fra 5 trinn og opp. Testing/kartlegging 1-4 trinn er frivillig og opp til den enkelte skole/kontaktlærer. Nordreisa kommune mener at det blir for individuelt og mindre kvalitet dersom den enkelte lærer/skole skal velge testing eller ikke.

5. Hva bør KS som interessepolitisk aktør ha mest oppmerksomhet på i utformingen av en tillitsreform i og overfor kommunesektoren?

Svar: Lokalt selvstyre fordrer tillit i bunn, men er også avhenging av at kommunene har økonomi til å drive lokalpolitikk. KS må være pådriver for at kommunene har god nok økonomi til å drive lokalpolitikk og utføre oppdraget.

Tillitsbasert styring må gi mer tillit til kommunal kompetanse og mindre ressurskrevende statlig tilsyn og kontroll. KS må være pådriver for mindre statlig styring og kontroll i en tillitsreform.

6. Hva bør eventuelt KS bidra med som utviklingspartner for kommunen i gjennomføringen av en tillitsreform lokalt?

Svar: Mer samordnet ikt-system i kommunene, lederopplæring og forholdet mellom politikk og administrasjon gjennom folkevalgtopplæring er viktig.

Saksopplysninger

KS inviterer hvert år kommunene og fylkeskommunene til å gi innspill til mandatet for lønns og avtaleforhandlinger og andre dagsaktuelle tema presentert gjennom [Debattheft 2022 - På samme lag - KS](#). I år omhandler heftet spørsmål knyttet til prioriteringer i kommende hovedtariffoppgjør og tillitsreformen i offentlig sektor. Innkomne innspill vi sammenstilles og tas i KS' videre arbeid.

Nye bærekraftige løsninger for arbeidslivet

Bærekraften til velferdssamfunnet utfordres når en økende andel av befolkningen ikke er i arbeid. Det ligger et betydelig arbeidskraftpotensial i mer heltid, lavere sykefravær, redusert utenforskap, lengre yrkesliv for seniorer, kompetanseutvikling og ny oppgavedeling for riktig bruk av tilgjengelig kompetanse, samt økt bruk av digitale løsninger. På tross av dette, er det en voksende erkjennelse av at kommunesektoren alene verken vil ha tilgjengelig kompetanse,

kapasitet eller økonomiske rammer til å betjene innbyggernes økte og endrede behov for tjenester. For å nå målet om bærekraftig utvikling, blir det naturlig å etablere samarbeid mellom myndigheter, næringsliv og sivilsamfunnet i et mye større omfang enn vi har sett de siste tiårene.

I 2022 er det Hovedtariffoppgjør, der det skal forhandles om både lønn og andre arbeidsvilkår. Det er ventet at kommunesektorens rekrutteringsordninger blir et sentralt tema. Kommunesektoren må fortsette å tilby konkurransedyktig lønns- og arbeidsvilkår. Lønn alene vil likevel i liten grad avhjelpe det langsiktige utfordringsbildet kommunene står ovenfor, og framskrivningene viser at rekrutteringsutfordringene gjelder flere profesjonsgrupper innen helse- og omsorgstjenesten.

KS' lønssystem baseres på lik garantilønn for alle stillinger med lik utdanningslengde. De siste årene før pandemien, ble arbeidstakere med universitets-/høgskoleutdanning prioritert ved tariffoppgjørene. I 2021 vektla KS at *hele laget* i kommunesektoren hadde håndtert den ekstraordinære situasjonen, og la opp til brede og samlende lønsmessige tiltak med prosentvise lønnstillegg. I tillegg ble det avsatt en pott til lokale forhandlinger, slik at partnere lokalt fikk mulighet til å fordele ut fra lokal lønnspolitikk og rekrutteringsutfordringer.

Før partene møtes til forhandlinger i 2022 er om lag to prosent allerede brukt som følger av lønnsglidning og høyt overheng. Dersom prognosene for årslønnsveksten fra 2021 til 2022 på om lag tre prosent stemmer, vil det kun være om lag en prosent disponibelt å forhandle om. En slik ramme vil kreve tydelige prioriteringer.

En tillitsreform i og overfor kommunesektoren

Regjeringen har varslet en tillitsreform i offentlig sektor. Reformen handler om å gi de ansatte tid og tillit til å gi brukerne bedre tjenester, og den skal utformes i tett samspill med brukerorganisasjoner, tillitsvalgte og ledelsen i store offentlige virksomheter. Samtidig vil regjeringen gi større frihet til kommunale og regionale myndigheter, som de viktigste tjenesteyterne.

Tillit til og samarbeid med medarbeidere er grunnleggende i den norske ledelsesmodellen. Det er medarbeidere, gjerne sammen med brukere som er tette på problemstillingene og dermed løsningene. Tillit handler om at medarbeidere opplever autonomi og handlingsrom gjennom å jobbe selvstendig, innenfor rammer satt av ledelsen. God ledelse i kommunal sektor er avgjørende for å skape gode tjenester til innbyggerne.

Tilliten må balanseres med kontroll. Kommunestyret har det øverste ansvaret for å kontrollere kommunens virksomhet. Kommunedirektøren er ansvarlig for internkontrollen med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. God internkontroll bidrar i tillegg til at vedtatt politikk blir gjennomført, at tjenestene er av god kvalitet og at ressursene brukes effektivt og riktig. Godt internkontrollarbeid gir tillit og trygghet for både ledere og medarbeidere og er viktig for tilliten til kommunesektoren og lokaldemokratiet.

Tilliten til kommuner er også betinget av at hensyn til etikk, rettsikkerhet og åpenhet ivaretas, og at man responderer og leverer på innbyggernes behov og forventninger. Tilfredshet med offentlige tjenester betyr mye for befolkningens tillit i Norge, men også høy utdanning, høy organisasjonsgrad og høy valgdeltakelse har positiv effekt på tillit i samfunnet.

Staten stiller detaljerte krav til hvordan kommunen skal arbeide, og definerer konkrete plikter og rettigheter som skal oppfylles. Det skaper dokumentasjons- og rapporteringsbehov som den enkelte ansatte til slutt må bruke tid på. Mindre statlig detaljstyring og mer tillitsbasert

rammestyling av kommunene, som er de ansattes arbeidsgivere, vil redusere tidsbruk på kontroll, rapportering og tilsyn, og gi mer tid til å levere tjenester til innbyggerne.

Kommuneloven har siden 1992 bidratt til et mer samordnet og helhetlig rettslig rammeverk for virksomheten i kommunesektoren. En tillitsreform i offentlig sektor bør ikke bidra til å styrke de båndene mellom de statlige og kommunale sektorinteressene, men heller stimulere til mer samordnet utvikling og gjennomføring av politikk, også på tvers av forvaltningsnivåene.

KS kan bidra både som interessepolitisk aktør og utviklingspartner i det lokale arbeidet med tillit i og til kommunesektoren.

Vurdering

Kommunedirektøren legger i denne saken frem problemstillingene i debatheftet til politisk behandling. Det er seks spørsmål KS ønsker belyst:

1. Bør den begrensede økonomiske rammen i Hovedtariffoppgjøret fordeles sentralt, eller bør den forhandles lokalt ut fra lokale behov?
2. Hvis rammen fordeles sentralt; bør KS søke å gi alle arbeidstakere med sentral lønnsdannning en så god, generell lønnsutvikling som mulig, eller ønskes en omfordeling med tydeligere opprioritering av enkelte stillingsgrupper framfor andre. I såfall hvilke?
3. Hvilke andre endringer i Hovedtariffavtalen bør prioriteres?
4. Hva vil kommunen selv ha mest oppmerksomhet på i en tillitsreform, i egen organisasjon og overfor lokalsamfunnet?
5. Hva bør KS som interessepolitisk aktør ha mest oppmerksomhet på i utformingen av en tillitsreform i og overfor kommunesektoren?
6. Hva bør eventuelt KS bidra med som utviklingspartner for kommunen i gjennomføringen av en tillitsreform lokalt?